Профил

Општина Велес

Велес 2008

Прибирање, статитистичка обработка и обликување на податоците

Одделение за локален економски развој информатичка техноогија

Општина Велес

Панко Брашнар бр.1

Март 2008

Лидија Пљакова

Анастасовски Александар

Вовед

За процесот на Планирањето и управувањето со општината од особено значење е располагањето со податоци за постоечките услови и состојби во општината.

Квалитетот на планирање зависи природно од квалитетот на достапните податоци.

Профилот на Општината – е преглед на постоечките услови и услуги во општината кој треба да помогне во процесот на стратешкото планирање.

Истиот ќе помогне во планирањето, преку овозможување на систематски преглед на условите во општината вклучувајќи ги локалните предности и ресурси за идниот развој, како и преку обезбедување на податоци за локалните проблеми кои треба да се подобрат со планирањето на развојот.

Профил содржи клучни податоци за Велес во кој се претставени позитивните потенцијали и развојните капацитети во општната , но и податоци кои ги претставуваат проблемите со кои се судира Општина Велес.

Податоците и соодветните анализи ги презентираат развојните потенцијали како и акутните проблеми.Поголем коментар за извршените анализи не е дадена и понатамошмите заклучоци им се препуштаат на работното тело за изработка на Стратегија за развој на Општина Велес.

1.1 ИСТОРИСКИ ФАКТИ

Велес, како урбана населба постои од 168 год. п.н.е. Во текот на историјата градот често го менувал името од Вила Зора, преку Ќупурли до Велес. Денешното име го добил во VII век со доаѓањето на Словените на Балканот, од словенското ВЕЛЕС што значи в шума (заради густите шуми што го опкружувале).

Во Велес се отворени првото училиште на македонски јазик, првата гимназија, првиот театар, правата библиотека, првиот музеј и првото музичко училиште. Меѓу зачуваните средновековни споменици најпознат е манастирот Св.Димитрија (XIV век), а како архитектонска вредност, најпознатa е црквата Св.Пантелејмон (XIX век)

Гордо издигнат над Таорската клисура, како пулс на животот во Центарот на Македонија, Велес ги чува во тишина сите огнови на балканските и светските војни, сите револуционерни движења, сите свои авангарди, својот еснаф, индустриската експанзија, автентичноста на културата и сите симболи на непокорниот дух на еден народ. Во историските записи врежан како град што го создале пајонските племиња во римскиот период, Велес сеуште ги интригира научниците со артефактите од бројните археолошки локалитети, некои од нив стари 70.000 години.

Каменот на древното „Кале“ во студенилото чува топли спомени за времиња бурни како водите Вардарски, мирни, како зајдисонцата над Велес. Тој древен камен ги ткае над просторот приказните за своето раѓање во 168 година п.н.е., за античките Македонци, за Римјаните, за првите Склавинии што овде во IV век ги создале словенските племиња.

Овде на оваа Балканска крстосница, бијат дамарите на најеснафскиот град во Македонија, расте градот на најголемиот меѓу поетите, живее градот на Рацин чии стихови ја кршат тишината на кепенците и вревата на сокаците, како најтопла покана за секој намерник што патот го донел овде во срцето на Македонија.

Најголеми туристички атракции во Општината се локалитетот Бреза и локалитетот Пешти кој изобилува со пештери (со археолошки остатоци од неолитот, ранохристијански пештери).

Во Општина Велес има 7 основни и четири средни училишта , два факултет, спортско игралиште, спортска сала, базен, театар, музеј, библиотека, кино-сала, десет цркви и манастири и џамија.

Од осамостојувањето на државата 8 септември 1991 година Велес се соочи со многу кризи. Стопанството, големите капацитети со стари и

непродуктивни технологии не ја издржаа конкуренцијата на пазарот. Социјалните стеги, падот на стандардот, невработеноста се сеуште проблем со кој се соочува најградот од XIX век. Но неговата рехабилитација отпочна.

Градот Велес почнува да го живее новото време. Се реализираат во него нови проекти, еколошки, развојни, културни. Се афирмира во земјата и светот со културните дострели, со своето минато и визионирана иднина. Се уредуваат и градот и неговата околина.

Во секој дел од времето во секоја епоха има творци кои можат да ја сочуваат неговата историја. Создавајќи вредности за себе велешани го оставаат во наследство на идните генерации градот, реката, градбите, се оставаат себеси во местото кое е единствено нивно и единствено родно, татково.

Тој во првиот век на III милениум, на местоположбата што му ја одредиле нашите предци, денес има околу 55.000 жители. Раководењето со Општината го одлучуваат граѓаните на демократски, повеќепартиски избори. На чело на локалната власт е градоначалник и Совет на Општината. Развиената мрежа на невладини организации ги определува насоките и потребите на граѓаните во остварување на посебните потреби. Институционално граѓаните ги задоволуваат потребите од комуналната, образовната, здравствената и културната сфера. Стопанството го карактеризира акционерство и приватен капитал.

Во градот на многу суптилен начин се надополнува старата градска архитектура со новите современи градби, симболите на традицијата со потребите на новото време. Потребите за развој и инвестирање ги има секаде - од оние кои значат егзистенција, стопански развој - вработување, комунално уредување и култура.

Насоките поставени за реализирање на нејзиниот економски развој и проектите од сите области на живот пред се се насочени кон обезбедување здрава животна средина за велешани.

Спомениците на минатото во Велес, црквите “Св.Пантелејмон” и “Св.Спас”, Саат Кулата, Џамијата се наша гордост. Се гордееме и со сочуваната стара градска и европска архитектура, а го имаме и Малото мовче, најстариот спој на бреговите и на животот.

Поствоениот период во развојот на Велес најавува негова нова цивилизациска експанзија. Видливо е неговото продолжување на културните традиции во сите области на уметноста - литературата, музиката, сликарството. Образовниот просек на велешани е далеку од оној затечен по ослободувањето на градот. И спортскиот живот, организиран во спортски клубови на масовните спортови доживува неверојатен подем.

Распадот на поранешна Југославија, прилагодување на Македонија

кон плуралистичкиот и политички живот се одрази во севкупните состојби на градот. Младата македонска држава, сонот на плејадата борци од изминатите векови, споменати во оваа книга и многу застапени само во идејата, а не и со своето име, беше остварен.

Полека, во изминативе 12 години самостојност, започна да се нормализира животот во Велес. Со свои сопствени сили, но и со помош на меѓународни и домашни донации Велес добива димензија на современ и модерен град. Се инвестира во неговото инфраструктурно уредување, во заштитата на спомениците од минатото, во развојот на нови културни дострели.

Се родија во Велес и ја обележија втората половина на 20 век, нови имиња во областа на науката, литературата, уметноста. Нивните придобивки градот ќе ги памети и ќе ги внесе во својот историски бележник, но со исто толку гордост и достоинство ќе ги чува во својата историја луѓето кои не потекнуваат од него, а несебично се вградија и се уште вложуваат во него. Таа комбинација од велешани кои низ светот го величеа неговото име и луѓе кои Велес го чувствуваат за свој ја формира сликата на неговите почесни граѓани.

Составот на почесните граѓани на Велес покажува дека подеднакво му се важни на градот и на велешани сите области од животот и сите луѓе. Уште еднаш и на овој начин ја покажува својата отвореност кон светот и својата космополитност.

А таа негова широчина се изразува и преку трите меѓународни манифестации што се одржуваат во него: “Рациновите средби” со четириесет годишна традиција, Фестивалот на античка драма “Стоби” и Фолклорниот фестивал “Велес”. На полето на ликовната уметност во градот се одржуваат две меѓународни ликовни манифестации: ликовна колонија - еко арт и сликарска колонија - мал формат.

Сепак најголем континуитет во развивањето на културното опстојување на градот има театарот. Првите театарски обиди на ЈХК-Џинот денес ги издигнуваат до вистински маестрални достигнувања во оваа област актерите на театарската куќа што го носи неговото име.

Секое време, секој век, секоја генерација реди, вградува, ѕида на темелот поставен пред повеќе од 23 века. Затоа градбата со име Велес е толку лична, толку моќна и достоинствена, затоа гордо го чува своето име и имињата на своите градители.

1.2 Географска положба и локација

Велес е сместен во централниот дел на Р.Македонија, со позиција на 41. 43' г.ш. и 21. 46' г.д., на надморска височина од 150 до 260 метри и со површина на целата велешка околија од 1552 км2 . Самата општина Велес зафаќа површина од 464, 5 км^2 км2 или Географската поставеност на градот е многу поволна и нуди цела низа позитивни околности.

Се наоѓа во централниот дел на Р.Македонија, во средното течение на реката Вардар. Од сите страни е заградена со ниски ридови ,кои ја одвојуваат од Овче Поле на исток и од Хашката Котлина на запад.Така, на запад се ридовите Гроот (675м) и Баир (461м), додека на исток се Св. Илија (565м), Кршла (420м) и Барјаче(448м).На север преку Таорската клисура на реката Вардар е поврзана со Скопската котлина, додека на југ со Велешката клисурра е поврзана со Тиквеш. Котлината се протега на надморска височина од 165м. Зафаќа површина од 47км2. Во јужниот дел на Велешката Котлина е лоциран градскиот центар Велес.

Стариот дел има амфитеатрален облик, со куќи распоредени по долинските страин на двата брега на Вардар, додека новиот дел се шири надвор од клисурата ,од десната страна на реката.Лежи на главната сообраќајница на Балканскиот Полуостров по Моравско - вардарската долина, а низ градот минува и главната железница во Р.Македонија од која се одделуваат два крака: едниот за источниот дел од Македонија (Штип и Кочани) и другиот за југозападниот дел од Македонија (Прилеп и Битола).Со тоа, по Скопје, Велес е најважниот јазол во Р.Македонија.

.2.1 Поврзаност со други и клучни региони и близина на граници

Велес Припаѓа на вардарскиот регион. и се наоѓа на главниот коридор север-југ на балканот. Покрај Општина Велес минува главниот автопат Е – 75, кој истата ја поврзува со сите поголеми градови во Македонија, Скопје; Куманово; Прилеп; Битола; Штип и други; како и со градовите во соседните држави. Всушност Велес претставува една од главните крстосници во Македонија, како во друмскиот сообраќај така и во железничкиот сообраќај. Таа претставува значеан сообраќаен јазол каде што се вкрстуваат најважните патни и железнички сообраќајни правци на меѓународниот сообраќаен коридор кој ја поврзува Европа со Блискиот Исток и Северна Африка. Поради тоа сообраќајната инфраструктура има битно значење за долгорочниот стопански развој на општина Велес. Низ подрачјето на општината поминуваат магистрални, регионални и локални патни правци. Градот Велес и општината како целина, се поврзани со државната и меѓународната патна мрежа преку патните правци од

меѓународно и национално значење Табановце-Скопје-Велес-Гевгелија и Делчево-Штип-Велес-Градско-Прилеп-Битола-Меџитлија (алтернативно Битола-Струга-Ќафасан).

Железничкиот сообраќај се одвива преку железничкиот систем на Република Македонија. Низ општината поминуваат железничките правци:

- магистралната пруга Табановце-Скопје-Велес-Гевгелија,
- пругата Велес-Прилеп-Битола и
- пругата Велес-Штип-Кочани.

Поврзаноста на Општина Велес со аеродромот во Петровец е преку автопатот Е - 75.

Табели со растојанија (во km и време на возење со автомобил, пр.1ч и 30мин) од Велес до други поголеми општини и соседни држави.

	km	Време на патување
Скопје	55 km	45 min
Прилеп	79 km	1 h и 30 min
Битола	120 km	2 h
Гевгелија	106 km	1 h и 30 min
Гостивар	115 km	2 h и 30 min
Тетово	90 km	1 h и 15 min
Куманово	61 km	50 min
Струга	195 km	3 h и 30 min
Струмица	113 km	2 h
Охрид	180 km	3 h

	km	Време на патување
Софија	281 km	3h и 30 min
Солун	178 km	2 h
Тирана	180 km	2h
Ниш	350 km	4 h и 30 min
Белград	479 km	5 h
Игуменица	648 km	7h и 30 min

1.3 Население и населени места

Број на население и големина на Општина Велес

Според податоците од Заводот за статистика , на територија на општината живеат вкупно 55.108 жители, од кои мажи 27 632 и жени 27 476. Според големината пред Општина Велес е на осмо место во Републиката. Пред Општина Велес се Општина Скопје, Прилеп, Битола, Куманово, Тетово, Гостивар и Струмица.

1.3.1 Вкупно население, домаќинства и станови во Велес

Извор(Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија , 2002 книга XIII) Државен завод за статистика

Табела 1 Вкупно население, домаќинства и станови во Велес

Вкупно население	Домаќинства	Станови(сите видови живеалишта)
55108	16959	20717

1.3.2 Вкупно население според петогодишни групи на возраст, по пол-вкупно

Табела 2 Вкупно население според петогодишни групи на возраст, по пол-вкупно

Вкупно	Возрасни групи								
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
55 108	2824	3230	4030	4426	4409	3903	3770	4136	4359

Возрасни групи									
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Непозната возраст
4314	3814	2877	2792	2646	1849	1077	463	183	6

Табела 2а Вкупно население според петгодишни групи на возраст, по пол мажи

Вкупно	Возрасни групи								
	0-4	5-9	10-14	15-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44
27 632	1446	1676	2103	2262	2231	2003	1931	2082	2199

Возрасни групи									
45-49	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85+	Непозната возраст
2238	1949	1447	1307	1239	789	442	206	81	1

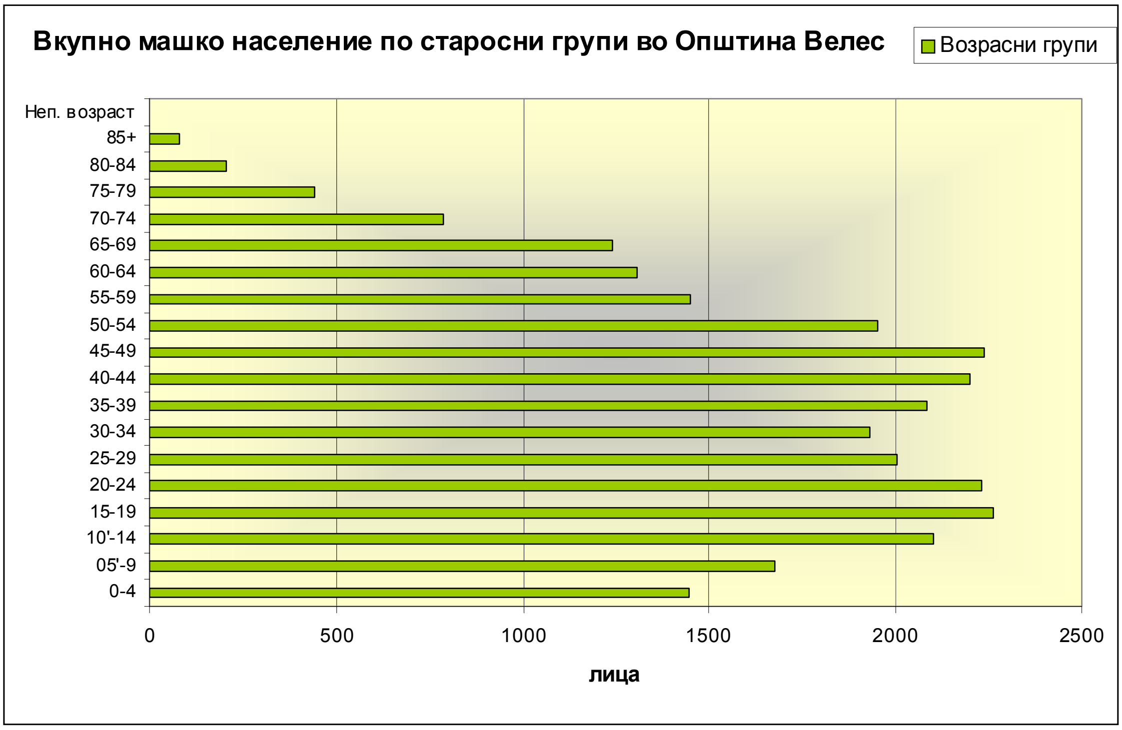

Табеларен приказ на број на родени деца по години во град и села

(извор Детска превентивна заштита со развојно советувалиште ЈЗУ Здравствен Дом Велес)

година	град	село	Вкупно град и село
1997	495	129	624
1998	432	136	568
1999	497	123	620
2000	470	158	628
2001	495	104	599
2002	454	116	570
2003	449	125	574
2004	463	104	567
2005	410	94	504
2006	420	105	525
2007	399	111	510

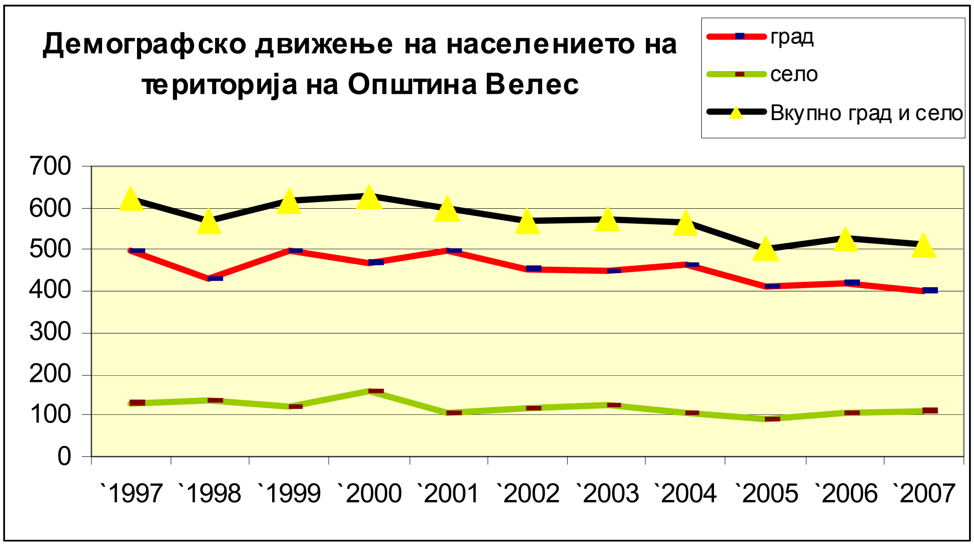

Број на деца од 0-6 години во град и села по години

година	град	села	Вкупно град и села
2003	3292	891	4183
2004	3260	866	4126
2005	3238	824	4062
2006	3161	806	3967
2007	3090	759	3849

1.3.3 Вкупно население според изјаснувањето за националната припадност

Извор(Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија , 2002 книга XIII) Државен завод за статистика

Табела 3: Вкупно население според изјаснувањето за националната припадност

Вкупно	Македонци	Албанци	Турци	Роми	Власи	Срби	Бошњаци	Останати
55 108	46 767	2299	1724	800	343	540	2406	229

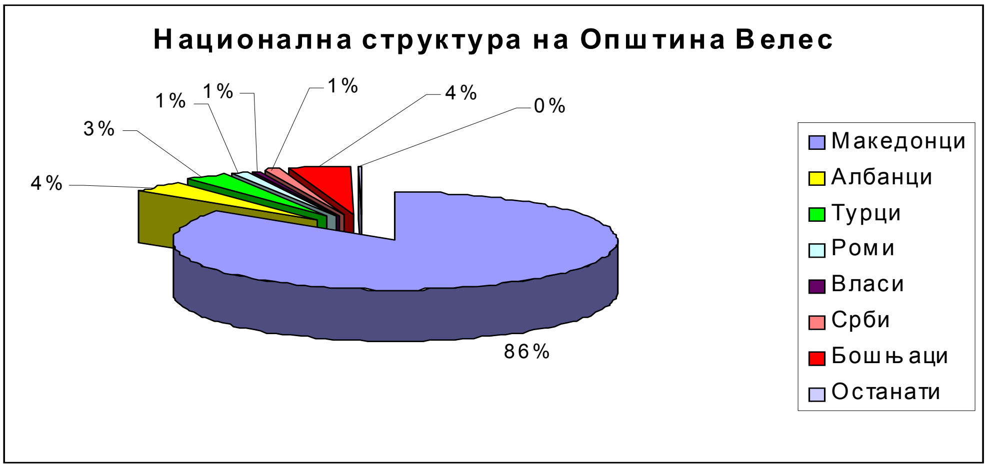

1.3.4 Население во Велес по пол и писменост

Извор(Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија , 2002 книга XIII) Државен завод за статистика

Население во Велес на возраст од 10 и повеќе години , по пол и писменост

се		мажи		жени	
писмени	неписмени	писмени	неписмени	писмени	неписмени
47 655	1399	24 104	406	23 551	993

1.3.5.Образовна структура на населението

Население во Велес на возраст од 15 и повеќе години, според школската подготовка

Школската подготовка на население на возраст над 15 год.	Бр. На население
Без училиште	1461
Некомплетно основно образование	6243
Основно училиште	12 401
Средно училиште	20 491
Виша школа	1553
Висока школа, факултет , академија	2770
Магистратура	40
Докторат	7
Се уште во процесот на основно образование	58
Вкупно	**45 024**

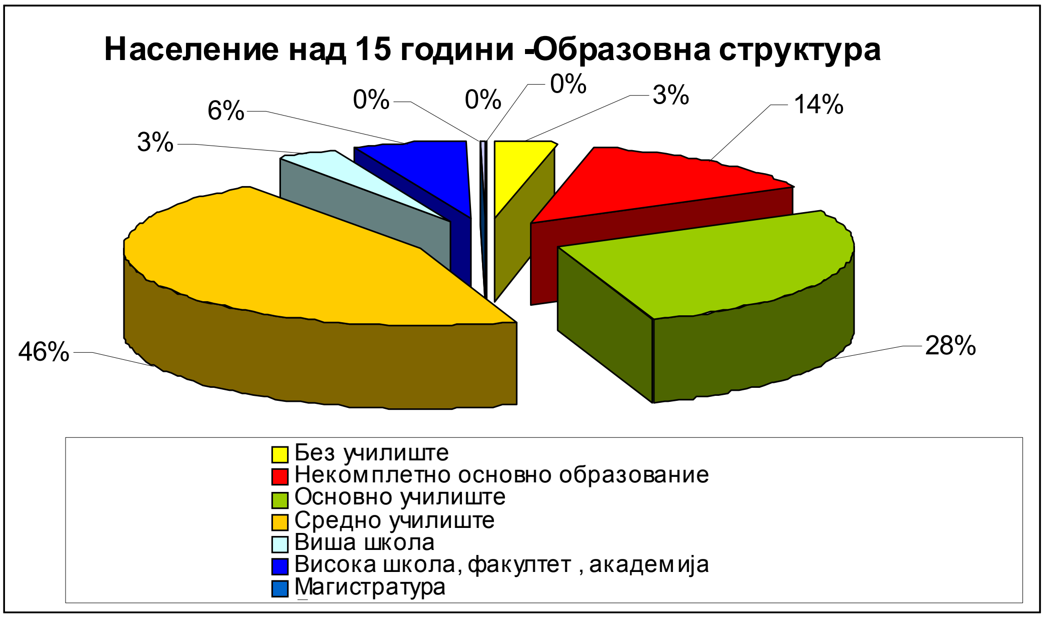

Население на возраст од 15 и повеќе години, според активноста и по пол

	Економски активни и неактивни	Население од 15-65 години			
		Се (1+2)	Вработени 1	Невработени 2	Економски неактивни (сред, студенти и др)
Вкупно	22242	13831	9055	4776	8411
Вкупно	22578	10417	5646	4771	12161
СЕ Вкупно активно	44820	24248	14701	9547	20572

Наталитет во Општина Велес

Извор :(Државен завод за статистика Република Македонија во 2006 год)

Родени деца , живородени деца според пол, брачна состојба и место на раѓање

Живородени								
Вкупно родени	Вк живородени	пол		Брачна сосотојба		Место на раѓање		
		Машки	женски	Во брак	Вон брак	Во здравствена установа	На др место	
							Со стручна помош	Без стручна помош
547	534	270	264	476	56	529	0	5

Живородени деца според возраст на мајката

вкупн о	Под 15 год	15-20	20- 24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-49	50 и повеќе	непозна то
534	1	34	169	204	96	28	2	-	-	-

Брачна сосотојба

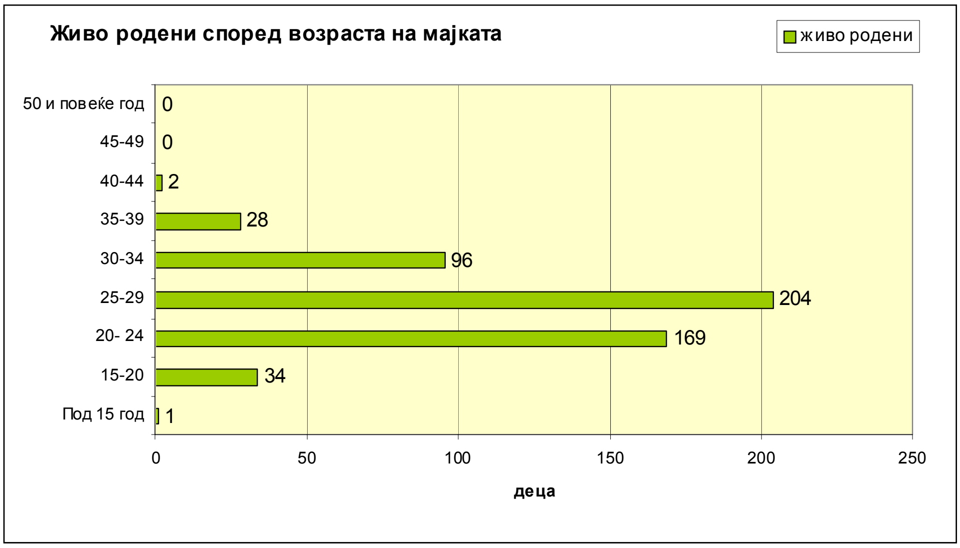

Умрени лица според возраста во 2006

вкупн	Возраст										
	До 1 год	1`-4	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-74	Над 75	непознато
551	6	1	1	2	1	9	50	78	162	241	-

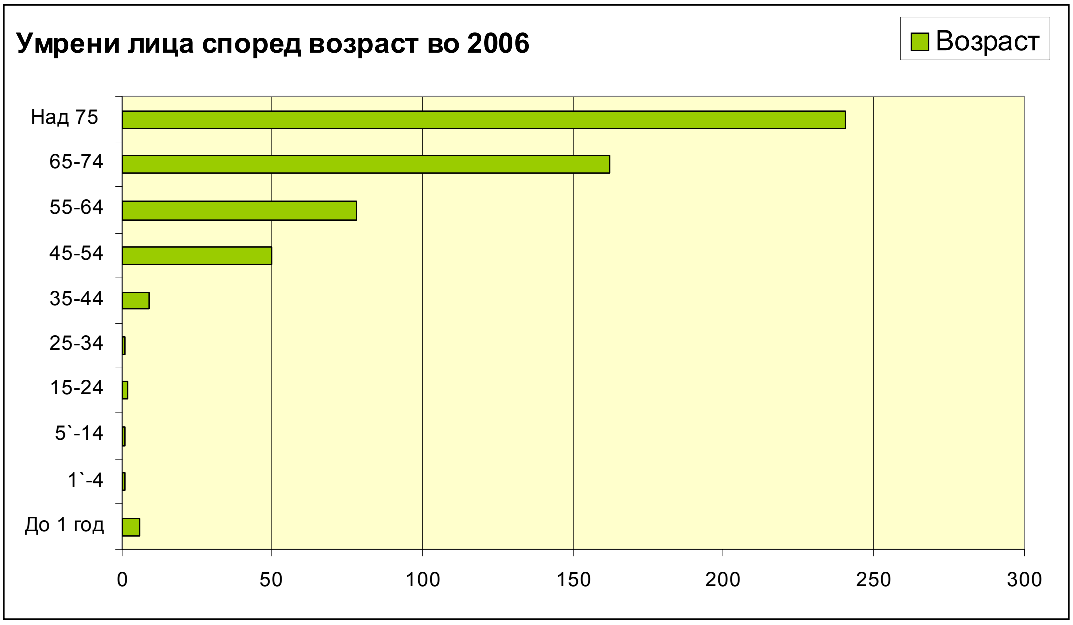

Умрени според причините за смртта (болест)	Бр.умрени
Болести на циркулаторниот систем	355
неоплазми	99
Симптоми Знаци И ненормални Клинички наоди, некласифицирани на др место	11
Ендокрини,нутритивни и метаболични болести	24
Болести на респираторниот систем	19
Повреда труење ид р одредени последици од надворепни причини	13
Болести под дигестивниот систем	13
Болести на генитоуринарниот систем	5
Одредени сосотојби што настануватт во перинаталниот период	4
друго	8
Вкупно	**551**

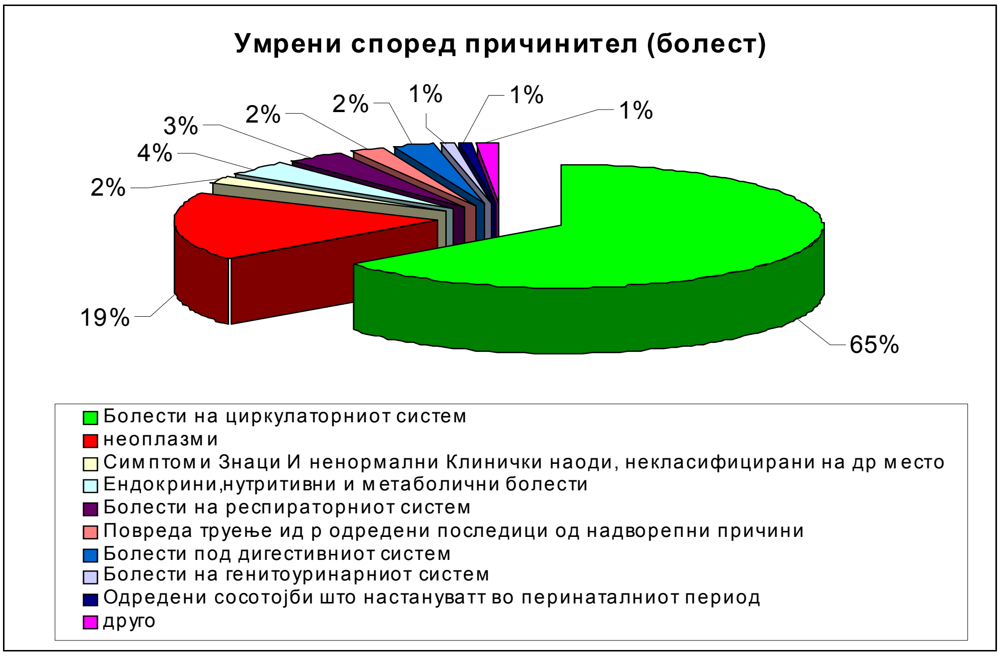

Миграции

Извор:Миграции 2006(Државен завод за статисктика)

доселени				отселени			
Вк доселени	Доселени од др општина	Доселени од др место во иста општина	Доселени граѓани во Р Македонија од др	Вк отселени	Отселени од др општина	Отселени од др место во иста општина	Отселени граѓани од Р Македонија во др држави
138	108	25	5	211	183	25	3

Доселени- отселени граѓани и миграционо салдо според полот во Општина Велес

Доселени			Отселени			Миграционо салдо		
Вкупно	Машки	Женски	Вкупно	Машки	Женски	Вкупно	Машки	Женски
108	29	79	183	52	131	-75	-23	-52

1.3.7 Населени места во Општина Велес

Општина Велес ја сочинуваат градот Велес и 28 населени места и тоа: Башино село, Белештевица, Бузалково, Ветерско, Горно Каласлари, Горно Оризари, Долно Каласлари, Долно Оризари, Иванковци, Карабуњиште, Крушје, Кумарино, Лугунци, Мамутчево, Новачани, Ново село, Оравец, Отовица, Раштани, Рлевци, Рудник, С' лп, Сливник, Сојаклари, Сопот, Црквино, Чалошево и Џидимирци.

1.3. 8 Урбани и месни заедници

Согласно Законот за локална самоуправа досегашните месни заедници се организираат како урбани заедници (во градот) и месни заедници во населените места во општината.

За да може да се организираат за решавање на заедничките потреби на граѓаните, мора точно да се утврди опфатот на урбаните и месните заедници, па дури потоа да пристапи кон формирање на Совети на урбани заедници и Совети на месните заедници.

Советот на Општина Велес на седницата одржана на 23.05.2005 година, донесе Одлука за определување на опфатот на постојните урбани заедници во градот и месните заедници во населените места.

Со оваа Одлука се утврдува опфатот на постојните урбани заедници во градот и месните заедници во населените места согласно Генералниот урбанистички план за град Велес.

Урбани заедници кои што се постојни во градот се вкупно 14, а додека месни заедници кои што постојат во населените места се 19, вкупно 33.

Урбани заедници во градот се:

Р:бр	**Урбана заедница**	**Адреса**
1	**„Васа Кошулчева“**	ул.Енгелсова бр.5/11
2	**„Родна Ивева“**,	ул.Скопски пат бр.2
3	**„Димче Мирчев“**	ул.Ѓорѓи Димитров бр.104
4	**„Богдан Каракостев“**	ул.Ѓорѓи Димитров бр.104
5	**„Трајче Панов“**	ул.Петре Алчев бр.59
6	**„9-ти Ноември“**	ул.Љубљанска бр.16
7	**„Алексо Демниевски“**	ул.Белградска бр.1
8	**„Славе Петков“**	ул.Владимир Назор бр.98
9	**„Трајко Капчев“**	ул.Боге Николов бр.2
10	**„Шорка“**	ул.Вељко Влахов бр.5
11	**„Керамидна“**	ул.Мите Богоевски бр.4
12	**„Тунел“**	ул.Роса Плавева бр.20
13	**„Мирка Гинева - Превалец“**	Н.Превалец
14	**„Дурутовец“**	Н.Дурутовец

Р: бр	Месни заедници по населени места	
1	**„Башино село**	с.Башино село
2	**„Бузалково“**,	с.Бузалково
3	**„Горно Оризари“**,	с.Горно Оризари
4	**„Долно Караслари“**,	с.Долоно Караслари
5	**„Иваковци“**,	с.Иванковци
6	**„Кумарино“**	с.Кумарино
7	**„Мамутчево“**,	с.Мамутчево
8	**„Отовица“**,	с.Отовица
9	**„Ораовец“**,	с.Ораовец
10	**„Раштани“**	с.Раштани
11	**„'Рлевци“**,	с.Рлевци
12	**„Рудник“**,	с.Рудник
13	**„Сливник“**	с.Сливник
14	**„С'лп“**	с.Слп
15	**„Сујаклари“**,	с.Сујаклари
16	**„Црквино“**	с.Црквино
17	**„Чолошево“**,	с.Чолошово
18	**„Цидимирци“**,	с.Цидимирци
19	**„Новачани“**.	с.Новачани

Природни ресурси

Богатството на природните ресурси(води, чешми, реки, руди, минерални суровини) се само предност на општината. Општина Велес ги опфаќа подрачјата на поголемите водотеци Бабуна, Тополка и Отавица кои заеднички припаѓаат на сливот на реката Вардар.

Геолошкиот состав , слабиот вегетациски покривен слој и неправилното користење на земјшитето предизвикале голем дел од општината да биде зафатен со ерозивни процеси.

Вкупната годишна продукција на ерозивен нанос изнесува 688 000 мі. Ерозивните процеси предизвикуваат голема загуба на плодно земјиште, осиромашување на подлогата и појава на оголени, суви и ненаселени предели.

Шумите се национални природни ресурси .Општината располага со 40% дабова шума, 50 % букова шума, 10 % пошуменост со црн бор. Овие шуми служат за спречување на ерозијата, за смена на микроклиматските влијанија(во летниот период ја намалуваат температурата за 5 %, а во зимскиот на зголемуваат за 5%). Според категоризацијата општината е средно пошумена. Најголема пошуменост има по течението на реките Бабуна и Тополка. Нема позначајни појави на метални минерални суровини, додека состојбата со неметаличните суровини е многу поповолна.

1.4.1 Река Бабуна

Е прогласена за карактеристичен пејсаж од Советот на општина Велес, но се соочува со узурпација на државно земјиште на нејзиното крајбрежје и диво изградени викенд куќи кои ја нарушуваат животната средина што претставува голем проблем во општината.

Локалитетот „ Пешти ' кој се наоѓа на река Бабуна е живеалиште на белоглавиот орел кој е ендемичен вид и го нема на ниедно друго место на планетата. Друг ендемичен вид во регионот на општина Велес е и црниот штрк.

1.4.2 Езеро „ Младост"

Локалитетот на наоѓа покрај вештачката акумулација езеро „ Младост". Северно од градот. Сообраќајниот пристап е преку асфалтиран локален пат од правец на Велес кој оди по брегот на езеротот и минува низ

браната и продолжува до автопатот Скопје- Велес. Во рамките на локалитетот постои асфалтиран пат кој го поврзува локалниот пат со комплексот мотели . Локалитетот е поврзан со локалната 10 kw мрежа , до него постои телефонска мрежа.

1.5 КЛИМАТСКИ УСЛОВИ

Во општината владее континентална клима, со просечна годишна температуре од 12 до 15.Ц. Доминантни ветришта се од север и северозапад, со средна годишна брзина од 2 м/с. Просечна годишна количина на врнежи е 447 мм. Снежната покривка се задржува просечно по 12 дена во годината. Просечно годишно траење на сончевиот сјај изнесува 2 148 часови. Маглата не е честа појава и просечно ја има по 13 дена во годината.

1.6 ЗАШТИТЕНО ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО ВО ОПШТИНА ВЕЛЕС

Заради зачувување и заштита на сите неповторливи простори (места) со исклучителни и неповторлицви природни вредности од значење за научната, културно-обрзовната, воспитната, рекреативната и други функции со општински одлуки заштитено е следното природното наследство:

1.6.1 СПОМЕНИЦИ НА ПРИРОДАТА

ЗАШТИТЕНИ ПЛАТАНОВИ СТЕБЛА (Platanus orientalis)

(Службен гласник бр. 5/89)

Платан "Сармаале" – 2 стебла

Платан "Којник"

Платан "Читкушова чешма"

Платан "Маалска чешма"

Платан "Саат кула"

Платан "Црква Свети Пантелејмон" – 2 стебла

Платан "Манастир Свети Илија"

Состоини од платан по долината на река Бабуна од орнитолошкиот резерват Пешти до вливот во река Вардар

Состоини од платан по долината на река Тополка од населба Превалец до вливот во река Вардар.

Целта на заштитата е зачувување на платановите стебла во општината во својата изворна состојба, спречување на секакви влијанија со кои непосредно или посредно би можела да се измени нивната состојба и природен развој.

Заради заштита на платановите стебла како споменици на природата се пропишува следниот режим на заштита:

- се забранува секакво сечење на стеблата, сечење или кастрење на гранките;

- се забранува истакнување на соопштенија, некролози и реклами;

- се забранува палење на оган во непосредна близина на споменикот на природата;

- се забранува нарушување на интегритетот и природниот изглед на споменикот.

За превземање на било какви дејствија врз овие споменици на природата потребна е дозвола од Министерството за животна средина и просторно планирање.

Локалитет Караслари

(Одлука бр. 08-361/82 од 29.04.1983г.)

Палеонтолошки локалитет со фосилна фауна од 'рбетници од долна плиоценска старост. Според богатството на пронајдени фосилни цицачи овој локалитет може да се вброи во најголемите наоѓалишта досега откриени во светот.

Површината на заштитениот локалитет изнесува 70 хектари. На локалитетот се пропишува следниот режим на заштита:

се забранува градење на сите видови на градби;

се забранува фрлање на отпадоци на подрачјето на локалитетот и неговата непосредна околина;

се забранува превземање на какви и да било дејствија кои можат да го нарушат интегритетот и природниот изглед на локалитетот, освен одгледување на земјоделски култури.

Карактеристичен Пејсаж

Езеро "Младост"

(Службен гласник бр. 2/76)

Крајбрежјето и непосредната околина на езерото како природна реткост е прогласен за карактеристичен пејсаж, бидејќи по своите географски особености и творбите на човекот се истакнува од другата околина и има излетничко, рекреативно и друго значење.

Локалитет Бабуна

(Службен гласник бр. 6/01)

Со цел да се обезбеди заштита на постојната флора и фауна и зачувување на нивниот основен генетски фонд за натамошна репродукција локалитетот е прогласен за карактеристичен пајсаж.

ПРЕДЛОГ-ЛОКАЛИТЕТИ ЗА ЗАШТИТА ДО 2020г.

СОГЛАСНО ПРОСТОРЕН ПЛАН НА РМ

ЈАКУПИЦА – Национален Парк

СЛИВ НА ТОПОЛКА – Научно-Истражувачки Природен Резерват

ПЕШТИ - Споменик На Природата

КОРИЦА – Споменик На Природата

ПАШИН МОСТ – Споменик На Природата

ПЕШТЕРА МАКАРОВЕЦ – Споменик На Природата

ПЕШТЕРА ЧЕТИРИ ВРАТИ – Споменик На Природата

1.7. ПРОФИЛ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

1.7.1 Организациска поставеност во ЕЛС (сектори и одделенија)

Сектор за правни, финансиски, општествени, развојни и општи работи и

Сектор за урбанизам, комунални работи, сообраќај и заштита на животната средина

- Одд. за правни, општи работи, човечки ресурси и месна самоуправа
- Одд. за финансирање, буџет, општински имот и администрирање со даноци и имот
- Одд. за образование, култура, здрвство, социјална заштита, спорт и соработка со здруженија на граѓанни и фондации
- Одд. за урбанизам, сообраќај и заштита на животната средина
- Одд. за комунална инфраструктура
- Одд. за економски развој и информатичка технологија
- Одд. за инспекциски надзор
- Одд. за внатрешна ревизија

1.7.2 Општинска администрација

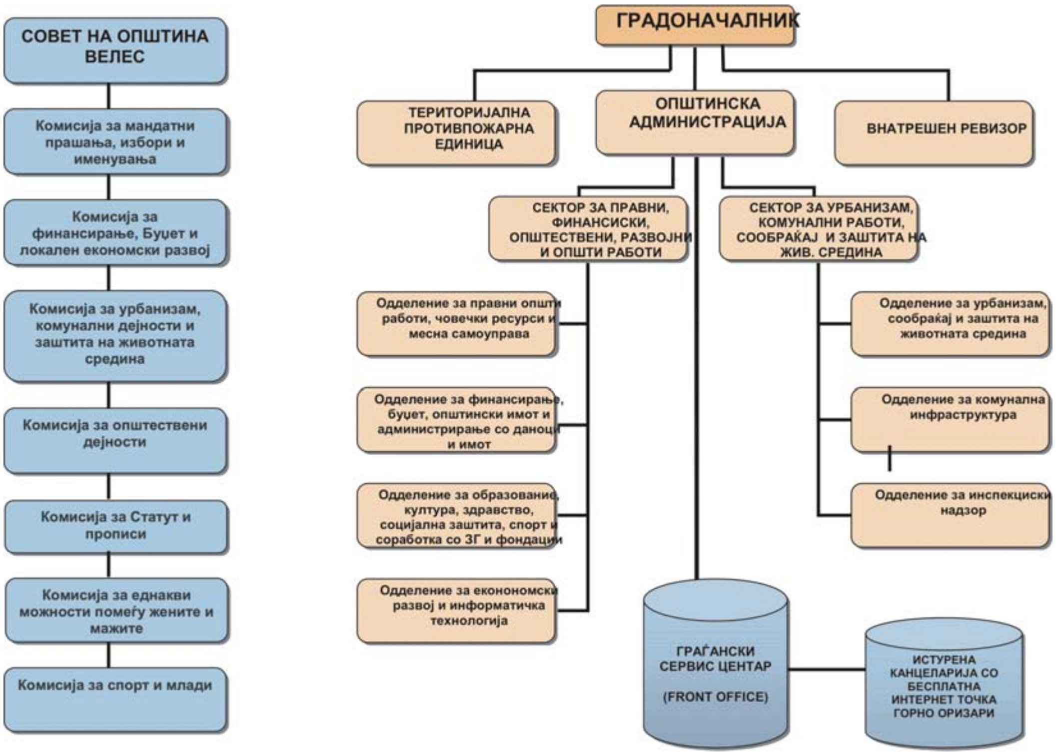

Општинска администрација						
државни службени	40	Образовна структура				
технички персонал	8	ВСС	ВШС	ССС	Со III	Со II
вработени	48	25	4	13	2	4

	Општинска администрација	Совет	Територијална противпожарна единица
Број на жени	**24**	**7**	**0**
Број на мажи	**24**	**16**	**25**
Вк бр враб	**48**	**23**	**25**

1.7.3 Јавни претпријатија и услуги во општината

Р.бр	Јавни претпријатија	Вид на услуга
1	ЈКП ДЕРВЕН Велес (Број на корисници 14 300 (домаќинства)	комунални услуги: собирање, пречистување и дистрибуција на вода
2	ЈП ССО „ ПАРК СПОРТ “ Велес	Спорт и рекреација

1.7.4 Буџети на Општина Велес

Приходи и расходи 2006

Буџет приходи 2006	Планиран 2006	Реализиран 2006
тековно-оперативни приходи	67.282.283	69.806.283
наменски дотации	36.493.460	36.493.460
капитални дотации	0	0
трансфери	54.680.622	47.944.463
донации	2.566.860	71.115
приходи од самофинансир. активности	36.618.900	36.618.900
Вкупни приходи	**197.642.125**	**190.934.221**

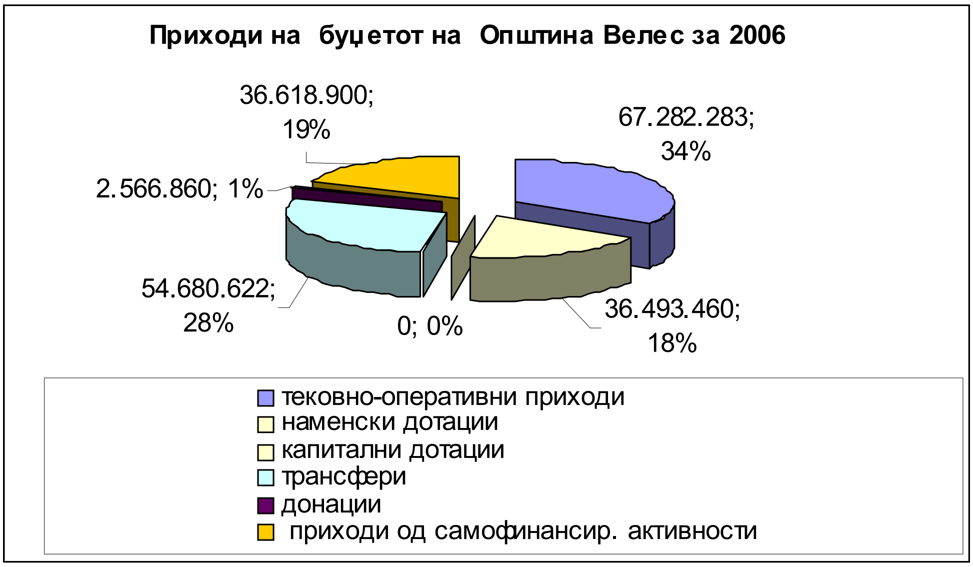

Буџет расходи 2006	Планиран 2006	Реализиран 2006
плати, наемнини и надоместоци за	29.126.857	29.126.857
резерви и недефинирани расходи	1.000.000	1.000.000
стоки и услуги	112.274.151	112.574.031
субвенции и трансфери	6.416.000	6.116.000
капитални расходи	48.825.117	42.117.333
Вкупни расходи	**197.642.125**	**190.934.221**

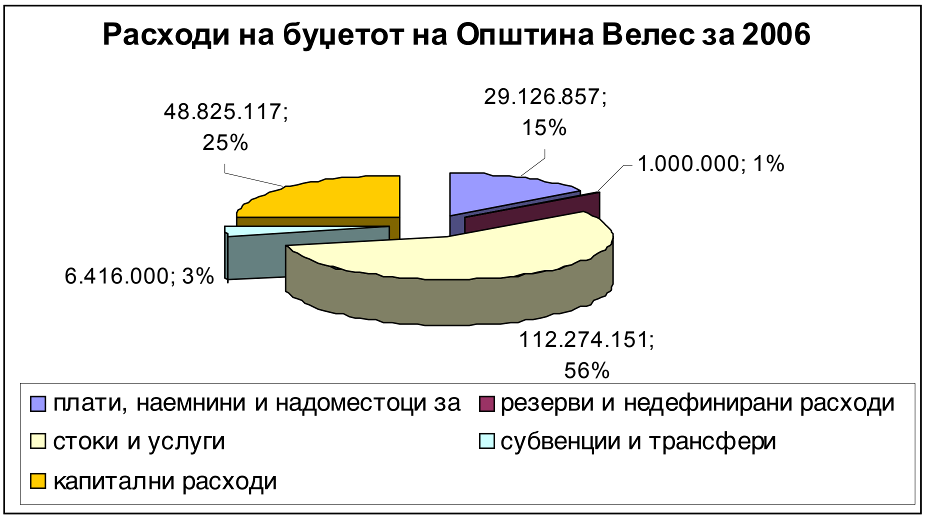

Приходи и расходи 2007

приходи	Планирани	Рализирани
- даночни приходи	86.763.600	71.521.374
- неданочни приходи	42.583.424	32.558.921
- капитални приходи	764.814	1.102.664
- трансфери и донации	148.845.220	150.205.062
Вкупни приходи	**278.957.058**	**255.388.021**

Буџет Општина Велес (планирани приходи 2007 година)

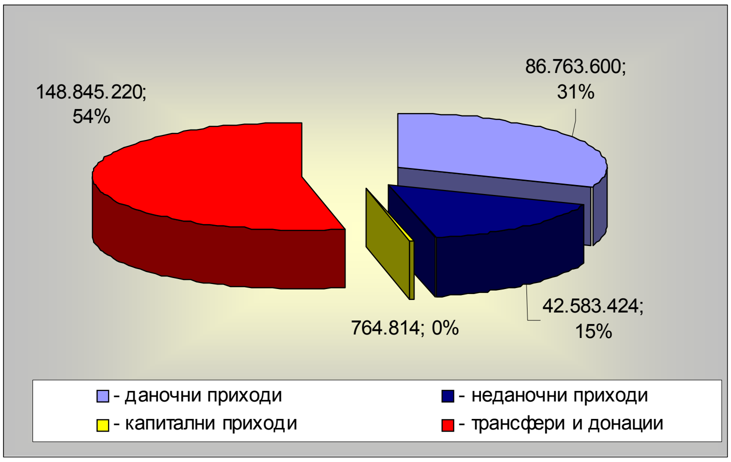

расходи	Планирани	Реализирани
- плати наемнини надоместоци	91.370.728	88.229.833
- резерви и недефинирани расходи	1.000.000	354.920
- стоки и услуги	128.526.399	107.775.706
- субвенции и трансфери	4.565.329	3.897.972
-капитални расходи	53.494.602	36.100.705
Вкупни расходи	**278.957.058**	**236.359.136**

Буџет Општина Велес (планирани расходи 2007 година)

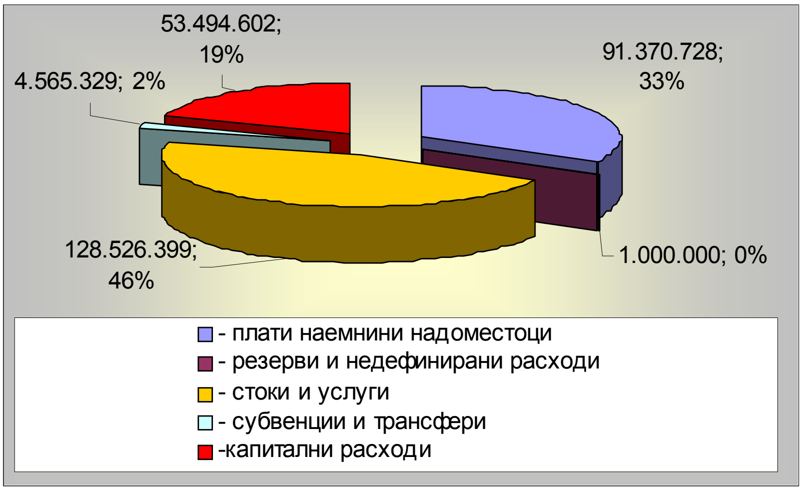

Буџетот на Општина Велес (планиран) за 2008 година

приходи	**планирани**
- даночни приходи	117.162.739
- неданочни приходи	49.604.280
- капитални приходи	10.400.000
- трансфери и донации	348.484.433
Вкупни приходи	**525.651.452**

Буџет на Општина Велес (планирани приходи за 2008 година)

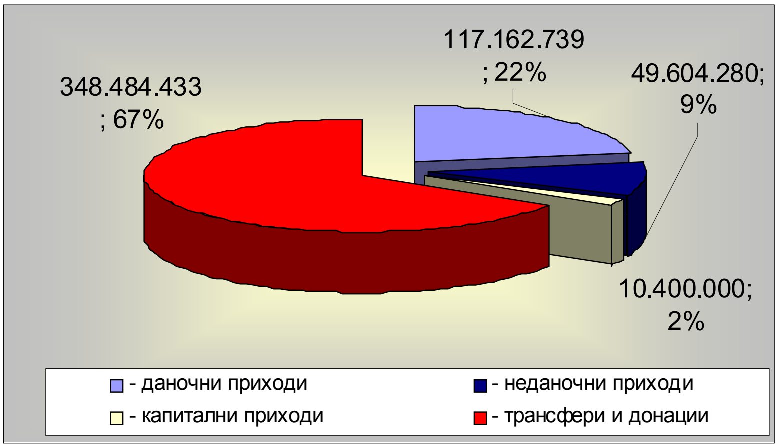

расходи	**Планирани**
- плати наемнини надоместоци	291.324.826
- резерви и недефинирани расходи	1.000.000
- стоки и услуги	148.849.268
- субвенции и трансфери	5.167.500
-капитални расходи	79.309.858
Вкупни расходи	**525.651.452**

Буџет на Општина Велес(планирани расходи за 2008 година)

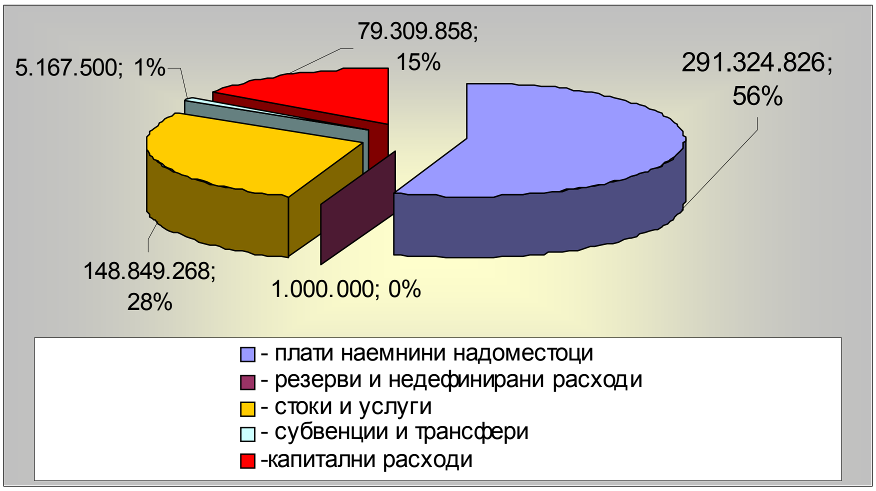

Расходи по програми за 2007-2008

Програми	Планирано 2007	Реализирано 2007	Планирано 2008
Противпожарна заштита	10.668.300	10.316.827	12.269.500
Социјална заштита	23.007.029	21.866.195	42.550.797
Спорт и рекреација	2.018.000	1.750.837	4.473.000
култура	11.036.021	8.074.885	23.857.875
Образование	113.305.477	101.913.391	294.845.480
Локален економски развој	15.480.346	7.779.171	13.457.500
Пр. за урдување на градежно зем.	58.560.000	45.903.827	85.080.000
Капитални трошоци на Општината	5.020.000	4.886.805	6.000.000
Општинска администрација	30.386.174	26.539.589	32.719.700
Месна самоуправа	20.000	11.922	20.000
Градоначалник	1.538.006	1.214.604	1.677.100
Совет на Општина	7.917.705	6.101.083	8.700.500
Вкупно	**278.957.058**	**236.359.136**	**525.651.452**

Планирани расходи по програми за 2007 и 2008 година
2007
2008
Градоначалник
Општинска администрација
Пр. за урдување на градежно зем.
Образование
Спорт и рекреација
Противпожарна заштита
0
50
100
150
200
250
300
350
милиони

2 Локална Економија и индустрија

2.1 Деловни субјекти

Извор:Деловни субјекти Државен завод за статистика Република Македонија

состојба	вкупно	претпријатија	Трговски друштва	Трговци поединци	останато
31.12.2005	3430	941	1093	996	400
31.12.2004	3254	950	979	958	367
31.12.2003	3104	977	869	901	357

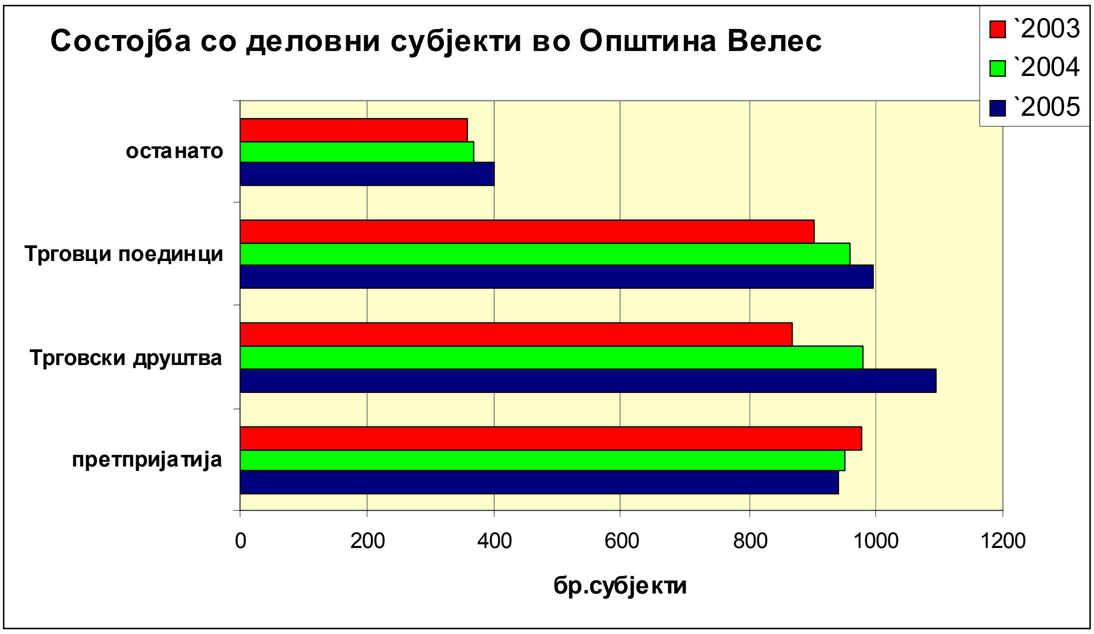

Сектори на дејност

Сектори на дејност (состојба)	31.12.2005	31.12.2004	31.12.2003
Земјоделство, лов и шумарство	112	87	84
Рибарство	-	-	-
Вадење на руди и камен	5	2	2
Преработувачка индустрија	399	390	375
Снабдување со елктрична енергија, гас и вода	1	1	1
Градежништво	87	82	78
Трговија на големо и трговија на мало, поправка на моторни возила, мотоцикли и предмети за лична	1761	1700	1621
Хотели и ресторани	134	126	110
Сообраќај, складирање и врски	302	285	280
Финансиско посредување	7	7	6
Активности во врска со недвижен имот, изнајмување и деловни активности	115	106	99
Јавна управа и одбрана, задолжителна социјална заштита	40	44	44
Образование	28	25	24
Здравство и социјална работа	78	65	62
Други комунални, културни , општи и лични услужни активности	361	334	318
Екстериторијални организации и тела	-	-	-

Индустриски гранки, производи и услужни дејности важни за економијата на општина Велес се :

- Прехрамбена,
- Метало – преработувачка,
- Кожарска и текстилна,
- Градежна,
- Керамичка и,
- Сите видови на услужни дејности.

2.2 Попис на капацитетите во угостителството

Попис на капацитетите во угостителството во Република Македонија, 2003

(извор Државен завод за статистика Република Македонија, Скопје 2004)

Капацитети во угостителството во Велес			
Угостителски објекти	**Број на седишта**	**Површина на објектите**	**Број на работници**
број	број	мl	вкупно
132	6690	14 323	485

Капацитети за сместување Велес									
Угостителски објекти		Број на соби		Број на легла		Површина на		Број на	
број	%	број	%	Број	%	мl	%	вкупн	%
6	1.46	226	1.40	614	1.3	15 121	1.49	107	2.24

ХОТЕЛИ

Во Велес има 2 хотели, и тоа х. Романтик (4*)кој располага со 52 легла, како и х. Вила Зора (2*) со 80 легла.

Туризмот во Велес (извор: Туризам во Република Македонија ,

(Република Македонија, Државен завод за статистика)

Доаѓање на туристи по години

Велес	**1999**	**2000**	**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**
домашни	5511	10 580	5452	5362	6009	2749	2311	2437
странски	1707	11 031	3837	2177	1973	1688	1491	1680
Вкупно	**7218**	**21 611**	**9289**	**7539**	**7982**	**4437**	**3802**	**4117**

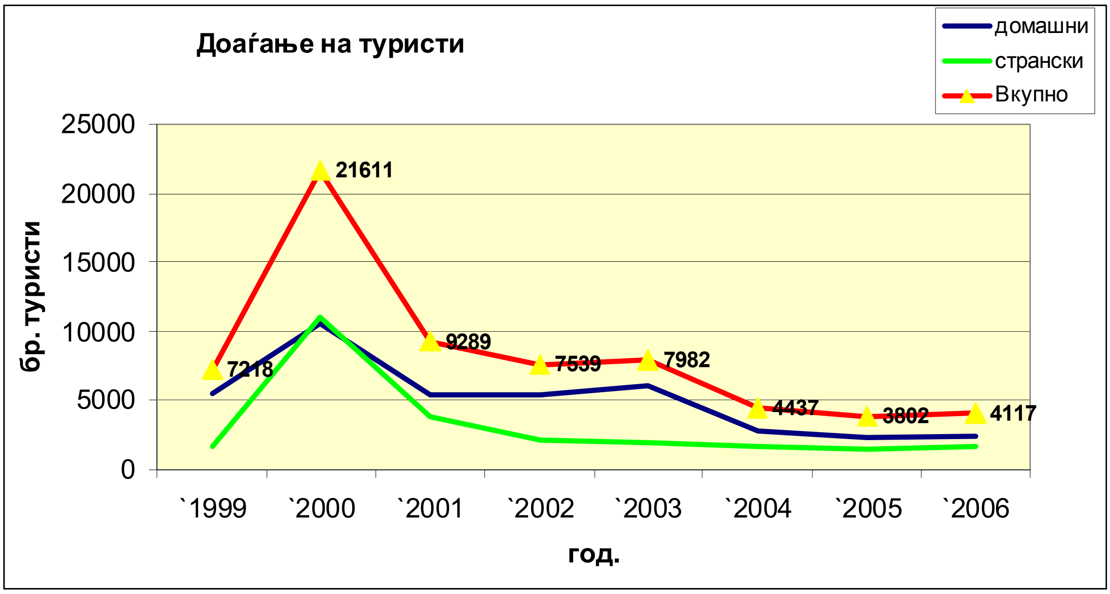

Ноќевања на туристи по години

Велес	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
домашн	10 691	16 674	13 647	13 124	11 766	7167	5831	6027
странски	3208	13 621	13 387	5495	4646	3615	3266	3978
Вкупно	**13 899**	**30 295**	**27 034**	**18 619**	**16 412**	**10 782**	**9097**	**10 005**

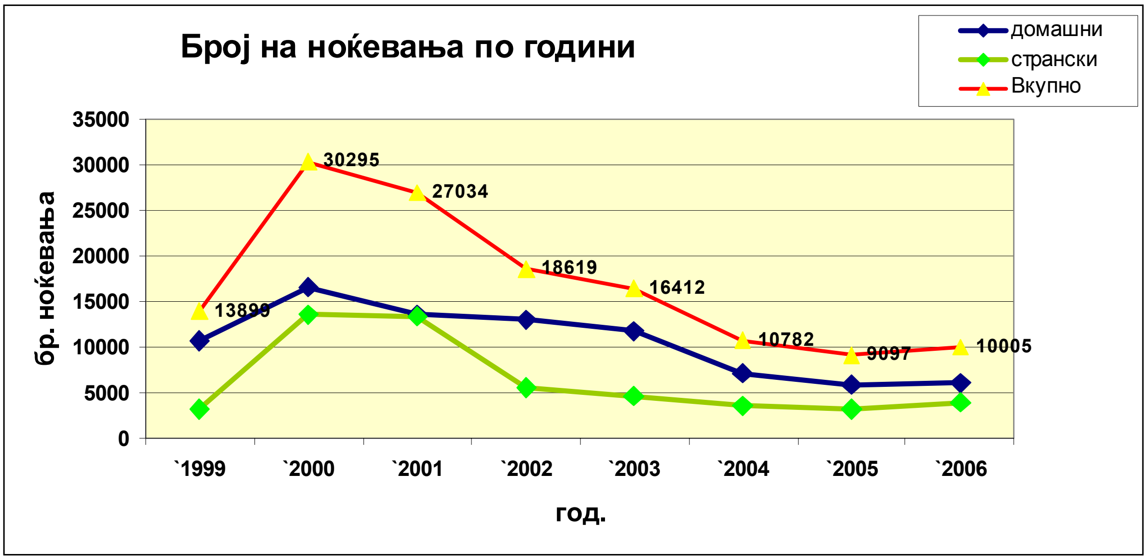

2.3. Продажни капацитети

Попис на продажни капацитети во трговијата на мало во Велес 2003

(извор Државен завод за статистика Република Македонија, 2004)

Број на продавници	750
Продажен простор	43 960
Прирачен магацин	4259

Тип на Објекти	бр објекти	Простор м2
Класични продавници	659	32014
самопослуги	19	3317
Салони за автомобили	1	200
бутици	6	112
Киосци	57	417
Стоковни куќи	1	5000
Пумпни станици	7	2900
Вкупно	750	43960

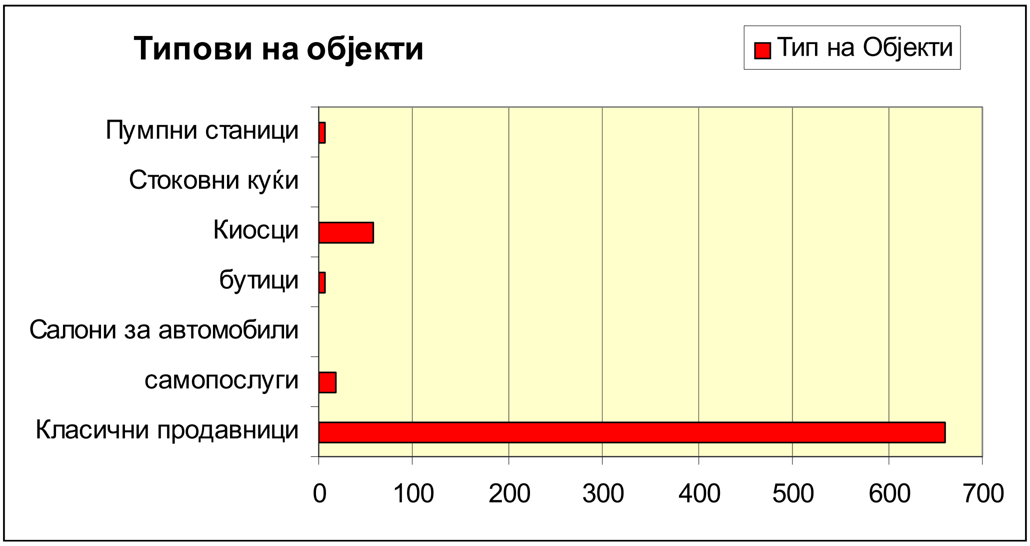

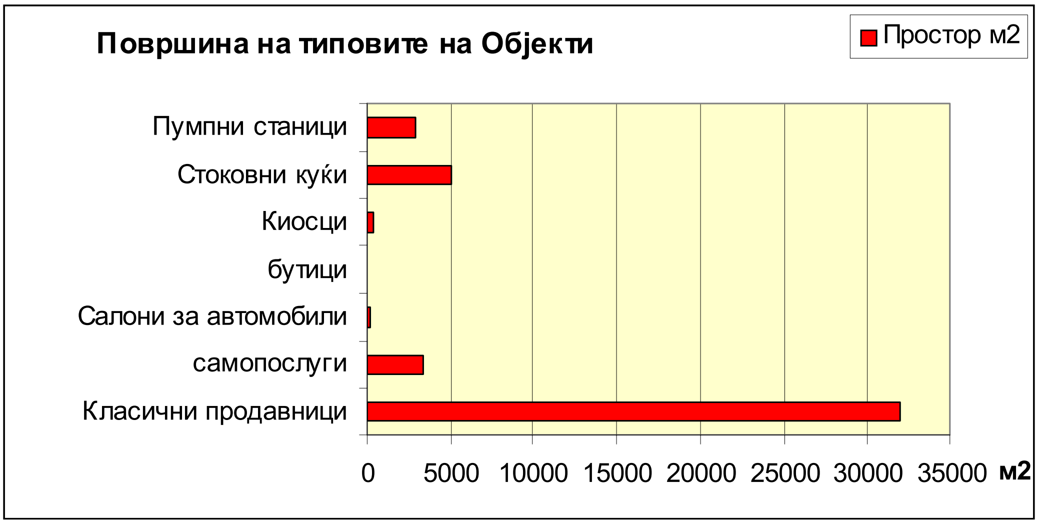

2.4 Главни претпријатија (според вработувањата и профитот)

Според расположливите податоци, во индустријата на Општина Велес се застапени девет индустриски гранки, односно:

- обоена металургија,
- хемиска индустрија,
- индустрија на керамика и порцелан,
- текстилна индустрија,
- кожарска индустрија,
- металопреработувачка и електро индустрија (индустрија на трајни потрошувачки добра),
- тутунска индустрија,
- индустрија на градежни материјали и

прехранбена индустрија.

- o Листа на најголемите компании кои работаат во општината, со кус опис на нивниот бизнис(сектор/индустрија)

- Брако -Жичани производи и медицинска опрема

Дејност: металопреработувачка

- АД Киро Чучук – Керамичка индустрија

Дејност : керамичка

- АД Жито Вардар – Производство на млинарско-пекарски производи, земјоделство, сточарство и живинарство

Дејност: прехрамбена дејност

- ПИ "Благој Ѓорев" АД Велес – Производство на рафинирани масла и масти

Дејност: прехрамбена дејност

- Тедико Друштво за производство , трговија и промет на прехрамбени производи , транспорт и услуги

- Леов Компани – Производство на бојлери и производи од лим

Дејност: електромашинска

- Жито - Трговија и промет на прехрамбени производи

Дејност: трговија

- АД Димко Митрев – Производство на предмети од крзно и обработка на кожа и крзно

Дејност: преработка на кожа

- Најдобри производствени индустрии (според вредност или други индикатори)

- Брако -Жичани производи и медицинска опрема
- АД Киро Чучук –Керамичка индустрија
- АД Жито Вардар – Производство на млинарско-пекарски производи, земјоделство, сточарство и живинарство
- ПИ "Благој Ѓорев" АД Велес – Производство на

рафинирани масла и масти

- АД Димко Митрев – Производство на предмети од крзно и обработка на крзно

- Леов Компани – Производство на бојлери и производи од лим

- o Најдобри услужни индустрии (според вработени луѓе или други индикатори)

Жито - Трговија и промет на прехрамбени производи (120 вработени)

Снупи – Угостителство(сендвичара, пицерија и ресторант) (50)

- o Најголеми извозни производи (според вредност)

- Жичани производи и медицинска опрема
- Производство на бојлери и производи од лим
- Производство на предмети од крзно и обработка на крзно
- Производство на керамички производи
- прехрамбени производи(маргарин, масло за јадење и др)

- o Најголеми извозни дестинации (според вредност)

Земјите од ЕУ

2.5 ЗАНАЕТЧИСТВО

Извор Регионална Занаетчиска комора Велес 2007

Р.б р	Занает
1	Фризери
2	Бербери
3	Столари
4	Козметичари
5	Оптичар
6	Печатење неспомнато на друго место
7	Слаткари
8	Молерофарбари
9	Лимари
10	Саатчии
11	Златари
12	Фотографи
13	Прецизна механика
14	Пекари

Видови занаети застапени во Велес (регистрирани во Велешката регионална занаетчиска комора)

Комора - Велес почна да го води регистарот на Занаетчиите сметано од декември 2006 год бидејќи истата има Регионално значење.

Таа е надлежна за повеќе Општини, Кавадарци ,Неготино, Извор, Чашка, Богомила, Градско, Демир Капија и др.

За период од Декември 2006 год до Декември – 2007 само во Општина Велес има регистрирано 181 Занаетчија од сите предходно наведени дејности.

По Законот занаетчиски дејности кои можат да се регистрираат во регистарот на Занаетчии што го води Регионалната занаетчиска Комора – Велес , можат да се регистрираат 383 дејности.

Најзастапени занаетчиски дејности во Општина Велес се:

Фризери, Бербери,Пекари,Слаткари,Шивачи-кројачи, молери, поправка на електрични апарати.

Фризерите ,Берберите Пекарите и Слаткарите се застапени околу 37% од вкупниот број на занаети .

Занаети кои изумираат се Грнчарскиот, Колароковачкиот, Сарачи, Велосипедски механичари и Семкари.

Како нови занаети за прв пат се јавуват:

- Забавни игри - интернет
- Производство на сувенири - кукли.народни носии и сл.
- Тетовирање

Споредбено на други Општини Занаетчиството во општина Велес

Р.бр	Занает
15	Велосипедски механичар
16	Рециклажа на метални отпади
17	Кројачи – шивачи
18	Поправка на електрични апараги
19	Изведба на градежни работи
20	Перење на коли
21	Производство на венчаници
22	Автомеханичари
23	Чевлари
24	РТВ Механичари
25	Камениорезачи - изработка на
26	Керамичар
27	Тапетар
28	Автоелектричари

Р.бр	Занает
19	Вулканизери
30	Семкари
31	Електричари -монтажа електрична инсталација
32	Пчелар
33	Златари
34	Производство Картонска Амбалажа
35	Монтажа на гипс картон
36	Забавни шри -
37	Свеќар - копчари
38	Производство на сувенири - кукли .народни носии,
39	Сарач
40	Производи - метли и
41	
42	

секојдневно е во подем

Пример во Кавадрци има регистрирано моментално 77 занаетчии а во Неготино 21 Занаетчија.

Во минатото во Општина Велес работеле и до 350 занаетчии .

2.6 Анализа и перспективи за развој и инвестирање во Општина Велес

Општина Велес нуди добри можности за вложување на идните потенцијални инвеститори. Ова пред се се должи на повеке фактори и тоа:

- Географската поставеност (централно подрачје на Р.Македонија);
- Развиената патна и железничка инфраструктура (низ општината поминуваат главните патни коридори што ја поврзуваат републиката со останатите соседни држави);
- Расположлива работна сила;
- Локални природни ресурси;
- Стопанска и комунална инфраструктура;
- Урбанистичко-плански и просторни можности за развој на индустријата

2.7 Финансиски институции (Банки и осигуруителни компании)

Банки	**Осигурителни компании**
Комерцијална банка	Вардар осигурување
Стопанска банка	Сигма осигурување
Тутунска банка	АД Осигурителна полиса
Уни банка	КЈУБИ
Алфа банка	СИГАЛ осигурување
Procredit bank	Макошпед осигурување
Инвест банка	ALBSIG
Силекс банка	
Штедилница „ Можности “	

2.8 Земјоделство

Попис на земјоделството, 2007 , Основни статистички податоци за земјоделството, сточарството и рибарството во индивидуалниот сектор во Македонија, во Велес(извор Државен завод за статистика Република Македонија)

Вкупно расположливо земјиште, користено земјоделско земјиште и број на одвоени делови на земјиштето во Велес (процент на искористеност 91%)

Број на индивидуални земјоделски стопанства	Вкупно расположлива површина на земјиштето ха	Користено земјоделско земјиште, ха					Број на одвоени делови и на користено земјиште
		Вкупно користено земјиште	% искорист.	Сопствено земјиште	Земено на користење од други	Дадено на користење на други	
4237	5591. 18	5108.8	91	3858.73	1346.79	96.64	8092

Површина на користеното земјоделско земјиште по категории во Велес (хектари)

вкупно	Ораници, бавчи и куќни	ливади	пасишта	овоштарници	лозја	расадници
5108.87	3989.23	176.48	159. 16	104.70	678.00	1.30

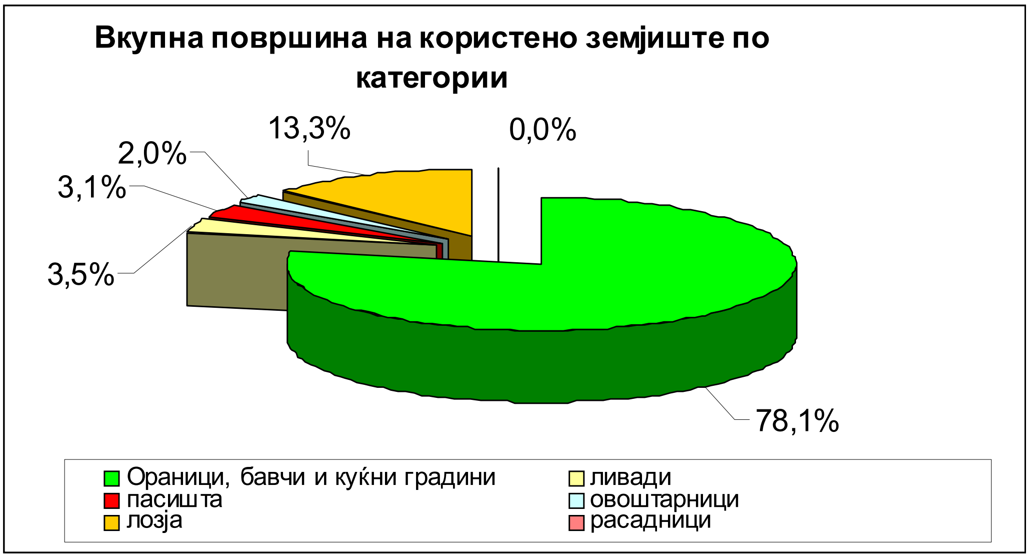
Вкупна површина на користено земјиште по категории
13,3%
0,0%
2,0%
3,1%
3,5%
78,1%
Ораници, бавчи и куќни градини
ливади
пасишта
овоштарници
лозја
расадници

Површина на користени ораници, бавчи и куќни градини во Велес(хектари)

Структура на култури	he
жита	2628,98
Индустриски растенија	511,38
Фуражни растенија	279,91
зеленчук	352,38
Ароматични и медицински растенија	0,70
Цвеќе и украсни растенија	4,17
Семе и расад	4,16
Угари и други незасеани ораници и бавчи	207,55
Вкупно користени ораници, бавчи и куќни градини	3989,23

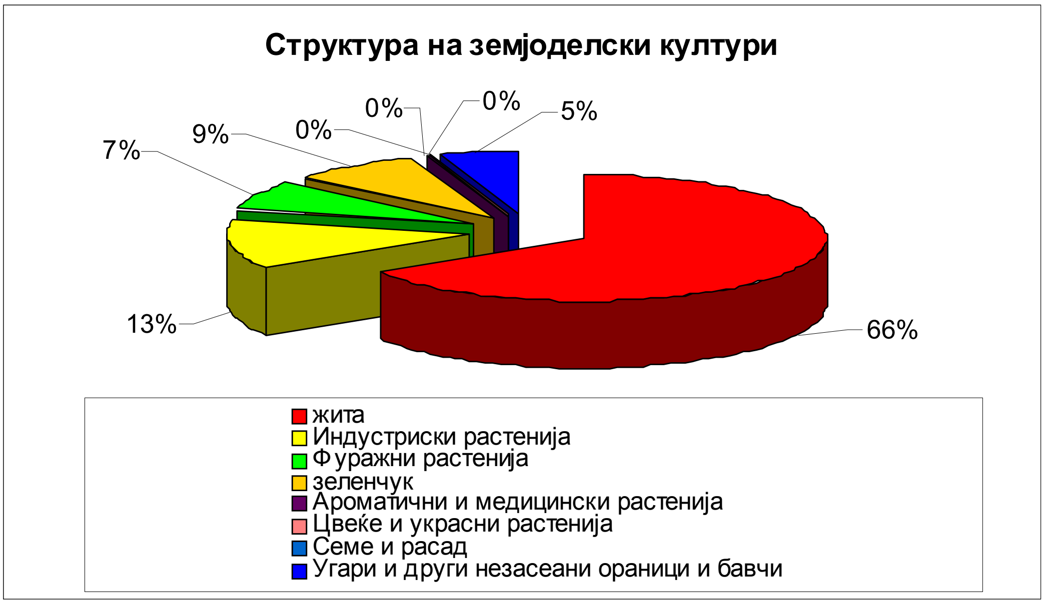

Површина на индустриски растенија во Велес(хектари)

вкупно	соја	сончоглед	Маслодјна репка	тутун	Шеќерна репка	Други индустриски растенија
511.38	-	1.65	9.10	460.62	6.20	33.81

Површина на фуражни растенија во Велес(хектари)

вкупно	Добиточна репка	луцерка	детелина	Пченка за зелена маса	Фуражни смески	Други фуражни растенија
279.91	5.65	46.56	205.03	2.22	15.45	5.00

Површина на зеленчук, цвеќе и украсни растенија (хектари)

Р.бр	Зеленчуци	he
1	домати	38,33
2	пиперки	31,63
3	краставици	6,27
4	грав	10,46
5	компир	21,28
6	кромид	77,33
7	лук	4,79
8	морков	10,47
9	зелка	7,72
10	лубеници	68,38
11	дињи	44,18
12	јагоди	3,06
13	Цвеќе и украсни растенија	4,17
14	друг	28,49
	Вкупно	356,56

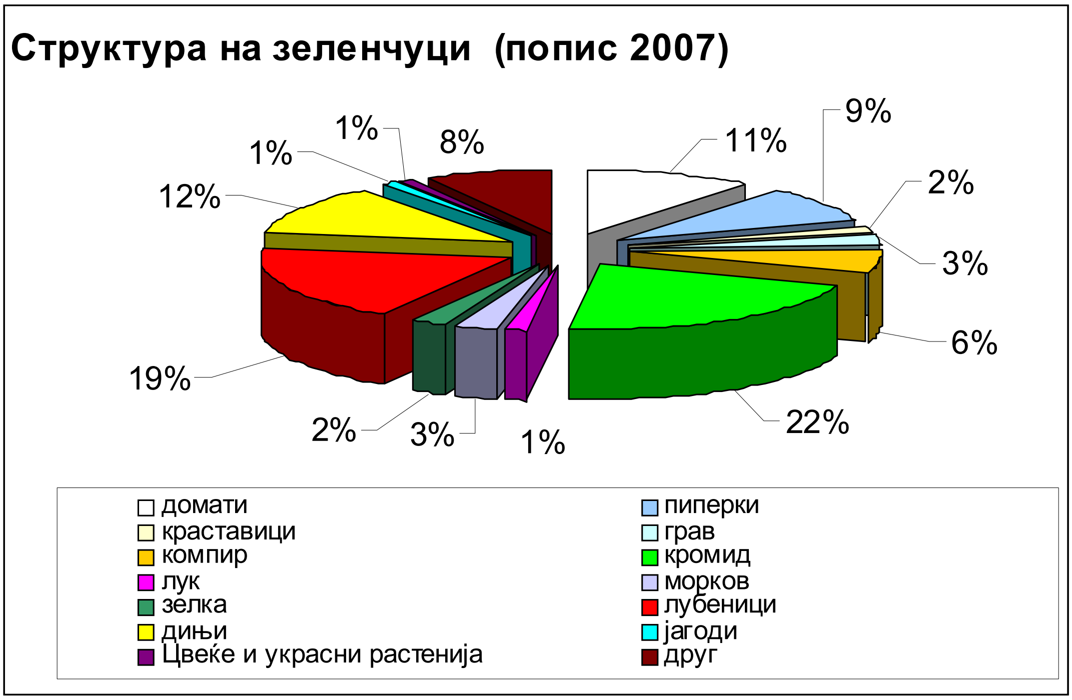

Меѓупосеви, потпосеви и дополнителни посеви(хектари)

грав	компир	луцерка	детелина	пченка	зелка	Други посеви
0.91	1.37	0.20	0.90	0.05	0.09	2.40

Типови овошни насади (број на стебла и површини-he)

Типови овошни насади	Вкупен број на стебла	Вкупна површина ха
јаболка	13473	23,63
круши	5661	11,69
сливи	3377	6,93
цреши	1705	3,29
вишни	3305	5,22
кајсии	7583	12,98
праски	7663	13,71
ореви	1876	9,91
бадеми	6535	11,91
Вкупно	**51178**	**99,27**

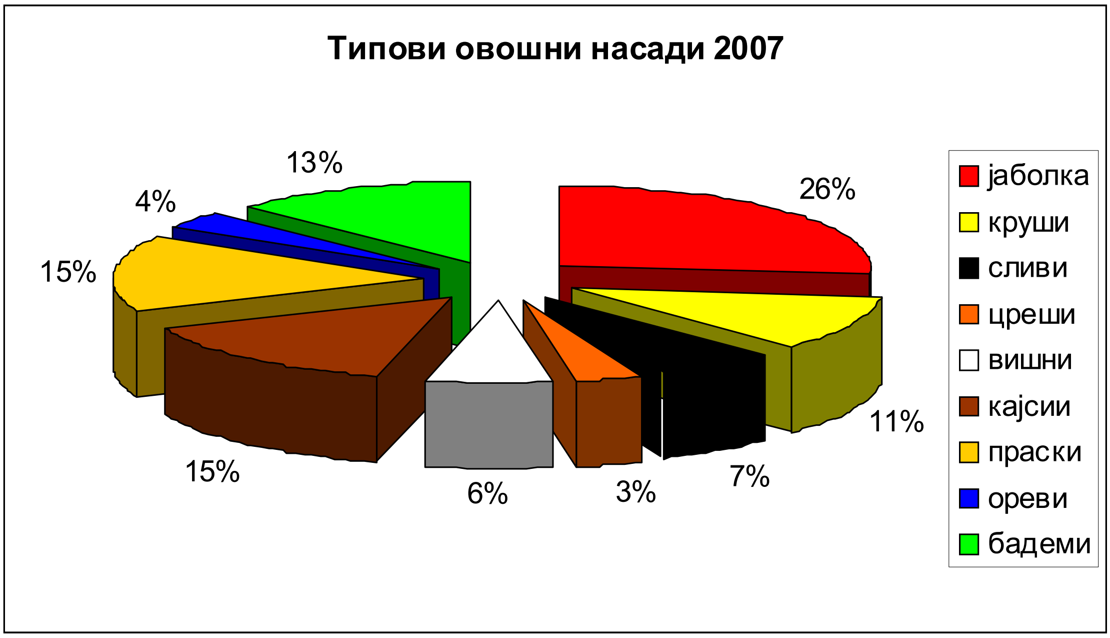

Лозови насади

Лозови насади	Број на пенушки	Вкупна површина ха
Лозови насади од вински сорти	**2032750**	**641,82**
Лозови насади од трпезни сорти	**110790**	**36,18**
Вкупно лозови насади	2143540	678

Наводнувана површина

Број на индивидуални земјоделски стопанства што вршат наводнување (1943)	Наводнувана површина , ха
жита	134,76
Индустриски култури	48,17
зеленчук	186,59
Фуражни култури	38,11
овоштарници	78,02
лозја	249,98
ливади	10,6
други	11,29
Вкупно	**757,52**

Сточен фонд

	Индивидуални земјоделски стопанства	Земјоделски стопанства	Вкупно
коњи	388	224	612
говеда	3169	603	3772
овци	15537	111	15648
кози	2325	342	2667
свињи	2511	465	2976
живина	24516	561	25077
зајаци	600	46	646
пчелни семејства	2040	87	2127

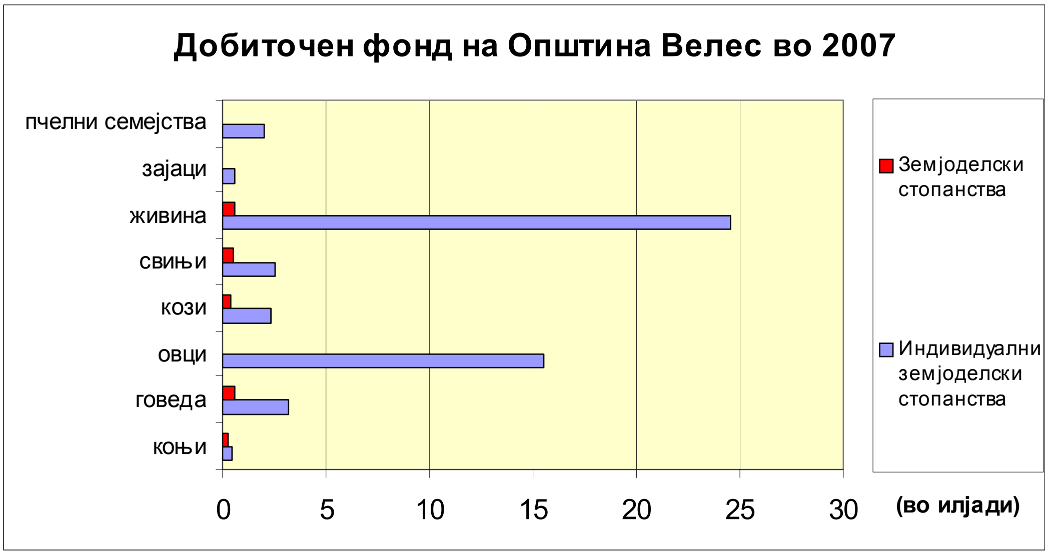

Сеча во и вон шума

Број на домаќинства кои поседуваат шума	Вкупно исечена дрвна маса м³		Вкупно исечена дрвна маса во шума м³	Вкупно исечена дрвна маса вон шума м³
	За сопствени потреби	За продажба		
449	16 979	4126	21 059	46

Површина под шума

Број на домаќинства кои поседуваат шума	Вкупна површиан под шума, ха	Површина под чисти насади од листопадни, ха				Површина под чисти насади				Површина под мешани (листопадни и иглолисни), ха
		вкупно	Даб (сите видови)	бука	други	вкупно	бор	ела	други	
449	**379.93**	363.24	290.14	48.13	24.97	4.60	4.00	0.32	0.28	12.09

2.9 Приходи и цени на земјиштето во Велес

Извор:Одделение за даноци и имот при Општина Велес

Пазарните цени на земјоделското земјиште во Општина Велес се дадени во следната табела:

Катастарските Општини во рамките на подрачјето на Општина Велес се поделени во групи според местото каде земјоделското земјиште се наоѓа. Според тоа пазарната вредностна земјоделско земјиште за метар квадратен изнесува:

I ГРУПА

Катастарска Општина	Класа	Пазарна вредност по м2 во денари)			
		ниви ливади шуми пасишта	лозја овош	во систем со вода, покрај вода	
				ниви	лозја , овоштарн.
1. Велес, 2. Башино село, 3. Горно Оризари, 4. Долно Оризари Отовица,	I	100	120	130	140
	II	95	115	125	135
	III	90	110	120	130
	IV	85	105	115	125
	V	80	100	110	120
	VI	75	95	105	115
	VII	70	90	100	110
	VIII	65	85	95	105

I А Група

Катастарска Општина	**Класа**	**Пазарна вредност по м2 во денари)**	
Катастарска Општина	Класа	во систем со: вода, покрај вода	
		ниви	лозја , овоштарници
Велес Башино село Во делот кој го опфаќа Речниот појас на реката Вардар со места викани: Среден пат Лака Дрењевица Бавчи Шорка Јолџик Умин дол Отовица и други места во овие локалитети за земјиште кое не е влезено во градежен реон.	I II III IV V VI VII VIII	320 300 280 250 230 190 150 130	350 320 300 280 260 220 190 160

II Група

Катастарска Општина	Класа	Пазарна вредност по м2 во денари			
		ниви ливади шуми пасишта	лозја овош	во систем со вода	
				Ниви	Лозја и овоштарници
Чолошево					
Раштани					
Ораовец					
Иванковци	I	60	75	80	100
Долно Караслари	II	58	70	75	90
Горно Караслари	III	56	65	70	80
Кумарино	IV	54	60	65	70
Мамутчево	V	52	58	60	60
Црквино	VI	50	55	58	50
Сујаклари	VII	45	50	55	40
Бузалково	VIII	30	40	45	30
Новачани					

III Група

Катастарска Општина	Класа	Пазарна вредност по м2 (во денари)			
		ниви ливади шуми пасишта	лозја овош	во систем со : вода, покрај вода	
				ниви	лозја , овоштарници
1. Белештевица 2. Ветерско 3. Карабуњиште 4. Крушје 5. Лугунци 6. Ново село-Велес 7. Рлевци 8. Сливник 9. Рудник 10. Слп 11. Сопот Цидимирци	I	22	30	32	40
	II	20	26	28	35
	III	16	22	24	30
	IV	14	20	20	25
	V	10	18	15	22
	VI	8	14	10	18
	VII	6	10	8	15
	VIII	5	8	6	10

Катастарските Општини: Караслари , Оризари , Башино село , Отовица и во населбите Превалец и Речани кои се наоѓаат на територијата на КО Велес, земјоделското земјиште во овие места кое се наоѓа на 100 метри од левата и десната страна на (локалниот, регионалниот односно на автопатот кој поминува кај некое од тие места) пазарната вредност на земјоделското земјиште изнесува:

Нива, ливада ,пасиште	III класа	200,00 ден. за м2
Нива, ливада ,пасиште	IV класа	150,00 ден. за м2
Нива, ливада ,пасиште	V класа	120,00 ден. за м2
Нива, ливада ,пасиште	VI класа	80,00 ден. за м2

Пазарната вредност за неплодно земјиште и утрина се утврдува по вредноста утврдена за нива VIII класа.

Комисијата при утврдувањето на пазарната вредност на земјиштето може да утврди и друга култура и бонитетна класа од онаа што е запишана во Имотниот лист односно во Поседовниот лист каде што е евидентирана недвижноста, во зависност од состојбата на земјиштето што ќе се констатира по извршениот увид на лице место.

При утврдување на пазарната вредност на градежното земјиште земена е во предвид просечната цена на градежното земјиште на извршените купопродажби во 2007 година на подрачјето на општината согласно чл.13 од Методологијата за утврдување на пазарната вредност на недвижниот имот (Сл.Весник на РМ бр.50/05).

Територијата на Општина Велес е поделена на зони.

I. Зона ги опфаќа Улиците:

Димитар Влахов од жел. мост до спојот со ул. И.Л. Рибар

Нишка

Јане Сандански до спојот со ул.К.Цветков

К.Цветков до спојот со ул.Б.Капчеви

Б.Капчеви до спојот со ул.Ј.Х.Џинот

Петре Прличко

И.Л. Рибар од спојот со ул.П.Прличков

Илинденска

Партизанска

Боге Николов

Ц.Арсов од спојот со ул.Б.Капчеви до спојот со ул.К.Цветков

Димко Најдов од Стар мост до спојот со ул. В.Назор

Владимир Назор

Стојан Јанаќиевиќ

Д.Димов – Кокошарчето од спојот со ул.Д.Х.Димов до спојот со ул.К.Рацин

Д.Х,Димов од спојот со ул. Д.Најдов по целата должина

Мирче Ацев од спојот со ул. В.Назор до спојот со ул.К.Рацин

К. Рацин до спојот со ул. М.Тито

Д.Х.Димов до спојот со ул. В.Назор

Коле Неделковски

Маршал Тито

Плоштад Маршал Тито

Цар Самоил

Гоце Делчев

Никола Оровчанов

Ѓоре Органџиев

Скопска

Благој Абрашев

Трајко Панов

Кукушка

Страшо Пинџур

Благој Нечев

Солунска

Гаврило Радомир

Димче Мирчев

Коле Дрнков

А.Демниевски од спојот со ул. М.Тито до спојот со ул.М.Пијаде

Благој Ѓорев

Алексо Демниевски

Љубљанска од спојот со ул.Б.Ѓорев до спојот со ул. Костурска

Костурска

Тодор Јанев од спојот со ул. Костурска до спојот со ул. В. Главинов

В.Главинов од спојот со ул. Т.јанев до спојот со ул.Б.Ѓорев

Лазо Осмаков

Пајак Планина

Мирка Гинева

8 ма Велешка Бригада

Бане Андреевски

Наум Наумовски Борче

I ва Комуна

Трета Кумановска Бригада

Народен Фронт

Ѓорѓи Војтекс

Енгелсова

Крсте Мисирков

Панко Брашнар

Ленинова од спојот со ул.Б.Ѓорев до спојот со ул.Алексо Демниевски

М.Пијаде од спојот со ул.Ленинова до спојот со ул. А.Демниевски

Вардарска од надвозникот до приклучокот кој води до дирекцијата на ЈКП Дервен Велес.

Во I зона пазарната вредност на градежното земјиште изнесува 1.500,00 ден. за метар квадратен.

II ЗОНА ГИ ОПФАЌА УЛИЦИТЕ :

Ганчо хаџи Панзов

Родна Ивева

Богдан Каракостев

Стојан Бурчевски од спојот со ул.Г.Х.Панзов до спојот со Орце Шутев

Орце Шутев

Јовче Чучук

Славјанска

Ѓорѓи Димитров

Благој Јосмов

Јован Алабаков

Петар Михов

В.Циривири од спојот со ул. Д.Влахов до спојот со ул.В.Циривири

Киро Рогужаров

Бошко Златанов

И.Л.Рибар од спојот со ул.Д.Влахов до спојот со ул. В.Циривири

Нада Бутникошарева

Јане Сандански од спојот со ул. К.Цветков до спојот со ул. Н.Бутникошарова

Коле Димов - Витаминот

Ј.Х.К Џинот од спојот со ул.В.Циривири до спојот со ул. К.Цветков

П.Пчински од спојот со ул.Ј.Х.К. Џинот до спојот со ул. Б. Кирков

Б.Кирков од спојот со ул.П.Пчински до спојот со ул. Загребска

Загребска од спојот со ул.Б.Кирков до спојот со ул. К.Цветков

Б.Кирков од спојот со ул. К.Цветков до спојот со ул. Ј.Х.К. Џинот

Цветан Арсов.

9 ти Ноември од спојот со ул. В.Назор до спојот со ул. М.Горки

М.Горки од спојот со ул. 9 ти ноември до Плоштад којник

Кирил и Методи

Рајко Жинзифов

К.Охридски од спојот со ул. В.Назор до спојот со ул. Плоштад Којник

К.рацин од спојот со ул.В.Назор до спојот со ул. Д.Груев

Јовче Џипунов

Михајло Апостолски

Браќа Поп Јорданови

кузман Јосифовски

Димше Димов – Кокошарчето од спојот со ул. В.Назор до крај на ул. Пирин Планина

Вељан Шољев

Браќа Миладинови

Борис Карпузов

Киро Зафиров

Козара

Петар Дељан

Крали Марко

Шевки Сали

Петре Алчев

Васил Ѓоргов

Тодор Ацев

Орце Мартинов

Милан Страчковски

Самоборска

Игманска од спојот со ул. Плоштад Којник до спојот со ул.Тодор Јанев

Сараевска од спојот со ул. Костурска до спојот со ул. Игманска

Андреја Дамјанов

Никола Вапцаров од спојот со ул.Т.Јанев до спојот со ул. К.Чучук

Киро Чучук

Белградска

В.Главинов

Гемиџиска

Првомајска

Мицко Козар

Трајко Митев

Димитрија Чуповски од спојот со ул. Б.Ѓорев до спојот со ул. Р.Плавева

Роса Плавева од спојот со ул. Д.Чуповски до спојот со ул. К.Капчева

Ката Капчева од спојот со ул. Белградска до спојот со ул. Грозда Кочова

Славко Ѓорѓиев – Сватот

Невена Ѓорѓиева Дуња од спојот со ул.Белградска до спојот со ул. Г.Кочова

Живко Фирфов

Андон Шурков од спојот со ул. Б.Ѓорев до спојот со ул. М. Пијаде

11-ти Октомври

Никола Карев

Марксова

Сутјеска

8 – ми март

Петре Поп Арсов

М.Пијаде од спојот со ул.Ленинова до спојот со ул. В. Кошулчева

Васа Кошулчева

Алексо Демниевски од спојот со ул. М.Пијаде до крај

Вардарска од спојот со улицата која води до ЈКП Дервен – Велес до крај,

Во II зона пазарната вредност на градежното земјиште изнесува 1000,00 ден. за метар квадратен.

III ЗОНА ГИ ОПФАЌА УЛИЦИТЕ :

Стеван Гајдов

Хаџи Коста

Васил Иљоски

Лисец

Милан Војницалија

Стојан Бурчевски од спојот со ул.Г.Х.Панзов до крај

Ристо Најдов Шајката

Маца Овчарова

Ѓорче Петров

Вера Циривири од спојот со ул. Ј.Х.К. Џинот

Славко Давчев

Благој Страчков

Благој Кирков од спојот со ул. П.Пчински до спојот со ул.Славко Давчев

Благој Кирков од спојот со ул. К. Цветков до спојот со ул. Загребска

Прохор Пчински од спојот со ул.Б. Кирков до крај

Загребска од спојот со ул. Б. Кирков до спојот со ул. П.Пчински

Јовче Тикваров

Коле Цветков од спојот со ул. Загребска до крај

Димко Најдов од спојот со ул. В.Назор до крај

М.Горки од спојот со ул. 9 ти Ноември до спојот со ул. Д.Најдов

Кирил и Методи од спојот со ул . М.Горки до крај

Браќа Кошулчеви

Благој Леов

Караорман

Климент Охридски од спојот со ул. С.Петков

Миле Милевски

Глигор Прличев

Славе Петков

Питу Гули

Илија Климкаров

Ордан Прличков

Игманска од спојот со ул. Љубљанска до крај

Андреја Димков

Даре Џамбаз

Риза Ризов

Андон Шулев

Костадин Бодин

Сараевска од спојот со ул. Игманска до спојот со ул. Т.Јанев

Т.јанев од спојот со ул. Игманска до крај

Стеван Богоев

Петре Милевски

Александар Несторов

Славе Евтовски

Димитрие Чуповски од спојот со ул. Белградска до крај

Киро Пракицов

Румена Хаџи Панзова

Ката Капчева од спојот со ул.Грозда Кочова до крај

Невена Ѓорѓиева Дуња од спојот со ул. Г.Кочова до крај

Луј Пастер

Неретва

Мите Богоевски

Камка Тоцинова

11 ти Октомври од спојот со ул. А.Шурков до спојот со ул Луј Пастер

Вељко Влаховиќ

Киро Чауле

Насте Димов

Павел Шатев

Населба Превалец, населба Речани, населба Керамидна,земјиштето во индустриските зони и земјиштето во градежниот реон кое не е влезено во II зона.

Во III зона пазарната вредност на градежното земјиште изнесува 600,00 ден. за метар квадратен.

IV ЗОНА

IV. Зона го опфаќа градежното земјиште во селата: Чолошево , Раштани,Ораовец, Иванковци, Долно Караслари, Горно Караслари, Кумарино, Мамутчево , Црквино , Сујаклари , Бузалково и Новачани.

Во IV зона пазарната вредност на градежното земјиште изнесува 300,00 ден. за метар квадратен.

V ЗОНА

V. Зона го опфаќа градежното земјиште во сите други села кои влегуваат во подрачјето на Општина Велес , освен селта од IV зона

Во V зона вредноста на градежното земјиште изнесува 150,00 ден. за метар квадратен.

VI ЗОНА

VI. Зона го опфаќа градежното земјиште во селата:Горно Оризари, Отовица и реонот околу Езерото Младост.

Во VI зона вредноста на градежното земјиште изнесува 500,00 ден. за метар квадратен.

VII ЗОНА

VII. Зона го опфаќа градежното земјиште во КО Башино Село

Во VII зона вредноста на градежното земјиште изнесува 450,00 ден. по метар квадратен.

Данокот на промет на недвижности е 3%.

Извор:Одделение за даноци и имот при Општина Велес

2.10 Вработување

Извор: (извор на податоци Фонд за пензиско инвалидско осигурување ПЕ Велес 2007)

Број на Правни субјекти според бројот на вработени	Број на Правни субјекти	Број на Вработени
Правни субјекти со помалку од 5	1424	2365
Правни субјекти од 6-10	76	558
Правни субјекти од 11-25	45	708
Правни субјекти над 25	63	6403
Вкупно	**1608**	**10034**

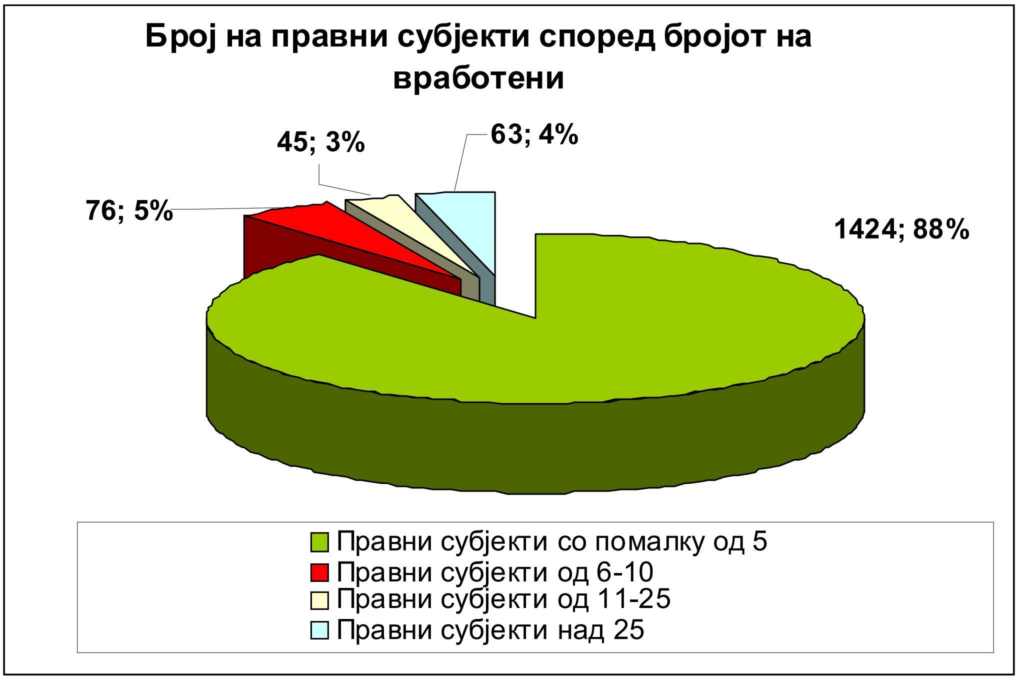

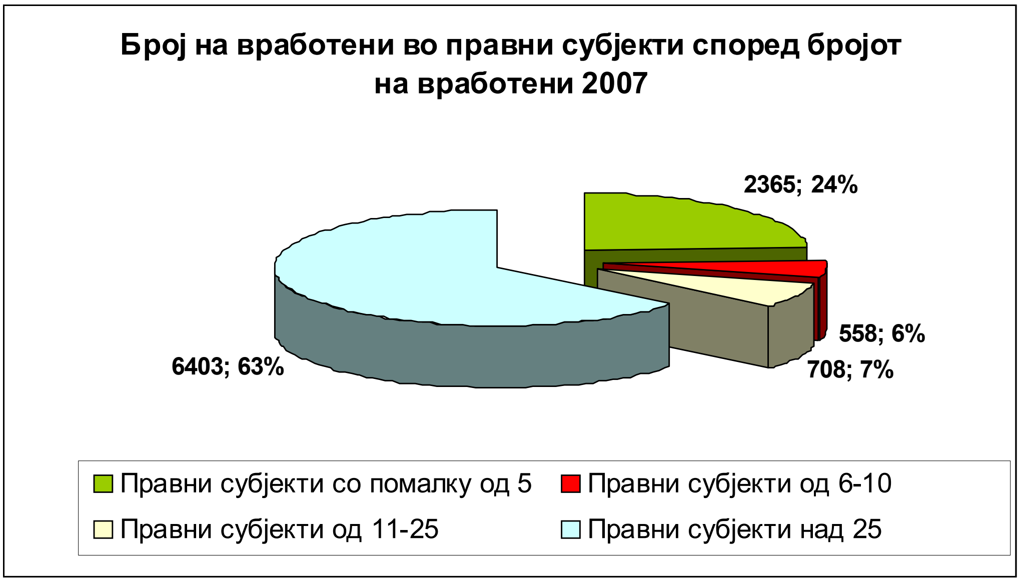

Со оглед на структурата на претпријатијата и вработените се гледа дека најголеми работодавачи се средно големите претпријатија до 25 вработени .

Извор: *(извор на податоци Фонд за пензиско инвалидско осигурување ПЕ Велес 2007)*

Според бројот на вработени најголеми работодавачи во Општина велес се:

- АД „Киро Ќучук"
- ДПП „Алена Алскоп" ДООЕЛ
- ПИ „Благој Ѓорев" АД Велес
- АД „Жито Вардар"

Фирми најголеми работодавачи (над 20 вработени)	**2007`**	**2006`**	**2005`**
Ќиро Ќучук	598	699	657
Алена Алскоп	494	400	335
Стоби	342	327	335
Димко Митрев	341	332	357
Благој Ѓорев	318	408	390
Колска	241	252	274
Леов компани	229	252	170
Жито Вардар	189	180	179
БРАКО	179	156	154
Јука	175	138	0
Соми Велтекс	156	135	148
Жито	146	115	94
Жито Вардар промет	127	128	134
Свињарска фарма ЛЈ	116	108	109
Ветекс	91	96	144
Керамика нова	91	84	0
Велес Табак	71	73	79
Делта пром	48	50	
Динамо хит	45	48	37
Макпромет	44	51	
Тргошпед транс	35	22	
Ани 96	28	28	0
Димче Мирчев	24	31	19
Мирана	22	13	0
Ива инжинеринг	20	10	0
Тедико	0	388	395
Вкупно	4170	4524	4010

Извор:Според изборот на Клуб 200 најголеми во Македонија за 2007 се наоѓаат следните Велешки компании:

Ранг листа 200 најголеми за 2007	Име Компанија	Дејност
14	ПИ „Благој Ѓорев“ АД Велес	Рафинирани масла и масти
17	ДПТУ „ Брако“	Жичани производи и медицинска опрема
42	АД „Жито Вардар“	Млинарско пекарски производи, земјоделство, сточарство и живинарство
65	„Леов компани“ ДООЕЛ	Бојлери и производи од лим

2.11 Невработеност

Извор:Агенција за вработување на Република Македонија

Преглед на евидентирани невработени лица во Центар за вработување Велес

Состојба по години	вкупно	град	село
31.12. 2007	14 654	10 341	4313
31.12. 2006	15 447	11 222	4225
31.12. 2005	15 843	11 450	4393
31.12. 2004	16 912	12 477	4435

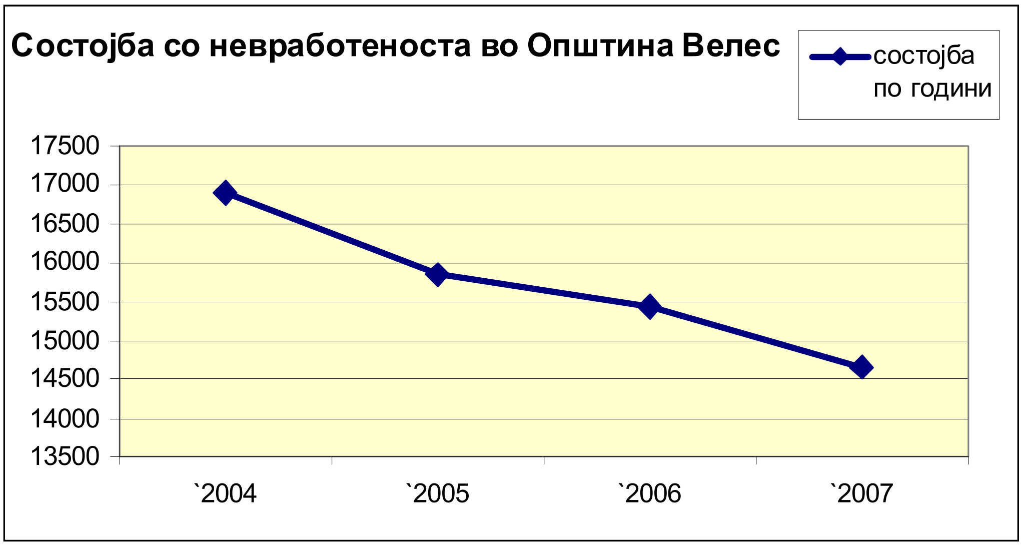

Преглед на невработени лица според старосна структура

состојба		31.12. 2007	31.12. 2006	31.12. 2005	31.12.200 4
вкупно	се	14 654	15 447	15 843	16 912
	жени	6711	7258	7521	8331
од 15- 19 год.	се	440	462	495	596
	жени	186	195	267	295
од 20- 24 год.	се	2033	2162	2216	2415
	жени	931	1026	1081	1222
од 25- 29 год.	се	2071	2202	2250	2509
	жени	1047	1135	1194	1319
од 30- 34 год.	се	1771	1861	1886	2086
	жени	932	976	982	1136
од 35- 39 год.	се	1663	1837	1870	2135
	жени	836	938	974	1165
од 40- 44 год.	се	1653	1840	1984	2113
	жени	822	963	1018	1094
од 45- 49 год.	се	1690	1851	1952	2007
	жени	745	859	923	967
од 50- 54 год.	се	1614	1622	1641	1614
	жени	672	691	699	726
од 55- 59 год.	се	1203	1191	1177	1091
	жени	421	411	341	356
60 год и повеќе	се	516	419	372	346
	жени	119	64	42	51

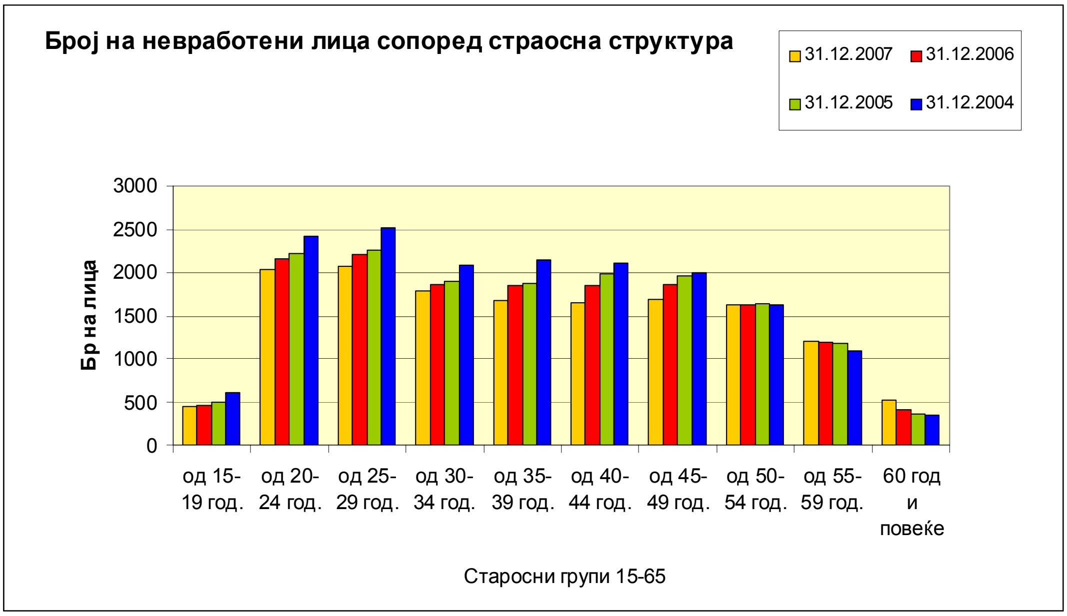
Број на невработени лица според страосна структура
31.12.2007
31.12.2006
31.12.2005
31.12.2004
Бр на лица
3000
2500
2000
1500
1000
500
0
од 15-19 год.
од 20-24 год.
од 25-29 год.
од 30-34 год.
од 35-39 год.
од 40-44 год.
од 45-49 год.
од 50-54 год.
од 55-59 год.
60 год и повеќе
Старосни групи 15-65

Преглед на невработени лица според степен на образование

состојба		31.12. 2007	31.12.20 06	31.12.20 05	31.12.20 05
вкупно	се	14 654	15 447	15 843	16 912
	жени	6711	7258	7521	8331
НКВ	се	5571	5620	6033	6352
	жени	2450	2539	2735	3253
ПКВ и НСО	се	1222	1359	1406	1528
	жени	533	631	637	714
КВ	се	2663	2942	2954	3318
	жени	872	1027	1073	1164
ВКВ	се	0	0	0	0
	жени	0	0	0	0
ССО	се	4241	4557	4470	4710
	жени	2281	2486	2506	2638
ВИШЕ СО	се	236	251	271	290
	жени	128	127	135	156
ВИСОКО СО	се	712	713	705	709
	жени	442	446	433	404
магистри	се	9	4	4	5
	жени	5	1	2	2
Доктори на науки	се	0	1	0	0
	жени	0	1	0	0

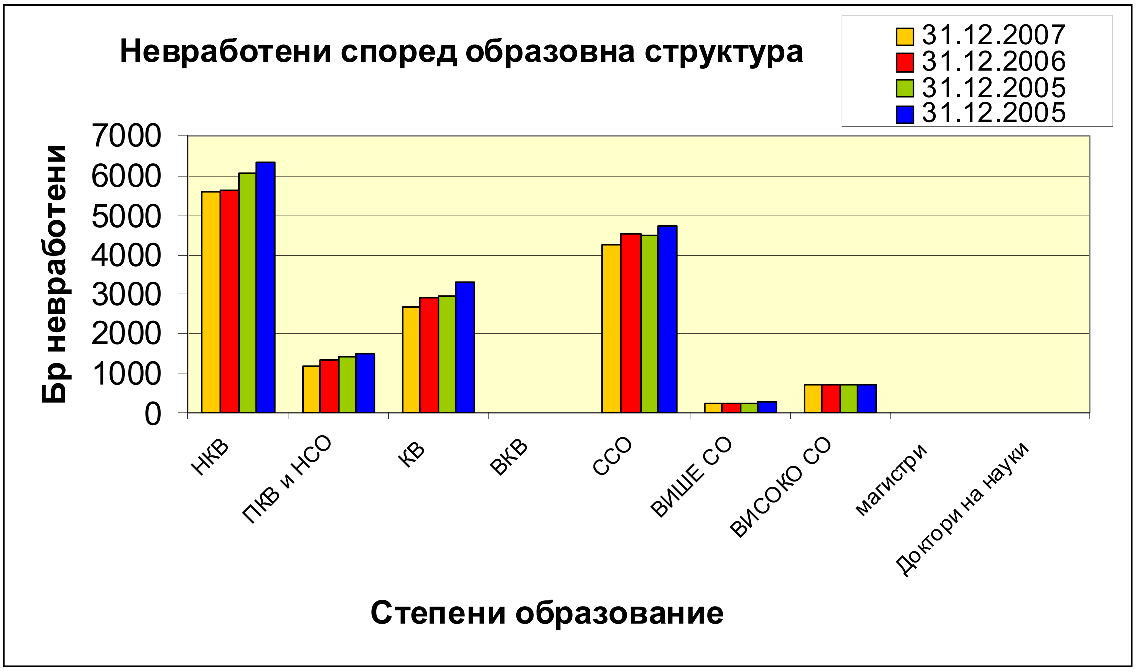
Невработени според образовна структура
31.12.2007
31.12.2006
31.12.2005
31.12.2005
Бр невработени
7000
6000
5000
4000
3000
2000
1000
0
НКВ
ПКВ и НСО
КВ
ВКВ
ССО
ВИШЕ СО
ВИСОКО СО
магистри
Доктори на науки
Степени образование

Преглед на невработени лица според национална припадност

состојба		31.12. 2007	31.12. 2006	31.12. 2005	31.12. 2004
вкупно	се	14 564	15 447	15 843	16 912
	жени	6711	7258	7521	8331
Македонци	се	11 569	12 521	12 654	13 462
	жени	5368	5931	6033	6605
Албанци	се	1045	928	1040	1123
	жени	431	404	474	562
Турци	се	676	682	727	814
	жени	317	334	357	428
Роми	се	293	257	298	321
	жени	127	113	145	163
Срби	се	63	66	75	74
	жени	16	18	22	28
Власи	се	2	2	3	4
	жени	1	1	1	1
Бошњаци	се	105			
	жени	47			
Други	се	901	991	1046	1114
	жени	404	457	489	544

Преглед на невработени лица според време на чекање на вработување

	состојба	31.12. 2007	31.12.2006	31.12. 2005	31.12.2004
вкупно	се	14 654	15 447	15 843	16 912
	жени	6711	7258	7521	8331
Под 1 месец	се	250	305	215	360
	жени	104	134	103	179
Од 1до 5 месеци	се	1180	1221	1005	809
	жени	557	585	506	408
Од 6 до 11месеци	се	1029	907	813	840
	жени	450	419	381	432
Од 12 до 17 месеци	се	1201	1061	1562	1534
	жени	552	547	571	660
Од 18 до 23 месеци	се	605	580	596	2263
	жени	278	261	306	747
2 години	се	1238	1720	2866	1016
	жени	598	677	1103	555
3 години	се	1339	2359	741	815
	жени	506	894	404	407
4 години	се	1838	581	627	1593
	жени	677	317	310	680
5 -7 години	се	1681	2049	2443	2253
	жени	761	935	1072	1034
8 години и повеќе	се	4293	4664	4975	5429
	жени	2228	2489	2765	3229

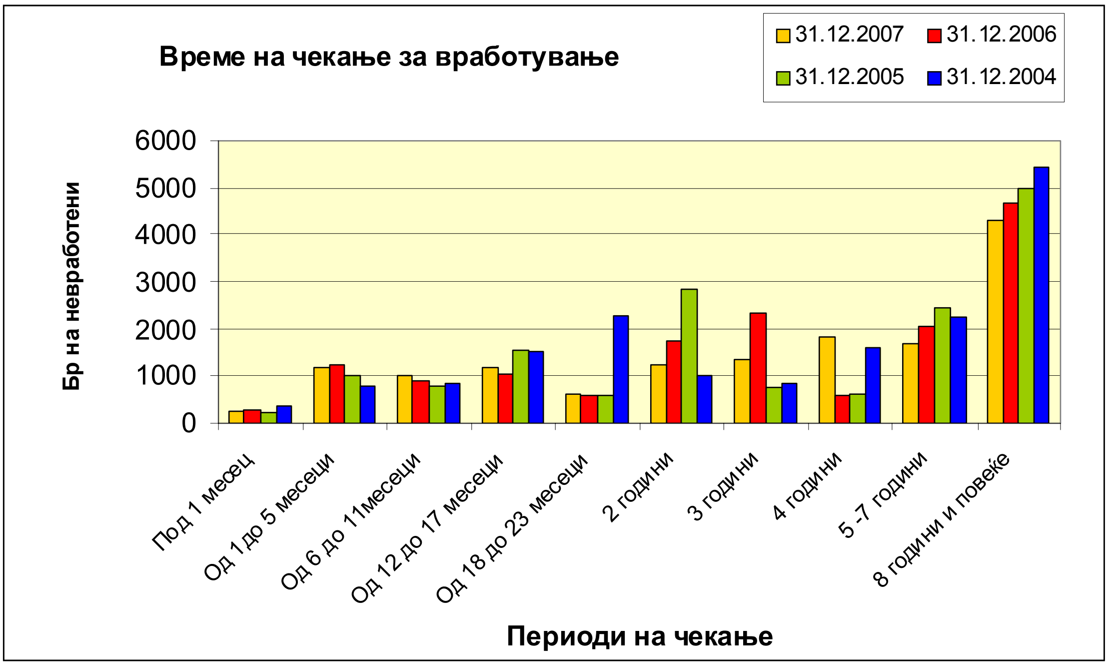

3.0 ОПШТИНСКИ УСЛУГИ

3.1 Услуги за бизнис секторот:

Општински услуги за бизнис секторот	Да	Не
Дозволи за работа	Да	
Дозволи за угостителски услуги	Да	
Дозволи за занаетчиски дејности	Да	
Друго (М)		
Друго ()		
Друго ()		

Комунални услуги:

Комунални услуги:	Да	Не
Снабдување со вода	Да	
Канализациона мрежа	Да	
Собирање на цврст отпад	Да	
Јавна чистота	Да	
Гробишта	Да	
Јавни паркови	Да	
Јавно затоплување		Не
Јавно осветлување	Да	
Јавни пазари	Да	
Јавни паркинзи	Да	
Друго ()		
Друго ()		

Состојбата на инфраструктурата:

Комуналните услуги во општината ги обезбедува сопствено општински/ комунално претпријатие

	Инфраструктурата постои		Состојба на постојната инфраструктура			
	Да	Не	Многу лоша	Лош а	Добра	Многу добра
Снабдување со вода	Да				Добра	
Канализациона мрежа	Да				Добра	
Собирање на цврст	Да				Добра	
Јавна чистота	Да				Добра	
Гробишта	Да				Добра	
Јавни паркови	Да				Добра	
Јавно греење						
Јавно осветлување	Да				Добра	
Јавни пазари	Да				Добра	
Јавни паркинзи	Да				Добра	

3.2 Општината е надлежна за вршење на следните работи:

- Урбанистичко (урбано и рурално) планирање, издавање на одобренија за градење на објекти од локално значење утврдени со Закон, уредување на просторот и уредување на градежното земјиште;
- Заштита на животната средина и природата, во смисла на преземање на мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштитата од бучава и нејонизирачко зрачење;
- Локален економски развој, во смисла на планирање на локалниот економски развој, утврдување на развојни и структурни приоритети, водење на локална економска политика, поддршка на развој на мали и средни претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој котекст учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање на партнерство;
- Комунални дејности, во смисла на снабдување со вода за пиење, испорака на технолошка вода, одведување и пречистување на отпадни води, одведување и третман на атмосферски води, јавно осветлување, одржување на јавна чистота, собирање, транспортирање и постапување со комунален цврст и технолошки отпад, уредување и организирање на јавниот локален превоз на патници, одржување на гробовите, гробиштата и давање погребални услуги, изградба, одржување, реконструкција и заштита на локалните патишта и улици и други инфраструктурни објекти, регулирање на режимот на сообраќајот, изградба и одржување на улична сообраќајна сигнализација, изградба и одржување на јавен простор за паркирање, одстранување на непрописно паркирани возила, одстранување на хаварисани возила од јавните површини, изградба и одржување на пазари, чистење на оџаците, одржување и користење на паркови, зеленило, парк-шуми и рекреативни површини, регулација, одржување и користење на речните корита во урбанизирани делови, определување на имиња на улици, плоштади и други инфраструктурни објекти;
- Култура, во смисла на институционална и финансиска подршка на културните установи и проекти, негување на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности, организирање на културни манифестации, поттикнување на разновидни специфични форми на творештво;
- Спорт и рекреација, во смисла на развој на масовен спорт и рекреативни активности, организирање на спортски приредби и манифестации, одржување и изградба на објекти за спорт, како и поддршка на спортски сојузи;

- Социјална заштита и заштита на деца, во смисла на финансирање, инвестиции, одржување и сопственост на детски градинки и домови за стари, остварување на социјална грижа за инвалидни лица, деца без родители и родителска грижа со воспитно-социјални проблеми, со посебни потреби, од еднородителски семејства како и деца од улица, лица изложени на социјален ризик, засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол, подигање на свеста на населението, домување на лица со социјален ризик, остварување на право и воспитување на деца од предучилишна возраст;
- Образование, во смисла на основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта во соработка со централната власт, во согласност со закон, како и организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;
- Здравствена заштита, во смисла на управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита во кои општината е застапена во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравствено воспитување, унапредување на здравјето, превентивни активности, заштита на здравјето на работниците и заштита при работа, здравствен надзор на животната средина, надзор над заразните болести, помош на пациенти со специјални потреби и други области определени со закон;
- Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјални добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последици предизвикани од нив;
- Противпожарна заштита вршена од територијалната противпожарна единица;
- Надзор над вршењето на работи од надлежност на општината;
- Други работи определени со закон

1. Информации од работата на општинската администрација на Општина Велес

   - Информации за работата на Секторот за правни, финансиски, општествени, развојни и општи работи

   - Информации за работата на Секторот за урбанизам, комунални работи , сообраќај и заштита на животната средина

2. Информации за работата на Територијалната противпожарна единица

3. Решение за локациски услови, извод од план, решение за локациски услови, одобрение за градба, одобрение за употреба
4. Издавање на Б интегрирани дозволи
5. Издавање на лиценци за авто- такси превоз, лиценци за општински линиски превоз, на дозволи за посебен линиски превоз
6. Издавање на дозволи за користење на јавно прометни површини
7. Издавање на лиценци за вршење на дејности од мал обем
8. Издавање на согласности за прекопување на јавно прометни површини
9. Издавање на дозволи за поставување на рекламни паноа на јавно прометни површини (улици, патишта)
10. Данок на имот, данок на промет на недвижности, данок на наследство и подарок, комунална такас за назив на фирма

3.3 МЕДИУМИ

3.3.1 Комуникација на Локалната самоуправа со средствата за јавно информирање

- Прес конференции
- Брифинзи
- Изјави за медиуми
- Интервјуа
- Соопштенија за јавност
- Неформални средби

3.3.2 Број на локални електронски медиуми: 6

- 2 локални телевизии
- 3 локални радија
- 1 јавно локално радио

(нерешен статус)

Постојани дописници:

ТВ А1

ТВ Канал 5

ТВ Сител

ТВ Телма

Радио Слободна Европа

Радио Канал 77

BBC

„Вест“

„Дневник“,

„Утрински весник“

„Вечер“

„Време“ -„Шпиц“

33.3 Јавни радиодифузни претпријатија и трговски радиодифузни друштва во Велес

(извор Јавни радиодифузни претпријатија и трговски радиодифузни друштва во Република Македонија, Република Македонија Државен завод за статистика, март 2004)

РАДИО	1998	1999	2000	2001	2002
општествена сопственост	1	1	1	1	1
приватна сопственост	3	3	3	3	4

Емитувана радио програма (часови)	`1998	`1999	`2000	`2001	`2002
општествена сопственост	5353	5110	5475	5475	5475
приватна сопственост	21900	18250	13760	24736	23459

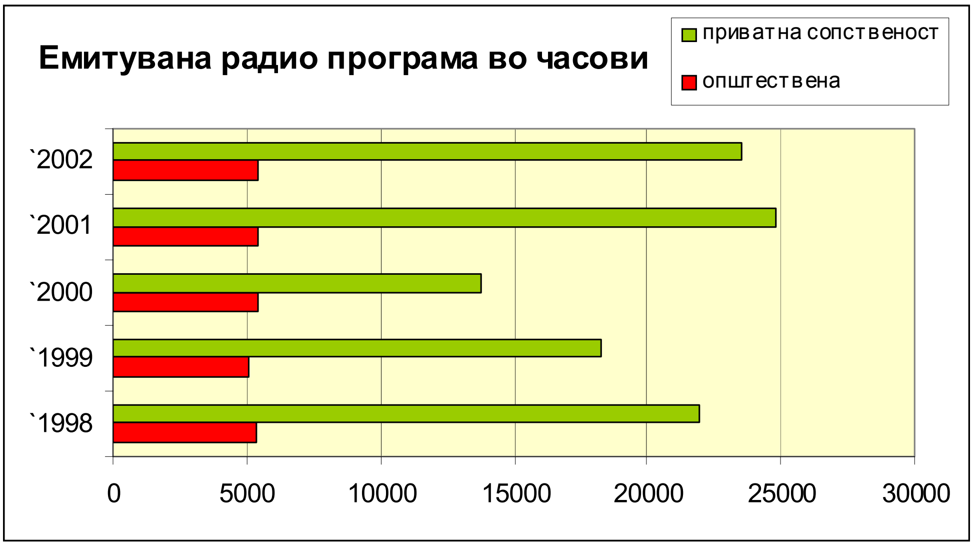

Емитувана радиопрограма според видот на програмата- општествена сопственост

Велес	1998	1999	2000
Вкупно	5353	5110	5475
Информативно	1338	1095	1460
Културно- уметнички емисии	547	547	547
Забавни емисии	913	912	914
Музички емисии	1825	1826	1825
Детски, младински и образовни емисии	365	365	365
Спортска програма	183	183	182
Комерцијални емисии	182	182	182
Вкупно	5353	5110	5475

Емитувана радиопрограма според видот на програмата- приватна сопственост

Велес	1998	1999	2000
Информативно документарени емисии	2934	2966	2078
Културно- уметнички емисии	166	362	284
Забавни емисии	132	258	380
Музички емисии	17 019	12 965	9553
Емисии за религијата	35	20	20
Детски, младински и	100	404	664
Спортска програма	52	52	484
Поврзана содржина на програмски блокови	-	-	-
Комерцијални емисии	1462	1223	298
Содржини вон емисија	-	-	-
Вкупно	21 900	18 250	13 760

ТЕЛЕВИЗИЈА

(извор Јавни радиодифузни претпријатија и трговски радиодифузни друштва во Република Македонија, Република Македонија Државен завод за статистика, март 2004)

Трговски радиодифузни друштва – број приватни

Приватни телевизии	1998	1999	2000	2001	2002
Број на приватни телевизии	2	2	1	1	2
Емитувана програма	9125	10277	5167	3721	4107

Емитувана ТВ програма според видот на програмата

Велес	1998	1999	2000
Информативно	856	482	354
Специјализирана програма	50	134	30
Оразовно- воспитна програма	238	90	90
Играна програма	3898	5419	2847
Музичка програма	808	496	72
Забавна програма	312	102	50
Емисии за религијата	65	23	3
Детска и младинска програма	312	180	30
Спортска програма	639	1344	1144
Комерцијална програма	1947	2007	547
Вкупно	9125	10 277	5167

3.4 Невладин сектор

Видови на невладини организации

Извор: Фондација ФОКУС Велес

Во Општина Велес има здруженија на граѓани од кои :

- 5 организации од национален карактер

- 150 организации од локален карактер.

Според законската регулатива од вкупниот број има регистрирно околу 3 фондации.

Невладините организации работат во следните сегменти на живеење:

култура	жени	Хуманитарни дејности
уметност	Малцински групи	едукација
млади	екологија	демократија
Деца	рекреација	
Студенти	Стари лица	

Активности на невладини организации

Застапување	дебати	Форуми
Лобирање	концерти	изложби
работилници	презентации	Тематски настани за едукација

Во вкупниот број на активностите на невладиниот сектор се забележуваат околу 3000 граѓани.

Во последните 3 до 5 години бројот на новоформирани организации се движи околу 20 здруженија годишно.

Р.бр	НВО - активни	Број
1	култура и наука	15
2	образование	3
3	лица со посебни потреби	7
4	деца и млади	3
5	здравство	3
6	етнички заедници	6
7	рекреација	6
8	човекови права, женски права	5
9	маргинализирани групи, стари лица	10
10	екологија и здравство	9
	Вкупно	67

3.5 УРБАНИЗАМ

	2005	2006	
Број на нови комплетирани станови во една година	11	32	Попис-2002
Број на дозволи за градба во општината во година	52	104	Општина велес
Број на дозволи за градба во градот во година	51	103	Општина велес
Број на дозволи за градба во селата во година	1	1	Општина велес

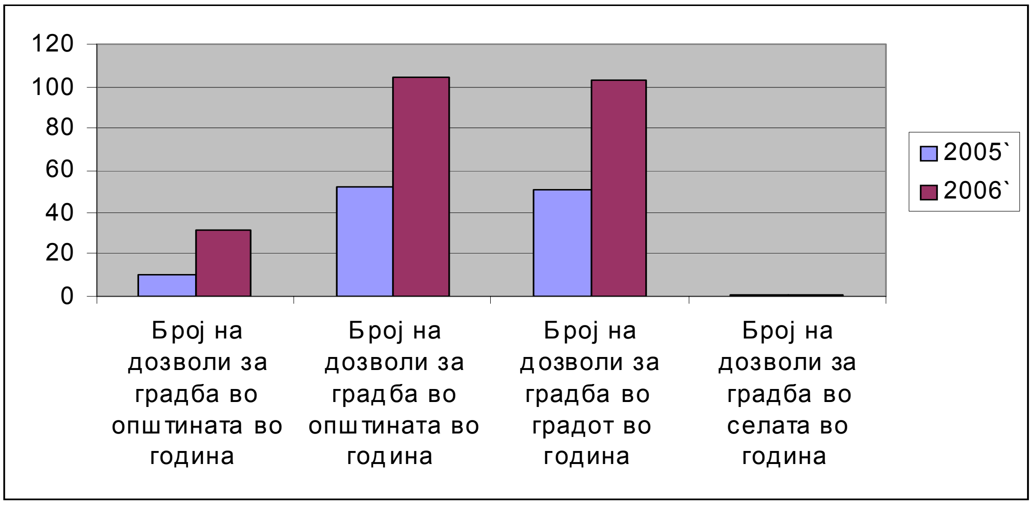

Урбанистички планови	2005	2006	2007
Број на донесени детални урбанистички планови	13	15	2
Број на донесени урбанистички планови од страна на Советот на Општината	3	5	2

3.5.1 Вкупно изградени станови по видови

Извор : Градежништвото во Република Македонија Државен завод за статистика

Велес	Видови станови											
	вкупно		Гарсониери и еднособни		двособни		трисобни		четирисобни		Пет и повеќесобни	
Години	број	m²	број	m²	број	m²	број	m²	број	m²	број	m²
`2002	34	2650	3	70	15	955	11	925	1	100	4	600
`2003	34	2159	4	136	9	463	8	590	7	630	4	340
`2004	27	1908	4	123	8	455	8	590	2	180	5	560
`2005	76	4956	27	820	20	1166	24	1857	3	310	2	803

Вкупно извршени градежни работи по видови објекти Во (1000 денари)

Години	Видови објекти								
	вкупно	Станбени згради	Нестанбени згради	Транспортна инфраструктура	Цевоводи, водови и електрични водови	Комплексни конструкции во индустријата	Др објекти од нискоградба	Реконструкција, санација, адаптација, големи поправки и редовно оддржување на на објектите	Градежни работи
`2002	237199	82843	32587	57169	9077	-	-	54678	845
`2003	181690	83769	58128	21370	4667	93	3483	9653	527
`2004	214769	65635	20536	99710	3244	-	213	529	19902
`2005	232788	153746	33855	29143	10516	-	-	3897	1631

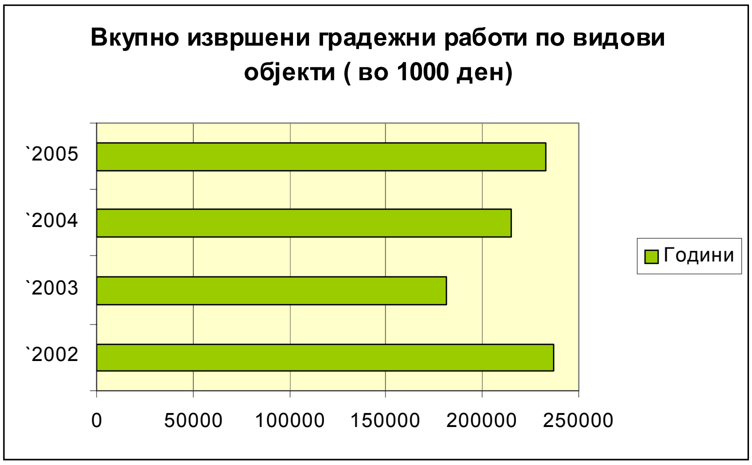

3.5.2 Бесправно изградено обејекти

Извор Бесправноизградени објекти на теритоторија на РМ

Државен завод за статистика на РМ

Бесправно изградени објекти според видот на објектот				
година	2003	2004	2005	2006
згради	4	4	11	9
доградби	6	12	2	7
гаражи	7	24	12	3
огради	5	2	3	7
тераси	2	2	0	1
скалила	0	0	0	0
вкупно објекти	24	44	28	27

Бесправно изградени згради според намената на зградите				
година	2003	2004	2005	2006
исклучиво стамбена	1	1	4	4
претежно стамбена	0	2	2	0
исклучиво деловна	2	1	4	5
за одмор и рекреација	1	0	1	0
вкупно згради	**4**	**4**	**11**	**9**

3.5.3 Велес развива 2 индустриски зони.

Индустриска зона Речани се наоѓа во индустрискиот дел од градот.
Оддалеченост од Автопатот Е- 75 - 2 km

Оддалеченост од Центар на градот – 2 km

Оддалеченост од железничката станица – 3 km

Вкупно парцели 18, со можност за спојување.

Големина на парцели од 690 до 1160 м 2

Во фаза е изградба на комунална инфраструктура

Индустиска зона Мало стопанство Комплекс УЗУС се наоѓа во индустрискиот дел од градот, во состав на населено место на градот

Оддалеченост од Автопат Е- 75 - 4 km

Оддалеченост од Центар на градот – 2 km

Оддалеченост од железничка станица – 1 km

Вкупно парцели 25, со можност за спојување

Големина на парцели од 720 – 1740 м2

Можност за приклучок на електрична енергија , вода и канализација.

3.6 ОБРАЗОВАНИЕ

Во Општина Велес има доволно образовни институции за задоволување на потребите на граѓаните за основно и средно образование. Во градот има 7основни училишта, 4 средни , едно училиште за образование на деца со лесни пречки во развојот и два Факултета. Потреба од проширување на образовните капацитети постои во насока на високото образование.

Во градот делува и работнички универзитет за дообразование, учење на занаети, странски јазици и нижо музичко училиште, како и интернат за сместување на ученици од средното образование.

Општа констатција е дека и покрај тоа што училиштата главно не се современо опремени, тие сепак ги задоволуваат основните критериуми за образование, со напомена дека во градот се потребни и високо образовни институции.

Детска градинка

Извор : Детска градинка „Димче Мирчев“ - Велес

Бр на деца кои престојуваат во сите градинки на општината

Бр на деца во детските градин	**I**	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**	**IX**	**X**	**XI**	**XII**	**вкупно**
2005	481	463	457	470	501	339	221	214	464	468	471	478	5027
2006	439	444	461	496	498	434	383	386	557	578	577	575	5828
2007	567	543	567	615	621	619	503	494	630	640	650	650	7099

Училишта, паралелки, ученици по пол, ученици кои завршиле училипште и наставници

Извор : Државен завод за статистика РМ

Редовни основни училишта

година	2002-2003	2003-/2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
Училишта	23	23	21	21	20
Паралелки	255	248	225	250	245
Ученици вк	6338	6148	5478	5786	5559
Ученички	2989	2957	2641	2799	2701
Наставници вк	338	332	318	343	337
Од тоа со полно работно време	334	331	303	323	316

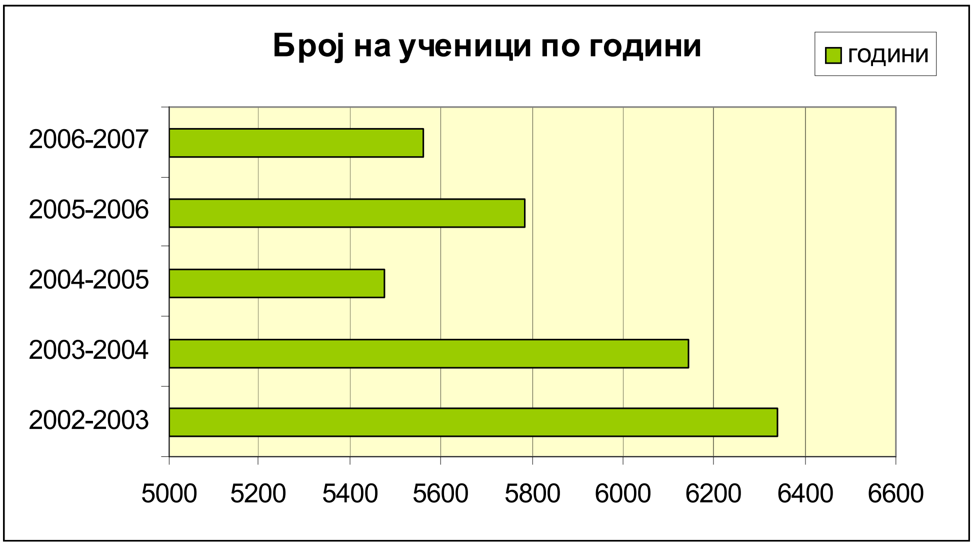

Ученици во редовни основни училишта според одд

година	2002-2003	2003-2004	2004-2005	2005-2006	2006-2007
I	727	696	632	612	577
II	772	707	615	616	574
III	715	766	637	598	612
IV	817	717	690	624	595
V	858	902	692	704	646
VI	812	794	727	640	656
VII	788	802	738	712	636
VIII	849	764	747	728	704
Вкупно	6338	6148	5478	5786	5559

Во 2006/2007 во вкупниот број на ученици се вклучени и учениците од 0 одделение .

Редовни средни училишта

година	2002/2003	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Училишта	4	4	4	4	4
Паралелки	104	105	105	105	105
Ученици вкупно	3150	3118	3076	3082	3100
ученички	1534	1515	1450	1491	1508
Наставници	173	183	188	187	189
Од тоа со полно работно врмеме	157	161	164	173	170

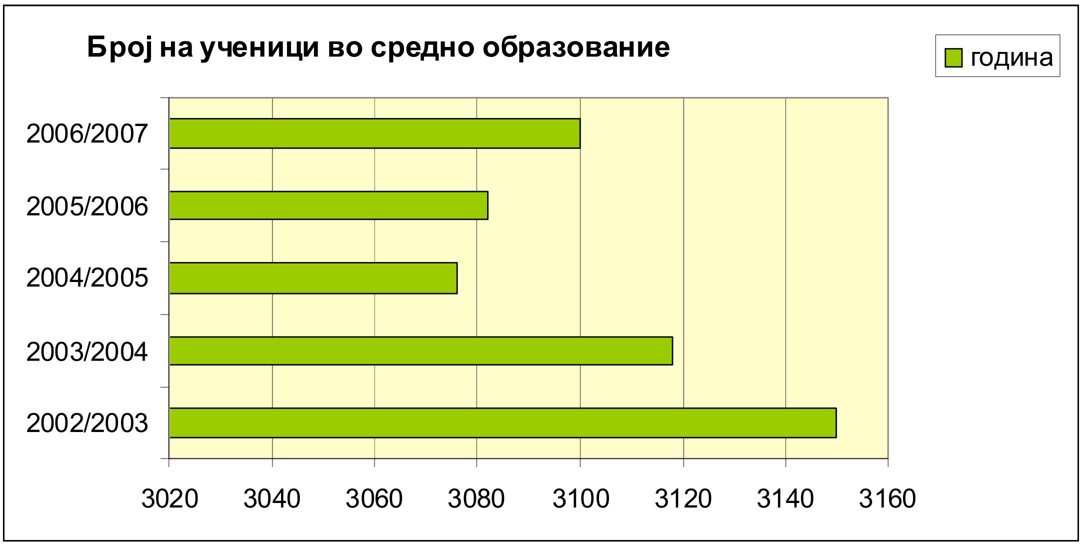

Во Општина Велес работи Работнички универзитет за дообразование, учење на занаети, јазици и компјутери.

Универзитет „ Св. Климент Охридски “- Факултетот за туризам и организациони науки,дисперзирани студии Велес со насоки за студирање: туризам, гастрономија, осугурување и хотелско ресторанска насока.

Универзитет „Св. Климент Охридски “ - Технички факултет со насока за студирање информатика

Вкупно студенти

Извор Факултетот за туризам и организациони науки Велес и Технички факултет Велес

година	Факултетот за туризам и организациони				Технички	вкупно
	туризам	гастрономија	осигурување	хотелиерство	Информатика	
2007/2008	70	30	109	17	123	349
2006/2007	51	26	135	17	0	229
2005/2006	30	14	50	0	0	94

На двата факултета во Велес стуриаат вкупно 672 студенти од кој само од Велес се 407 или 60%.

Запишани и дипломирани студенти од Велес на додипломски студии

(Извор Запишани студенти на додипломски студии и Дипломирани студенти на додипломски студии - Државен завод за статистика Република Македонија)

година	2003/2004	2004/2005	2005/2006	2006/2007
Запишани	1508	1433	1559	1641
Дипломирани	141	134	158	217

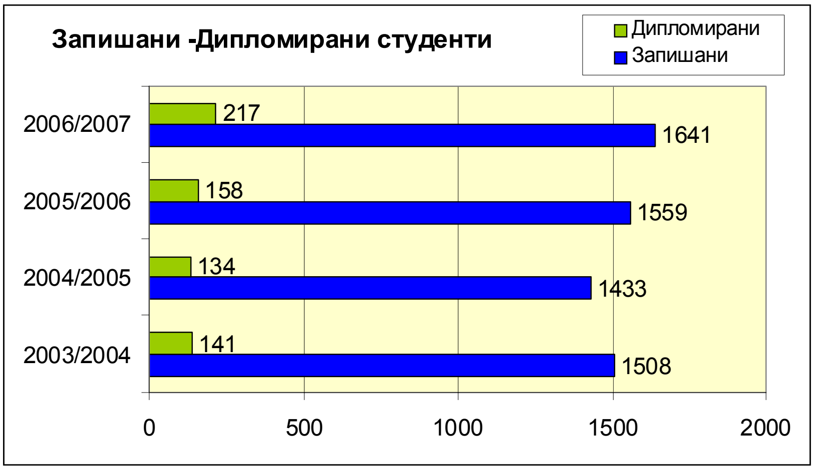

3.7 Здравствена заштита

Здравствени установи во Општина Велес во јавниот сектор

Извор ЈЗУ Завод за здравствена заштита Велес

	2003	2004	2005	2006	2007
Здравствени установи во јавен сектор	ЈЗУ Медицински центар	ЈЗУ Медицински центар	ЈЗУ Медицински центар	ЈЗУ Медицински центар	ЈЗУ Медицински центар
	ЈЗУ Завод за здравствена заштита	ЈЗУ Завод за здравствена заштита	ЈЗУ Завод за здравствена заштита	ЈЗУ Завод за здравствена заштита	ЈЗУ Завод за здравствена заштита
	ЈЗУ Воена амбуланта	ЈЗУ Воена амбуланта	ЈЗУ Воена амбуланта	ЈЗУ Воена амбуланта	ЈЗУ Воена амбуланта
					ЈЗУ Општа болница

Здравствени установи во Општина Велес во приватниот сектор

Извор ЈЗУ Завод за здравствена заштита Велес

Типови здравствени установи	2003	2004	2005	2006	2007
специјалистички	6	6	6	6	9
интернистички	4	4	4	4	4
гиниколошки	2	2	2	2	5
општи	16	17	18	20	38
забоздравствени	4	4	15	21	35
рентген стоматолошка дијагностика	0	0	1	1	1
Вкупно	32	33	46	54	92

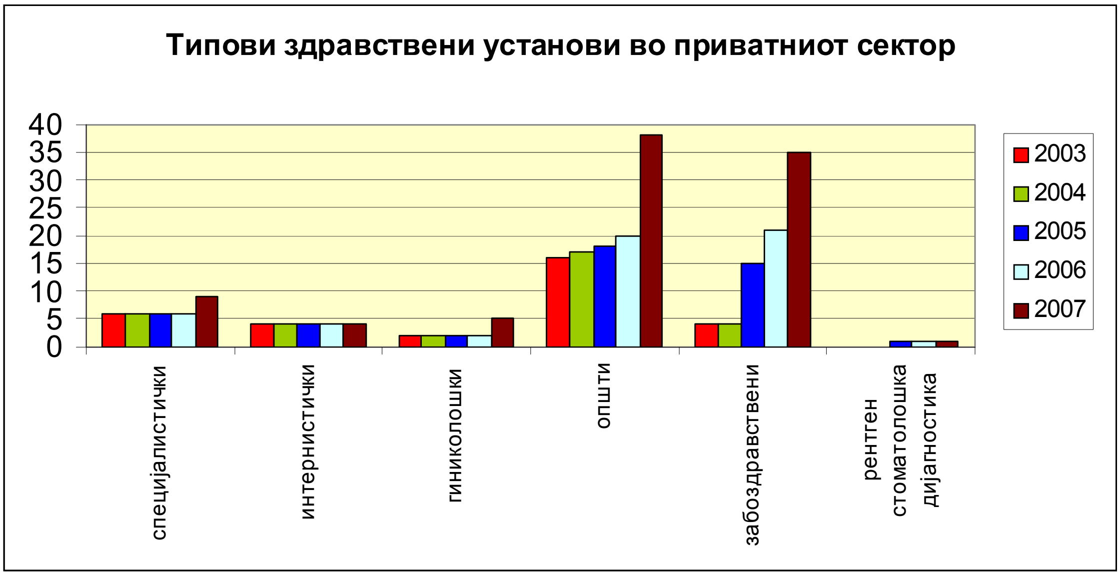

Регистрирани заболувања по дејности 2004

Здравствена дејност- *Извор Анализа на здравствената состојба и здравствената заштита на населението со анлиза на здрвствено-еколошката и епидимиолошкатта состојба на регионот на заводот за здравствена заштита Велес за 2004 год) ЈЗО Завод за здравствена заштита Велес*

Регистрирани заболувања по дејности 2004 (општа медицина)	**јавен сектор**	**приватен сектор**
респираторен систем	5596	9609
циркулаторен	4094	20224
мускулноскелетен систем	2649	4581
дигестивен систем	1879	/
генитоуринарен	1307	/

училишни деца и младина 2004	јавен сектор	приватен сектор
респираторен	4798	3411
мускулно скелетен	1446	/
конгенитални малформации	752	/
кожа и поткжно	/	314
дигестивен систем	/	251

деца од 0-6 години (2004)	**јавен сектор**	**приватен сектор**
респираторен	18290	2950
кожа и поткожно ткиво	1050	/
фактори	/	248

жени 2004	јавен сектор	приватен
генитоуринарниот	2567	3007
фактори	1428	1784
бременост, породување	407	/

забоздраствена (2004)	јавен сектор	приватен
акутен и хроничен	4016	334
дентален кариес	3837	1131
пулпа и периапикално	2115	0

дејност здравствена заштита на работници	јавен сектор
респираторен систем	1120
циркулаторен	824

Вкупно заболувања во 2004 година во јавен и приватен сектор

2004	Вкупни заболувања	Вкупни заболувања
Регистрирани заболувања по дејности 2004 (општа медицина)	23032	55868
деца од 0-6 години (2004)	23878	4144
училишни деца и младина 2004	11761	5714
жени 2004	5156	6113
забоздраствена (2004)	18303	2065
дејност здравствена заштита на работници 2004	3206	

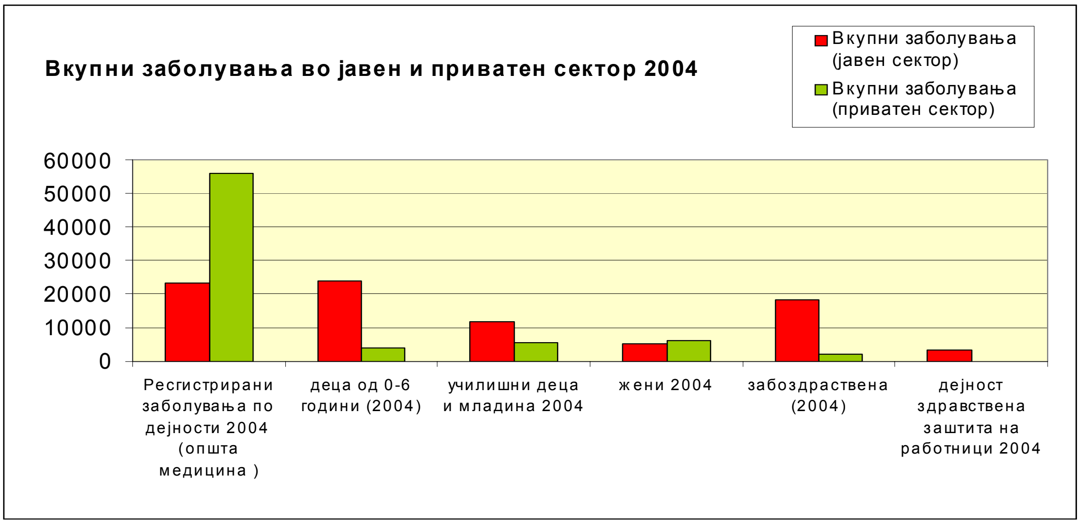

Преглед на кадри во јавни здравствени организации(сосотојба 31.12.2004)

вкупно	Здравствени работници							
	Со висока стручна спрема							
	Лекари				стоматолози		фармацеути	
	вкупно	Општа медицина	На специј.	Специјалисти	вкупно	Од тоа специј.	вкупно	Од тоа специј.
802	133	29	10	94	41	18	17	1

Здравствени работници				Немедицински
Здравствени соработ	Виша стручна спрема	Средна стручна спрема	Ниска стручна спрема	
20	32	366	19	174

Здравствени работници во приватни здравствени организации во општина Велес во 2004 година

вкупно	лекари		стоматолози		фармацеути	Фармацеути специјалисти	останати	Виша стручна подготовка	Средна стручна подготовка
	Општа меди	специјалисти	Општа стоматологија	специјалисти					
76	16	9	11	1	9		3		27

Преглед на лекари специјалисти по специјалност(31. 12. 2004)

специјалност	специјалисти	На специјалистички
Интерна медицина	10	1
Заразни болести	5	
пнеумофтизиол	2	
педијатрија	12	
неуропсихијатрија	3	
психијатрија		2
неурологија		2
Физик. мед. и рех.	4	
Кожни и вен. Бол.	1	
радилогија	4	
Фискултарна медицина	1	
Општа хирургија	5	1
урологија	2	
ортопедија	2	
Абдом. хирургија	1	
трауматологија	1	
Анестез. Со реан.	4	1
трансфузиологија	2	
Гинек. И акушерст	6	3
офталмологија	3	
ОРЛ	4	
Патол. анатомија	1	
Училишна медицина	6	
епидемиологија	1	
Микробиол.со		
паразитологија	2	
Социјал.мед. со		
Орг. Здарв. дејност	2	
Мед. На трудот	3	
Општа медицина	4	
хигиена	2	
Медиц. биохемија	1	
вкупно	94	10

Преглед на стоматолози по специјалност во Велес

(состојба 31.12. 2004 год)

специјалност	специјалисти	На специјалистичк
Болести на устата	2	
Прев. Детска стом	5	
Орална хирургија	2	
Ортопедија на вилица со	4	
протетика	4	1
Болести на забите	1	
Општа стоматологија		
вкупно	18	1

Фармацеути специјалисти (состојба 31.12. 2004 година)

специјалност	специјалисти	На специјал.
Фармац. технологија	1	/
Мед. биохемија	1	/
Вкупно	2	/

Постигнати стандарди на обезбеденост со лекари и здравствени работници со виша и средна стручна подготовка во Велес (состојба 31.12. 2004)

вкупно	Од тоа			Насление на еден лекар		Здравствени работници со виша и средна стручна подготовка	
	специјалисти	На специјал	Општа медицина	На лекари вкупно	На лекари од општа медицина	број	На 1 лекар
133	94	10	29	500	2295	398	3.0

Регистрирани заболувања по дејности 2006

Здравствена дејност (*извор Анализа на здравствената состојба и здравствената заштита на населението со анлиза на здрвствено-еколошката и епидимиолошката состојба на регионот на заводот за здравствена заштита Велес за 2006 год) ЈЗО Завод за здравствена заштита Велес*

Регистрирани заболувања по дејности 2006 (општа медицина)	јавен сектор	приватен сектор
респираторен систем	4377	8460
циркулаторен	4436	18229
мускулноскелетен систем	2389	4316
дигестивен систем	1416	/
генитоуринарен	/	
душевни растројства	/	3868

деца од 0-6 години (2006)	јавен сектор	приватен сектор
респираторен	16777	2642
кожа и поткожно ткиво	1000	165
фактори	/	217
инфективни и паразитарни заб.	849	/

училишни деца и младина 2006	јавен сектор	приватен сектор
респираторен	4035	2778
мускулно скелетен	1251	/
конгенитални малформации	720	/
кожа и поткжно	/	292
дигестивен систем	/	
повреда, труење	/	4473

жени 2006	Јавен сектор	приватен сектор
генитоуринарниот	3247	3068
фактори	1312	2635
бременост, породување и пуепериум	594	
инфективни и паразитарни		1040

Забоздраствена (2006)	Јавен сектор	приватен сектор
акутен и хроничен перидонтит		6069
дентален кариес	722	11572
пулпа и периапикално ткиво	379	4357
други заболувања	418	

дејност здравствена заштита на работници 2006	јавен сектор
респираторен систем	1380
циркулаторен	522
Кожа и поткожно ткиво	237

2006	**Вкупни заболувања (јавен сектор)**	**Вкупни заболувања (приватен**
Регистрирани заболувања по дејности 2006 (општа медицина)	20103	52850
деца од 0-6 години (2006)	21726	3712
училишни деца и младина 2006	9510	9224
жени 2006	6008	7480
забоздраствена (2006)	2917	29719
дејност здравствена заштита на работници 2006	3057	/

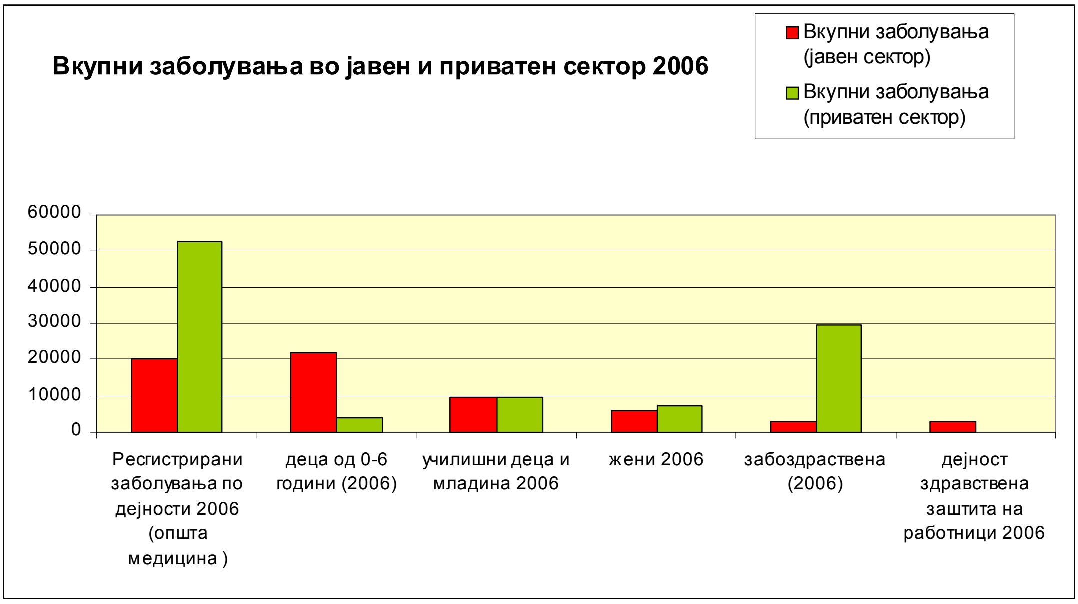

Вкупно Медицински работници во 2006

Велес	вкупно	високо	лекари	стоматолози	фармацевти	здравствсорабо	виШа стручна спрема вкупно	медицински сестри виШа	средна стручна спрема	медиц сестри	нижа	адаминистративни работници и тхе персонал
	775	258	177	52	5	24	37	17	365	219	21	94

Медицински работници и извршена работа во дејноста за општа медицина во 2006 година

Пацинети според местотот на живеење (гра-село) по општини	Медицински работници						Посети во ординација			Дневен просек на вкупни посети по лекар	Дневен просек на први посети по лекар	дневен просек на услуги по сестра	Посети на 1000 жители над 20 години
	лекари		Виша стручна спрема		Средна стручна спрема		Кај лекар						
	Општа медицина	специјалисти	вкупно	Од тоа меди.сестри	вкупно	Од та медиц.сестри	вкупно	Од тоа први	Кај останати медицински работници				
Вкупно	21	3	2	2	16	16	112203	41521	43216	20.3	7.5	10.4	2762
Град	20	3	2	2	15	15	92627	33847	37495				
Село	1				1	1	19576	7674	5721				

Специјалистичка дејност во Велес за 2006

Пациенти според местото на живеење (гра-село) по општини	Медицински работници						Посети во ординација						
	лекари		Виша стручна спрема		Средна стручна спрема		Кај лекар			Дневен просек на вкупни посети по лекар	Дневен просек на први посети по специјалисти	дневен просек на услуги по сестра	Посети на 1000 жители
	Опш медицина	специјалисти	вкупно	Од тоа мед. сестри	вкупно	Од та медиц. сестри	вкупно	Од тоа први	Кај останати медицински работници				
Вкупно	2	23	10	1	28	24	135678	86747	101901	23.6	15.1	11.7	2799
Град	2	23	10	1	28	24	10765	63423	78442				
Село							34913	23324	23467				

Приватни Општи Амбуланти Велес за 2006 (извршена работа)

	Медицински работници				Посети во ординација			Дневен просек на вкупни посети по лекар	Дневен просек на први посети по лекар	дневен просек на услуги по сестра	Посети на 1000 жители
	лекари		Средна стручна спрема		Кај лекар						
	Општа медицина	специјалисти	вкупно	Од та медиц. сестри	вкупно	Од тоа први	Кај останати медицински работници				
Вкупно извршена работа	22	1	22	19	89975	63292	20684	17.0	12.0	4.1	1352
Општа медицина	22	1	22	19	78559	54634	19289	14,9	10.3	3.8	1621
Деца од 0-6 год					4998	3692	490	0.9	0.7	0.1	947
Училишни деца и младина					6418	4966	905	1.2	0.9	0.2	502

Приватни Ординации за заштита и лекување на уста и заби за 2006 (извршена работа)

	Медицински работници			Посети во ординација		Дневен просек на вкупни посети по лекар	Дневен просек на први посети по лек	Посети на 1000 жители
	лекари		Средна стручна спрема	Кај лекар				
	Стоматолози	специјалисти	ЗАбни асистенти	вкупно	Од тоа пппрви			
Возрасни	23	3	19	30639	22934	5.1	3.8	632
Училишни				6434	5351	1.1	0.9	503
Од 0-6				825	701	0.1	0.1	156

1.8 Социјална заштита на деца, млади и возрасни лица во Велес

Извор: Социјална заштита на деца, млади и возрасни лица во РМ, Државен завод за статистика

Малолетни корисници на социјална заштита

Велес	вкупно	Со загрозени семејни прилики	Со нарушување во однесувањето и личноста	Попречени во психичкиот развито	Попречени во физичкиот развиток	други
2003-2004	534	86	70	259	87	32
2004-2005	589	100	74	295	104	16
2005-2006	727	120	133	317	120	37
2006-2007	833	153	188	329	129	34

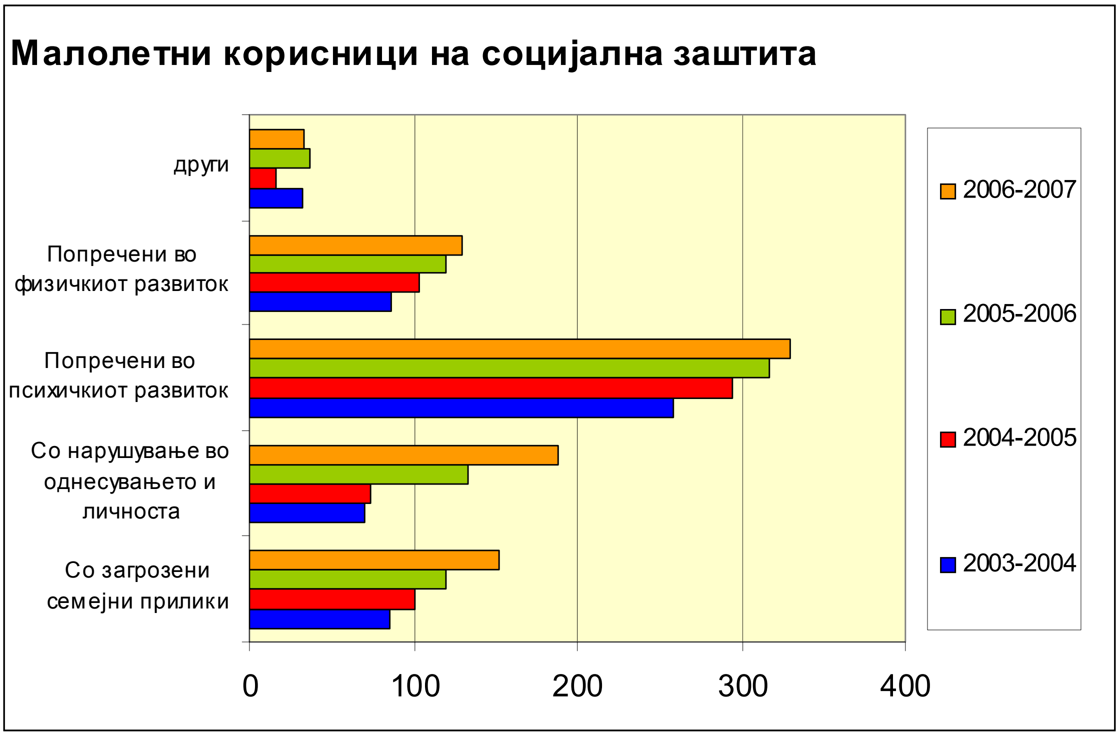
Малолетни корисници на социјална заштита
други
Попречени во физичкиот развиток
Попречени во психичкиот развиток
Со нарушување во однесувањето и личноста
Со загрозени семејни прилики
0
100
200
300
400
2006-2007
2005-2006
2004-2005
2003-2004

Вкупен број на малолетни корисници на социјална помош 2003-2007
Велес години
1000
800
600
400
200
0
534
589
727
833
2003-2004
2004-2005
2005-2006
2006-2007
години

Полнолетни корисници на социјална заштита

Велес	вкупно	Со нарушувања во однесувањето	Физички и психички попречени	Материјално необезбедени	Страи лица материјално социјално загорзени	други
2003-2004	1265	8	155	57	892	153
2004-2005	1456	13	173	65	1000	205
2005-2006	1425	9	125	61	942	288
2006-2007	1650	9	171	67	1060	343

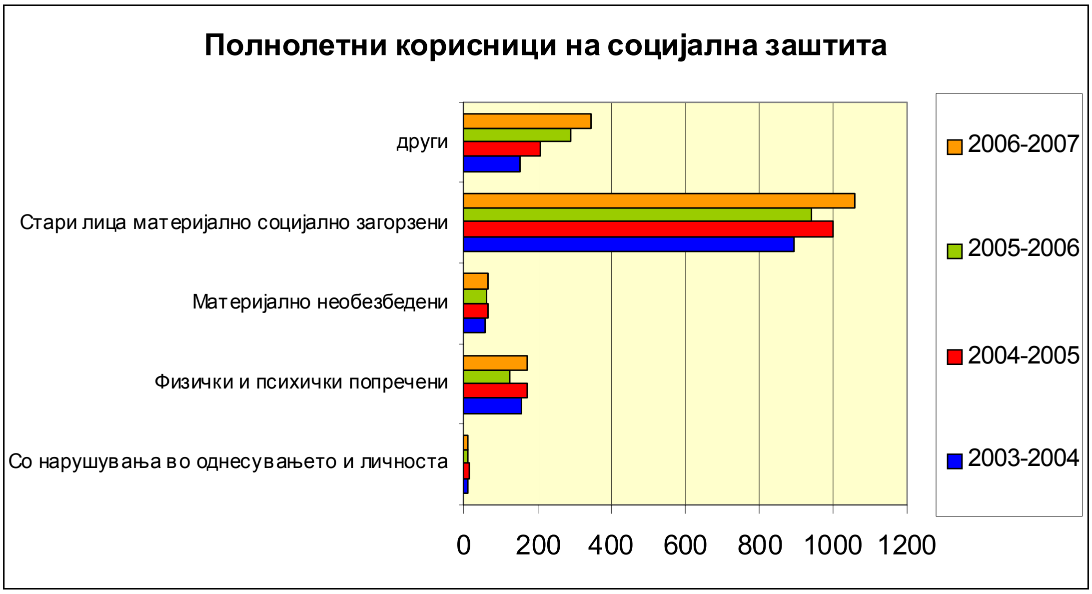

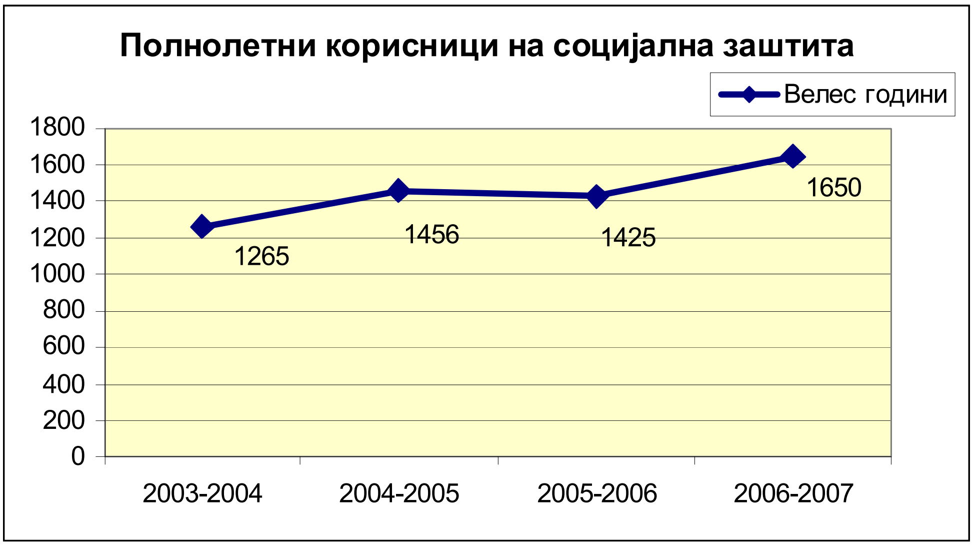

Додатоци за деца

Велес	Додаток за деца		Корисници на посебен додаток	
	Број на деца	Број на семејства	Број на деца	Број на
2003-2004	428	247	28	23
2004- 2005	1906	1126	148	144
2005-2006	1353	794	182	177
2006-2007	1689	1045	211	200

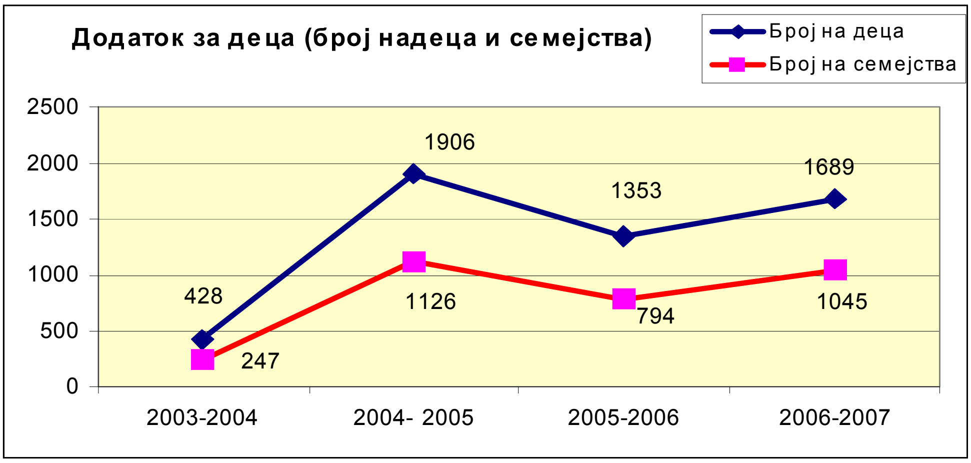

3.9 КУЛТУРА

Култура

Во средниот век Велес е лулка на културата на балканот. Тука е напишан првиот драмски текст на македонски јазик од преродбеникот и учител Јордан Хаџи Константинов Џинот, во Велес на театарската сцена прв пат настапила жена, првата гимназија на Балканот е во Велес, и првата библиотека, и првото училиште, и првиот музеј, и првиот фотограф, и социјалист и.т.н.

3.9.1 Манифестации

Кочо Рацин

- синонимот на Велес синтеза од емоции, разум, бит и космополитност, филозофот, револуционерот и поетот е првиот македонец кој збирката песни **„Бели Мугри”** ја отпечатува на македонски јазик и ги поставува темелите на современата македонска литература и култура.

Велес изобилува со стара архитекура, тука се Спомен куќите на:Кочо Рацин ,Васил Главинов, Јордан Хаџи- Константинов Џинот и Касапови.

Културните манифестации:

- Меѓународна поетска манифестација “ Рацинови средби”,
- Меѓународен фестивал на античка драма” Стоби” ,
- Меѓународен фолклорен фестивал “ Велес” ,
- Сликарска колонија “ Еко- Арт”- Велес.

Меѓународна поетска манифестација „Рацинови средби”

Од 1964 година, Велес е домаќин на поетите од Балканот кои, во родниот град на основоположникот на современата македонска поезија и литература Кочо Рацин, го слават битот на поетскиот збор. Покрај презентацијата на поетското творештво во рамките на манифестацијата „Рацинови Средби” се одржуваат и научни собири посветени на животот и творештвото на Рацин. На манифестацијата традицинално се доделува Рациново призние за најуспешно литературно остварување помеѓу две манифестации како и почесното Рациново признание кое се доделува за научни трудови, преводи и други дела посветени на творештвото на Кочо Рацин. Секоја година манифестацијата се збогатува со разни содржини како

настапи на истакнти музички уметници, изложби, саеми на книги. На нив учествуваат музичари и групи од Македонија и од соседството.

Мегународен фестивал на античка драма „Стоби”

Со цел да се зачува традицијата на античкиот театар, со изведба на антички театарски текстови на древната сцена во Стоби, од 1992 година, на иницијатива на актерите при велешкиот театар, во летните периоди се оддржуваат претстави во античкиот амфитеатар. Од 2001 година оваа традиција прерасна во Меѓународен фестивал на античка драма, која секоја година привлекува се поголем број на театарски уметници од светот. Фестивалот е атракција не само за велешани, туку и за љубителите на театарот од целата држава за што сведочи огромниот број на посетители кој се движи од 2500 до 3000 по претстава. На фестивалот традиционално се доделува наградата за најдобра претстава, наградата за режија како и наградите најдобри актери. Древната сцена во Стоби е особено привлечна за театарските уметници поради можноста за креација на вистински спектакли во древниот амбиент на античкиот амфитеатар и оживување на текстовите на Софокле, Аристофан, Еврипид и други антички автори.

Меѓународен фолкорен фестивал „Велес”

Долгата традиција на негување на македонскиот фолклор во Велес ги поттикна културните работници да го основаат Меѓународен фолклорен фестивал „Велес”. Првото издание на фестивалот се одржа во 2004 година со учество на фолклорни ансамбли од Македонија, Република Бугарија, Словенија, Србија и Црна Гора. Фестивлот го привлече интересот на јавноста со богатиот фолклорен колорит на народите и убавината на народното музичко творештво што фолклорните ансмбли ги презентираат на повеќе локации во градот. Особено внимание кај посетителите привлекува дефилето на учесниците на фестивалот низ велешките улици.

Сликарска колонија „Еко-Арт” Велес

Од 1998 година, на иницијатива на домот на културата во Велес, во живописните предели на село Горно Врановци, традиционално се одржува меѓународната сликарска колонија „Еко арт”. Оваа меѓународна ликовна мнифестација е поттикната од желбата на уметниците да помогнат во решавањето на еколошките проблеми на велешани. Учесниците на колонијата имаат можност во услови на крактеристични природни амбиенти да создаваат дела со длабока еколошка порака, вградувајќи во нив елементи од непосредниот урбан и природен амбиент на градот и околината. Колонијата го привлекува интересот на голем број уметници од Балканот и пошироко чии дела се изложуваат на постановка посветена на делата создадени на оваа сликарска колонија.

3.9.2 Културни институции

Театар „Јордан Хаџи-Константинов Џинот”

Познатиот антички – римски театар кој функционирал во древниот град Стоби пред две илјади години е дел од театарската традиција на овие простори. Традицијата ја продолжува просветителот и преродбеник Јордан Хаџи - Константинов Џинот чии напишани драмски текстови во 1845 година му го обезбедија приматот на основоположник на современиот театарски текст. Во познатиот центар на вековната театарска традиција, во градот Велес, од 1948 година работи професионален театар. Театарот денеска е стожер на културниот живот во Велес, со во просек, шест премиери годишно. Особено внимание кај тетарската публика привлекува постојаната актерска екипа која досега има освоено награди на бројни домашни и меѓународни фестивали. Малубројниот, но компактен ансамбл негува различни театарски жанрови и е носител на активностите за враќање на театарската традиција на сцената во древниот Стоби. Со цел да се зачува долгата театарска традиција и да се обезбедат услови за работа на новите генерации актери, режисери и сценски уметници, изготвен е проект за изградба на комплексен објект- Центар за култура, во кој ќе биде сместен новиот театар.

Матична библиотека „Гоце Делчев”

Некогаш првата библиотека во Македонија, денес матична библиотека „Гоце Делчев”-Велес, веќе 31 година е сместена во центарот на градот, во простор поделен на два дела. Во едниот дел се сместен библиотечниот фонд за возрасни и е поставена импровизирана читална, а во вториот дел се наоѓа одделението за деца. Матичната библиотека располага со библиотечен фонд од околу 10.000 книги и публикции. Библиотеката се грижи за набавка, обработка и одржување на библиотечниот фонд, негово користење и издавање. Покрај бисерите на македонската, европската и светската литература, таа располага и со мало роднокрајно одделение во кое се чуваат сите значајни досега објавени дела посветени на Велес низ историјата. За своите читатели, библиотеката нуди и дневни весници и списанија. Во моментов матичната библиотека „Гоце Делчев” има 3.500 редовни читатели, а нејзините услуги ги користат околу 10.000 граѓани од сите националности и возрасти. Библиотеката располага и со литература на англиски и француски јазик. Со цел матичната библиотека во Велес да се приближи до европските стандарди за библиотечно работење во Европа, тековно се работи на обезбедување на нов простор за вршење на библиотечната дејност, компјутеризација и создавање на база на податоци за библиотечниот фонд.

Народен музеј

Објектот со специфична градска архитектура што го краси центарот на Велес, е седиште на велешката историја и култура. Овој прв повоен музеј во Македонија е отворен во далечната 1946 година. Сите посетители секој ден од 8-12 и од 16 до 20 часот имаат можност да ги видат вредните експонати изложени во археолошкото, историското, етнолошкото и одделението за историја на уметноста. Музејот располага со околу 3000 експонати од кои во постановките се изложени 1000. Особен интерес привлекува етнолошкото одделение каде се изложени раскошни градски и селски носии како и ентериери уредени според старата велешка архитектура. Интерес привлекуваат и останатите поставки, особено археолошкото одделение кое изобилува со експонати пронајдени на археолошките локалитети во регионот на Велес. Народниот музеј располага и со три спомен куќи, меморијален комплекс во село Горно Врановци и спомен костурница. Во рамките на стратегијата за развој музејот предвидува отворање и на палеонтолошко одделение во кое ќе бидат конзервирани експонати од времето на палеолитот со кои изобилува регионот на Велес.

Кино „11-ти Октомври"

Љубителите на филмската уметност, во Велес имаат можност да ги проследат најновите филмски хитови, но и евергрините во киното 11 Октомври. Во летните периоди, кино проекциите се одвиваат на летна кино тераса адаптирана за овој период од годината. Филската уметност има долга историја во Велес. Во градот работеле и денес работат неколку режисери аматери кои претежно реализираат документарни и кратки филмови. Во Велес се реализирани и 7 проекта од македонската кинематографија.

3.9.3 Спомен куќи

Спомен куќа на Кочо Рацин

Куќата на еден од најголемите поети во периодот помеѓу двете светски војни Коста Солев – Рацин во 1962 година е целосно реставрирана. Приземјето е изградено од камен, на катот доминира фасада со бела боја, а

покривот е висок и покриен со керамиди. Двокрилна порта од дрво води во тремот решен како мал простор кој ги спојува катот, фурната, чардаците и грнчарската работилница. Работилницата има голема површина, а во нејзинот под има мала скривница. Чардакот на куќата е споен со фурната. На спротивниот крај чардакот со скали води кон повисок чардак. Во спомен куќата на Рацин денеска се наоѓаат негови оригинални ракописи и голем број други спомени за неговиот живот и дело.

Спомен куќа на Васил Главинов

Спомен куќата на првиот пропагатор на социјалистичките идеи во Македонија Васил Главинов, денес е музеј посветен на неговиот живот и дело. Куќата се смета за еден од најубавите белези на старата велешка архитектура. На првиот кат од куќата се наоѓа чардакот кој од левата страна продолжува во гостинска одаја. Од десната страна на чардакот има две други простории. Гостинската одаја има врата со правилна форма. Прозорците се со хоризонтални и вертикални пречки, а завршуваат во баркона форма. На вториот кат се наоѓа чардак со неправилна форма.

Спомен куќа на Јордан Хаџи-Константинов Џинот

Куќата на еден од најзначајните македонски просветители и преродбеници Јордан Хаџи Константинов-Џинот е изградена на левата страна на реката Вардар, во велешкиот сокак. Куќата се одликува со специфична сатроградска архитектура во која доминираат ѕидови од кршен камен, жолта фасада, дрвени столбови и дрвена ограда со тобозани. Чардакот е динамичен, на три нивоа и во квадратна форма се надвиснува над високиот камен. Поради специфичната староградска архитектура и

историското значење на куќата на еден од најголемите преродбеници, Министерството за култура и Заводот за заштита на спомениците на културата оваа куќа ја прогласија за споменик на културата. Општина Велес тековно работи на реставрација на куќата која ќе биде претворена во спомен музеј посветен на животот и делото на Јордан Хаџи Константинов-Џинот.

Градски саат

Изградена во првата половина на ЏВИ век, кулата во централното градско подрачје служела како осматрачница за отоманските власти. Кон крајот на ЏВИИИ век, во периодот на преродбата во Велес, кулата била претворена во градски саат. Оттогаш камбанаријата на саатот е постојан потсетник за времето за граѓаните на Велес. Со својата специфична архитектура, оваа градба од камен со раскошен врв денес е неодминлив симбол на Велес, присутен и на грбот и знамето на градот. Кулата овозможува убав поглед на централното градско подрачје. Ентериерот кој е израз на древната игра на дрвото и каменот ја прави оваа туристика атракција уште поинтересна. Градскиот саат кој им одолеал на вековите, веднаш го привлекува вниманието на љубителите на специфичната урбана архитектура.

Спомен костурница

Импозантниот споменик изграден во 1979 година веднаш над влезот во Велес, од неговата десна страна, е вечен дом на стотина велешки борци кои во втората светска војна загинаа за остварување на вековниот сон за слобода на македонскиот народ. Споменикот, изграден во форма на афионов цвет е дело на академскиот вајар Љубомир Денковиќ и архитектот

Саво Суботин од Србија и Црна гора. Во централниот дел на внатрешноста е поставен симболот на слободата во форма на расцветано дрво, додека по сите страни од ѕидовите е распослан најголемиот мозаичен комплекс во Македонија, дело на академскиот сликар Петар Мазев. На вкупна површина од 220 $м^2$, преку една композиција составена од пет слики, авторот ја насликал историјата на македонскиот народ од Илинденската епопеја преку социјалните превривања меѓу двете светски војни,периодот на народно ослободителната војна и сенародното востание, се до победата над фашистичкиот окупатор, повоената изградба на Македонија и слободата како врвна придобивка. Мозаикот е направен од природен и вештачки камен од венецијанска паста, во повеќе бои, преку кои едни од други се одвојуваат симболите и формите.

Споменици на Кочо Рацин

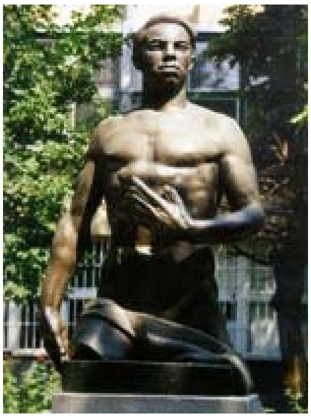

Во чест на патронот на велешката Гимназија, во 1968 година на Кочо Солев Рацин во неговиот роден град за прв пат му е поставен споменик. Споменикот е дело на академскиот вајар Димко Тодоровски кој преку преку надприродната големина на фигурата на Рацин направил обид за претставување на големината на македонскиот народ. Изработен е од глина и излиен во бронза. Традиционално пред него секоја година во Велес започнува меѓународната средбата на поетите посветена на делото на ненадминливиот поет и револуционер.

И во центарот на Велес, наспроти градскиот саат се издига споменик на основоположникот на современата македонска поезија Кочо Солев Рацин. Споменикот поставен во 2002 година е дело на акдемик Томе Серафимовски. Висок е 2,80 метри и тежок 500 килограми. Фигурата на Рацин е излеана во бронза. Споменикот е донација на македонскиот бизнисмен Трифун Костовски.

Споменик на Гемиџиите

На левиот брег на реката Вардар, на уредено плато на кејот се издига споменикот посветен на Гемиџиите. Споменикот е поставен во чест на големиот јубилеј „100 години Илинденско востание - 100 години македонска државност”. Импозантниот споменик висок 6,5 метри, претставува сплет од 12 зраци што ги симболизираат дванаесетмината Гемиџии, кои во предвечерјето на Илинденското востание ги извршија познатите Солунски атентати, во обид да го свртат вниманието на Европа кон македонското прашање. Споменикот е дело на академскиот скулптор Станко Павлевски. Крај споменикот е поставена плоча со имињата на гемиџиите на која е испишана нивната историска порака „Се арчиме за Македонија”.

Споменик на Панко Брашнар

Поставен е во новиот дел на градот на плато во непосредна близина на гарнизонот „Алексо Демниевски - Бауман”. Со пропорционална фигура споменикот го отликува делото на големиот македонски револуционер и прв претседател на Президиумот на АСНОМ, Панко Брашнар. Споменикот поставен во 2004 година, е дело на академскиот скулптор Петар Хаџи Бошков. Изработен од блок од мермер, со постаментот споменикот е висок над 4 метри. Идејата на скулптурата е да покажува повеќе фази од животот и делото на Панко Брашнар.

Споменик на велешките илинденци

„Војвода на коњ”, поставен во центарот на градот, помеѓу градскиот саат и споменикот на Кочо Рацин, посветен на велешките војводи, учесници во ослободувањето на Крушево и создавањето на славната Крушевска Република: Јован Наумов - Алабакот, Александар Димов - Докурчев и Тодор Христов - Офицерчето и на сите борци за слобода на Македонија.

Мономенталниот споменик е дело на академскиот склуптор Ангел Коруновски, излиен е во бронза, тежок два тони и заедно со постаментот е вискок 6 метри.

3.9.4 Црквите во Велес

Црквите во Велес како културно историски споменици Црквата Свети Пантелејмон

Градската соборна црква Св.Пантелејмон се наоѓа југозападно од градот, на неколку стотини метра оддалечена од последните куќи во една длабнатина. Теренот, на кој е поставена, прилично е стрм, особено од запад-ната страна, каде што над црквата високо се издига ридот Вршник, а од источната стрмо се спуш-та во Велешката клисура, дури до брегот на Вардар и главниот пат кон југ. Заради тоа соѕидана е подлога за црквата, а како бедем од источната страна изграден е потпорен ѕид од деклан камен, како кај одбранбените тврдини. Изгледот на црквата е чудесен и

карактеристичен, бидејќи, гледан од западната страна на градот, таа е скриена меѓу полите на Вршник, а од источната страна изгледа како некое орлово гнездо, поставена спротивно на црквата Св.Спас во панорамата на градот.

Во дворот на црквата, при самиот влез, поставена е камбанаријата, а десно од неа во правец на црквата се изградени неколку зградички, кои служат за разни потреби. Камбанаријата е подигната во 1904-1905 година и покрај тоа што турските власти се противеле. Така во 1905 година за прв пат по неколкуте векови заѕвониле камбани, повикувајќи ги верните на служба Божја, за која цел дотогаш служеле црковните клепала. Сиот овој комплекс преставува нераздвојна целина, како некоја оаза во тој карпесто-непристапен терен. Црквата има два влеза: еден од север, а другиот од југ. Во дворот има разгранети стари јавори. Денешен изглед датира од 1837-1940 година.

За време околу 4 години (1837-1840) црквата била оспособена за богослужба.

Црквата Свети Спас

Во подножјето на ридот Рамина е изградена црквата Св.Спас. Таа е во непосредна близина на градот, југоисточно, само на стотина метри оддалечена од последните градски куќи. Како таква, таа има отворен видокруг кон долината на Вардар од задната страна и претставува спротивност на црквата Св.Пантелејмон, која се наоѓа на западната страна преку Вардар.

Црквата Св.Богородица

Црквата Св.Богородица се наоѓа на источната страна од градот во

месноста Дервен, каде што порано живееле извесен број влашки семејства, така што и нивната улица почнале да ја викаат ,,Влашко маало“. Надворешниот изглед на црквата не е впечатлива архитектура, повеќе личи на поголема зграда, отколку на црква, па според тоа и не припаѓа на некој посебен црковен стил. Најболно прашање за Власите било тоа што тие немале своја црква. Бидејќи во 1874 година не успеале на присилен начин да ја присвојат црквата Св.Спас, во 1882 година започнале со градењето на своја црква- Св.Богородица. Оваа година е втисната и на сребрениот крст за рачна употреба, а кој подолго време се наоѓа на светиот престол во олтарот на црквата, како дар од некој член на влашкото семејство Дочеви, кои имале аптека во Велес. На завршните работи во 1905 година и овде работела тајфата на прочуениот мајстор Дамјан, синот на Андреја, мајстор градител од семејството Рензовци-Зографовци во Велес. Најпосле Власите се здобиваат со своја црква, Св.Богородица, која населението ја нарекло ,,Влашка црква“. Уште од самиот почеток богослужението во неа се вршело на грчки јазик со одобрение и благослов од владиката во Велес.

Црква Св. Петка

Се наоѓа на југ од градот, од десната страна на патот за Градско. Ова здание прво, беше Параклис, за некаде во деведесетите години од минатиот век да се преуреди и догради во помала црква. Постоењето на Параклисот не е точно утврден,но се претпоставува дека е од понов период

Црква Св. Никола

Малата црквичка Св. Никола е доградена на околу стотина метри јужно од манастирот Св. Димитрија, над висната над самиот пат, кој кривулесто се провлекува кон Градско. Како и другите мали храмови, така и овој, посматран од надворешната страна ни малку не прилега на црква, туку како на некоја одбрамбена тврдина, чија големина изнесува околу 20 м 2 .

Според мислењето на постарите Велешани, слични црквички по облик и димензија, постоеле и по други места на Велешко како и во Стариот Град. Инаку ни за овој храм како и за спомнатите не постојат историски податоци.

Можеби и оваа црква му припаѓала на некој манастир, а веројатно на манастирот Св. Димитрија, во чија близина и се наоѓа. Инаку, што се однесува до нејзиното потекло, ако овој храм се спореди со другите од оваа област и нивните фрески по ѕидовите, може да се констатира оти храмот потекнува ве ројатно уште од Џ век, или нешто подоцна. До таков заклучок доаѓаат уметниците и археолозите, кои црквичката ја идентификуваат со Маркова Меана.

Црква Св. Недела

Оваа црква, за разлика од првите две, добро е запазена, така да голем дел од градското население ја посетува, главно на Цветници, Велики Петок и секоја не дела во времето од Велигден до Спасовден. Црквата се наоѓа на десната страна од реката Тополка, при нејзиното устие во Вардар, а на околу 300 метри северо-западно од манастирот Св. Димитрија. Поставена е на една нерамна карпеста височина, прилично стрма над брегот од реката. Во однос на ,,Калето" од Стариот Град, таа се наоѓа на неговиот северен крај, на кој, изгледа, во свое време му служела како храм, за кој биле изградени и многу други верски објекти, од кои денес нема ни трага, а само спомени кај народот дека тие постоеле.

Во поглед на ѕидањето и материјалот, како и живописот, се што се спомна за Св. Никола важи и за оваа црк вичка. Кон црквата води една прилично стрма патека од северната страна под самата ,,Цуцка". Тоа е шилеста карпа, висока око лу стотина метри и надвисната на реката Тополка од нејзината лева страна при самото нејзино устие во Вардар, а од источната страна над главниот пат и пругата Велес — Гевгелија.

Црква Св. Ѓорѓија

Се наоѓа на северно-источната страна од градот, во месноста Прцорек. Таа по надворешниот изглед не се разликува од куќите околу неа додека внатрешноста целосно личи на црковен објект, бидејќи има олтар, иконостас и повеќе икони. За времето кога е направена нема точни податоци. Според едни извори таа е направена во 1740 година, а според други 1766. Вториот податок е земен од годината на една икона во црквата Св. Богородица за која се смета дека е најстара икона во Велес. Оваа црква служела и како училиште во кое се изучувал македонскиот јазик и писмо кои во тоа верме биле забранувани и напаѓани од грчката, турската, бугарската интелегенција која пак имала цел да го претопат македонското население. Се наоѓа на околу 2 километри јужно од градот , на десната страна од реката Вардар, под реката Тополка која се влива во Вардар.

Црна Џамија како карактеристичен споменик од минатото

Црна Џамија е изградена во почетокот на 17 век. односно 1601 год. Во времето на Фазил Ахмед паша. Џамијата е со димензии 10м ширина и 12м. должина. Висината на минарето изнесува 25м.

Во 1994 год. доаѓа до опожарување на внатрешниот дел од џамијата со што го губи првобитниот изглед. Истото се случило и во 2001 год.кога била повторно опожарена. Во џамијата обреди се вршат пет пати на ден. Во петок има посебна молитва - неделна , потоа за Кубан и Рамазан Бајрам

Има три говорници, од каде оџата се обраќа кон верниците, во зависност од верскиот празник, но и од чинот на свештеникот.

Има и специјален простор од каде жените можат да ги следат верските обреди, кој е на високо и заграден со пердиња.

3.9.5 Посета на културни манифестации

Театарски претстави

Извор Култура и јавно информирање, Државен завод за статистика

години	вкупно	Изведени дела	претстави		посетители		вработени			
			вкупно	На гостување	вкупно	На гостув	вкупно	жени	уметнички	други
2002/200	1	13	105	44	33 908	20 311	11	6	8	3
2003/200	1	14	91	32	29 476	16 849	11	6	9	2
2004/200	1	17	98	18	25 697	6434	26	10	13	13

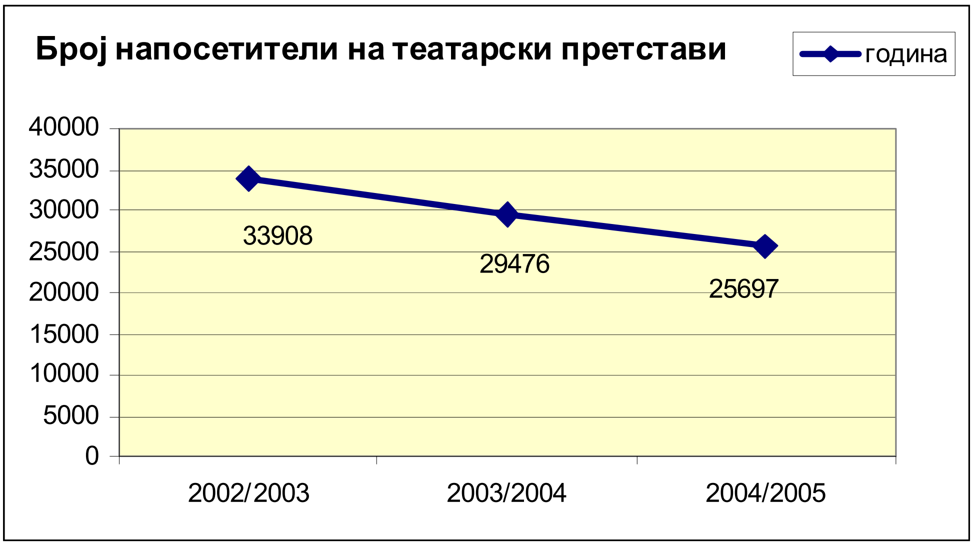

Број на локални културни настани

Извор: Одделение за култура при Општина Велес

2005	2006	2007
255	60	70

Библиотеки

Извор:Култура и јавно информирање Државен завод за статистика РМ

Број на библиотеки според бројот на примероци на книги и брошури(2004 и 2005)

Според видот	Вкупно библиотеки	Книги и брошури	
		Број на наслови	Број на примероци
специјализиран и	3	5464	7404
Јавни(народни)	1	24183	89400

3.10. СПОРТ И РЕКРЕАЦИЈА

Извор : Сојуз на спортови Велес

3.10. 1 Број на спортски клубови

Во Општина Велес регистрирани се 84 спортски организации од кои активни се 34 спортски клубови и 5 спортски сојузи и тоа:

Спортски клубови

Спортски клубови	Бр. клубови
Фудбал	10 клуба
Мал фудбал	1
Кошарка	1
Одбојка	2
Ракомет	3
Пеливанско борење	1
Велосипедизам	1
Кајакарство	3
Спортска гимнастика	1
Атлетика	1
Стрелаштво	1
Планинарство	2
Спортски риболов	2
Карате	5

Спортски сојузи

Општински фудбалски сојуз

Сојуз на училишен спорт

Сојуз на спортски педагози

Сојуз за спорт и рекреација на инвалидизирани лица

Планинарски сојуз

3.10.2 Број на активни спортисти-спортистки

Во сите овие спортски клубови активни се околу 900 спортисти од кои околу 100 се од женскиот пол, членки во женските клубови во одбојка и ракомет.

3.10.3 Спортски објекти

Во Општина Велес целокупната спортска активност се одвива во следните спортските терени и објекти:

Отворени спортски објекти

1. Градски фудбалски стадион
2. Атлетска патека на Градскиот фудбалски стадион
3. Пливачки базен
4. Фудбалско игралиште во Башино село
5. Фудбалско игралиште во с. Иванковци
6. Фудбалско игралиште во с. Каласлари
7. Ракометно игралиште во Градскиот парк
8. Игралиште за мали спортови во УЗ "Тунел"
9. Спортски полигон (игралиште за ракомет, кошарка и мала атлетска патека при УЗ " Димче Мирчев")
10. Игралиште за кошарка при УЗ "Богдан Каракостев" и " Алексо Демниевски"
11. Игралишта за ракомет, кошарка и одбојка во ООУ "Васил Главинов"
12. Игралиште за ракомет, кошарка и одбојка кај гимназијата "Кочо Рацин"
13. Игралиште за кошарка кај факултетот за туризам
14. Игралиште за ракомет и одбојка во с. Бузалково
15. Игралиште за мал фудбал во с. Раштани

Сите овие отворени спортски терени се со вкупна површина од околу 45000 квадратни метри

Покриени спортски објекти

1.Спортска сал а " Парк спорт"

2. Сала за гимнастички спортови
3. Училишна сала ООУ "Васил Главинов"
4. Училишна сала на ООУ " Св. Кирил и Методиј"
5. Училишна сала во ООУ "Блаже Конески"
6. Училишна сала во ООУ "Благој Кирков"
7. Училишна сала во УСО "Кочо Рацин"
8. Училишна сала во УСО "Коле Неделковски"
9. Училишна сала во УСО Јовче Тесличков"

Целокупната површина на овие покриени спортски Сали е околу 5.500 м-2

3.10.4 Рекреативни активности

Покрај спортските, во нашата општина се застапени и спортско-рекреативни Активности. Истите се организираат во различни спортови од страна на спортските сојузи, спортските клубови, месните и урбаните заедници.

1. Турнир во мал фудбал во УЗ "Тунел" за сите заинтересирани граѓани
2. Пеливанско борење во МЗ Бузалково
3. турнири во мал фудбал во с. Г. Оризари и Мамутчево
4. "Сите на велосипед" - манифестација за денот на пролетта
5. "Да трчаме, здраво е" - манифестација за 07 април денот на здравството
6. Отворени забавни фудбалски школи или **"Open** fan foodball"
7. "Бонбон куп" - забавно спортско рекреативна манифестација за деца од 8 до 10 години

3.11 Животна средина

Извор Одделение за урбанизам, сообраќај и заштита на животн асредина , Општина Велес

Велес е несреќен пример на неодржлив развој и спроведување на економска политика во минатото, која не водела сметка за загадувањето на животната средина.

Последиците се очигледни и документирани: Велес е над просекот во Македонија по степенот на смртност од карцином на црниот дроб, белите дробови и бубрезите кои Светската здравствена организација ги поврзува со присуството на тешки метали во воздухот, водата и почвата. Пет години од затворањето на топилницата, велешките родилки и нивните новороденчиња имаат зголемени концентрации на тешки метали во крвта. Абортусите, стерилитетот и хроничните респираторни болести сеуште предизвикуваат многу лични трагедии во Велес.

Кога Велес повторно се соочува со најави за рестартирање на производството во топилницата, Градоначалникот на Општина Велес и велешките невладини организации ја активираа Зелената коалиција и јасно го изразија ставот дека ќе прифатат единствено дислокација на топилницата на друга локација.

Советот на Општина Велес ја прифати иницијативата на Зелената коалиција за започнување на постапка за измени и дополнувања на Генералниот урбанистички план кои предвидуваат локацијата на топилницата да се пренамени во зона за живеење и зона за мало стопанство. Битката за здрава животна средина доби поддршка и од Македонската православна црква и Исламската верска заедница.

3.11.1 Стартува процедурата за издавање на Интегрирани еколошки дозволи

Согласно новата законска регулатива, единиците на локалната самоуправа добија поголем обем на надлежности во делот на заштитата и унапредување на животната средина.

Според Законот за животна средина, од 01.01.2006г. започна постапката за издавање на А и Б интегрирани еколошки дозволи.

Системот на интегрирани дозволи предвидува издавање на:

- А интегрирани дозволи кои ќе ги издава Министерството за животна

средина и просторно планирање. Овие инсталации ќе треба да ги исполнат барањата за Најдобри Достапни Техники (BAT). Крајниот рок за постигнување на согласност со BAT (Best Avilaible Techniques) е 2014г.

- Б интегрирани дозволи кои ќе ги издаваат единиците на локалната самоуправа. Инсталациите што подлежат на овие дозволи нема да бидат должни да ги исполнуваат барањата на BAT, туку само да бидат во согласност со стандардите за гранични емисиони вредности.

Имплементацијата на процесот за добивање на интегрирана еколошка дозвола (Integrated Pollution Prevention and Control - IPPC) е обврска на операторите на производните капацитети, со цел да се обезбеди остварување на економски развој без деградација на животната средина. Операторите на постојаните инсталации (производни капацитети) се должни да обезбедат Дозвола за усогласување со оперативен план како услов за продолжување на работата на инсталацијата.

Операторите се должни барањето да го достават до надлежниот орган во согласност со пропишаниот временскиот распоред започнувајќи од 1.01.2006 до 31.12.2009 г. Секој индустриски сектор има посебен временски интервал за поднесување на барање до надлежниот орган.

3.11.2 Дозволи и Производни капацитети во Општина Велес

А инсталации

Реден број	**Инсталација**	**Вид на производство и производен капацитет**
1.	АД Киро Ќучук со РЕ Преавлец	керамички производи и вар
2.	ЈП "Македонијапат" – подружница Велес	стационарна асфалтна база
3.	Свињарска фарма АГРИА	интензивно свињарство

Б инсталации - Дозвола за усогласување со оперативен план

Реден број	Инсталација	Вид на производство
2.	Империа инженеринг	стационарна бетонска база
	Димче Мирчев АД	мелен талк, калцит и доломит
	Венко трејд	стационарна бетонска база
3.	ДГ "Изгрев инженеринг"	сепарација на песок
4.	"Кермика Нова" ДООЕЛ	керамички плочки
5.	АД "Ветекс"	конци и предива
6.	АД "Жито Вардар" – РЕ Фабрика за сточна храна	сточна храна
7.	АД "Жито Вардар" – РЕ Млин и пекара	брашно леб и бели пецива
8.	Зегин винарска визба	вино
9.	АД "Благој Ѓорев"	рафинирано масло, маргарин масна киселина, кондиторија, сокови, оцет
10.	АД "Димко Митрев"	крзно и крзнени производи
11.	Агриа	кланица
12.	СИР-МЕС	кланица
13.	Индивидуални свињарски фарнми	интензивно свињарство
24.	Живинарска фарма "Фамила" Горани и други ДОО	интензивно живинарство
25.	ДПТУ "БРАКО"	жичани производи

3.11.3 Прва општина во издавањето на еколошки дозволи

Велес е прва општина во државата која издаде три Дозволи за усогласување со оперативни планови на металната индустрија "Брако", крзнарската индустрија "Димко Митрев" и живинарската фарма "Фамила" и станува предводник во имплементација на ЕУ директивата за Интегрирано спречување и контрола на загадувањето.

Податоците за мониторингот и состојбата со животната средина се дел од општинскиот web портал. Не изостанува и поддршката на активностите за промоција на заштитата на животната средина во образовните активности. Со цел правилно насочување на идните акции и инвестиции во општината кон приоритетните проблеми изготвени се :ЛЕАП, Локална агенда 21, План за управување со отпадот.

Поддржани прокети и иницијативи со еколошкитеНВО и

- Фиторемедијација на загадената почва, ја усвои

-"Прва слободна зона од Генетски модифицирани организми (ГМО)"

- проектот за заштита на загрозените птици во кањонот Пешти

- иницијативите за селекција на отпадот.

Санација на загадената почва е врвен пориоритет

Велес сеуште на своја територија има две големи жаришта – загадената почва со тешки метали – 20 пати повеќе олово, 6 пати повеќе цинк, 70 пати повеќе кадмиум. Депонијата на топилницата има 1.700.000 $м^3$ оловно-цинкова јаловина, таа наликува на голем рид кој потсетува дека индустрискиот отпад од минатото е реалност. Од 16 жешки точки со индустриско загадување во Македонија, Велес е избран како пилот локација за отпочнување на санациски активности на околината на Топилницата. Европската унија и Министерството за животна средина и просторно планирање го избраа Велес за приоритетна локација по опсежна анализа на ризикот по здравјето на граѓаните, осетливоста на јавноста за еколошкиот проблем, економската корист и влијанието врз животната средина. Со поддршка на Европската агенција за реконструкција изработена е физибилити студија за санација на депонијата за оловно-цинкова јаловина, јавните и земјоделските површини во општината. Студијата нуди можности и решенија кој се економски исплатливи за краток временски период. Надежта дека одредени донатори и компании ќе го пронајдат својот интерес е реална.

Пошумување

Во периодот 2000- 2008 Општина Велес и граѓаните секоја ги организира традиционални континуирани акции за пошумување (пролетна и есенска акција). Преку нив се засадија 706.000 илјади садници.

Пошумувањето има за цел да му се врати на градот неговото вистинско знечење по кое го добил името со доаѓањето на Словените на Балканот, од словенското В'ЛЕС што значи в шума, заради густите шуми што го опкружувале и да се обнови природниот филтер во градот и неговата околина. Пошумувањето се јавува како неопходна потреба поради загадување на градот Велес, како и заради геолошката подлога на околината на градот позната како „ ризично еродирано земјиште околу урбаната средина “

3.12 Транспорт и сообраќај

Извор Транспорт и други комуникации, Државен завод за статистика на РМ

3.12.1Железнички транспорт

Промет на патници на 10-те железнички станици на територија на Општина Велес

Велес	**`1999**	**`2000**	**`2001**	**`2002**	**`2003**	**`2004**	**`2005**	**`2006**
Отпатувани патници	352000	385000	355000	288000	318000	322000	307000	313000
Промет на стока на 10 железнички								
Натоварено	140667	130684	143820	142485	91787	22757	29700	56701
истоварено	276222	293104	394099	447043	248519	72477	213738	434550
вкупно	416880	423788	537919	589528	340306	95234	243438	491271

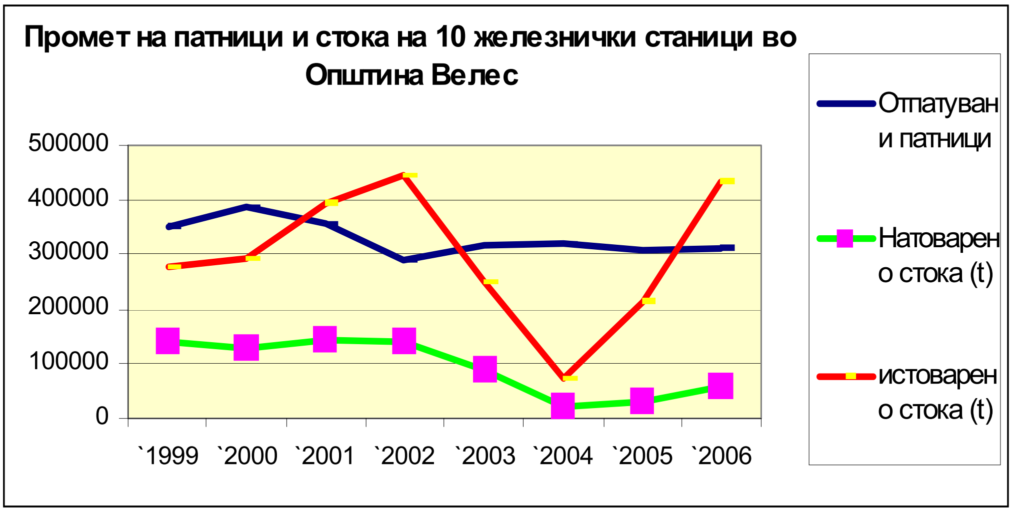

Промет на патници и стока на железничка станица Велес

Велес	`1999	`2000	`2001	`2002	`2003	`2004	`2005	`2006
Отпатувани	298531	384644	309096	248241	279213	277932	269594	275109
Натоварено	84801	130684	108634	111174	75510	15623	8102	4627
истоварено	130876	293104	176580	184567	107404	12456	28250	19518
Промет на	215677	423788	285214	295741	182914	28079	36352	24145

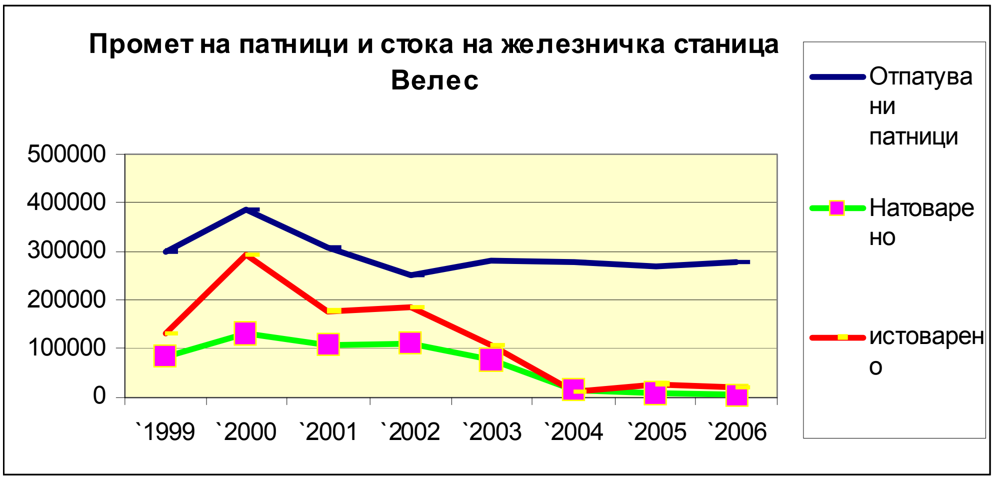

3.12.2. Патен транспорт

Преглед на локални патишта,

Години	вкупно	Современ коловоз			макадам	земјани	непросечни
		се	асфалт	коцка			
2003	132	35	35	-	13	16	68
2005	132	34	34	-	13	16	69
2006	132	35	35	0	13	15	69

Преглед на мостови на локални патишта,

Велес	Вкупно	
Години	број	метри
2003	4	150
2005	4	150
2006	4	15

Регистрирани патни моторни возила и приклучни превозни средства

Извор Транспорт и други комуникации, Државен завод за статистика на РМ- Министретсво за внатрешни работи

Регистрирани патни моторни возила и приклучни средства

Велес	Видови превозни средства							
	мотоцикли	автобуси	Товарни автомобил	Специјални возила	Влечни возила	трактори	Работни возила	Приклучни
2003	97	66	401	289	232	70	6	357
2005	72	53	328	253	176	17	5	225
2006	121	51	328	262	142	13	8	207

Години	Патнички автомобили
2003	8009
2005	5360
2006	6171

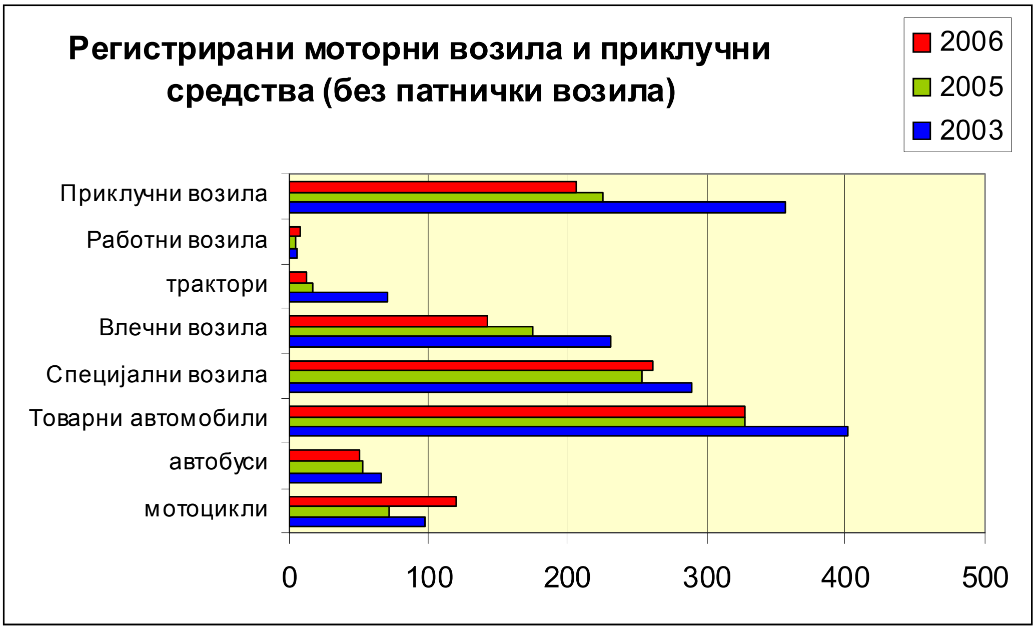

Регистрирани патни моторни и приклучни превозни средства , прва регистрација

Велес	Видови превозни средства							
	мотоцикли	автобуси	Товарни автомобили	Специјални возила	Влечни возила	трактори	Работни возила	Приклучни возила
2003	8	1	10	24	4	7	-	17
2005	4	-	9	13	10	-	-	11
2006	64	0	8	18	10	1	0	11

	Патнички автомобили
2003	239
2005	263
2006	162

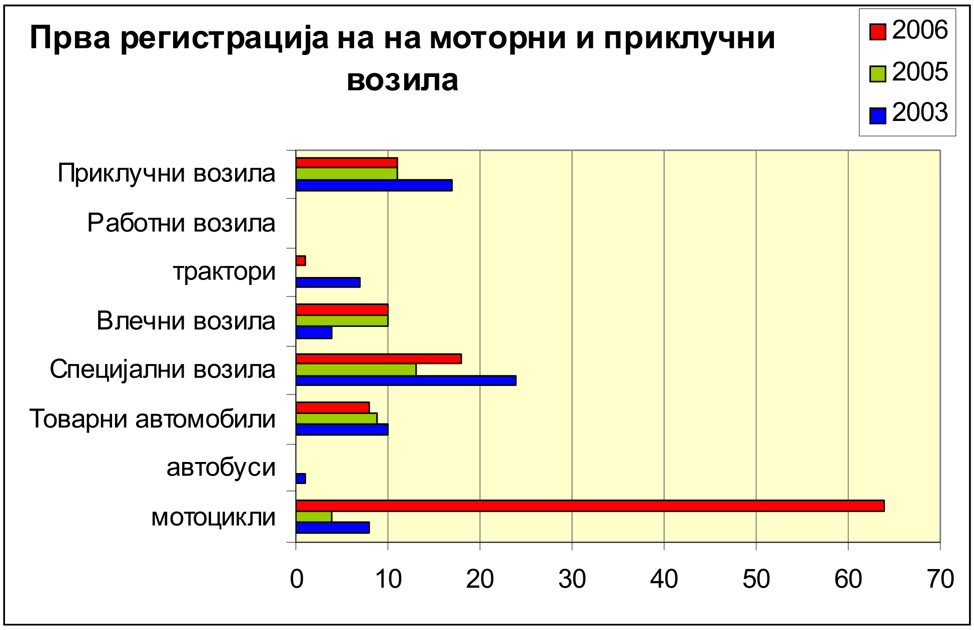
Прва регистрација на на моторни и приклучни возила
2006
2005
2003
Приклучни возила
Работни возила
трактори
Влечни возила
Специјални возила
Товарни автомобили
автобуси
мотоцикли
0
10
20
30
40
50
60
70

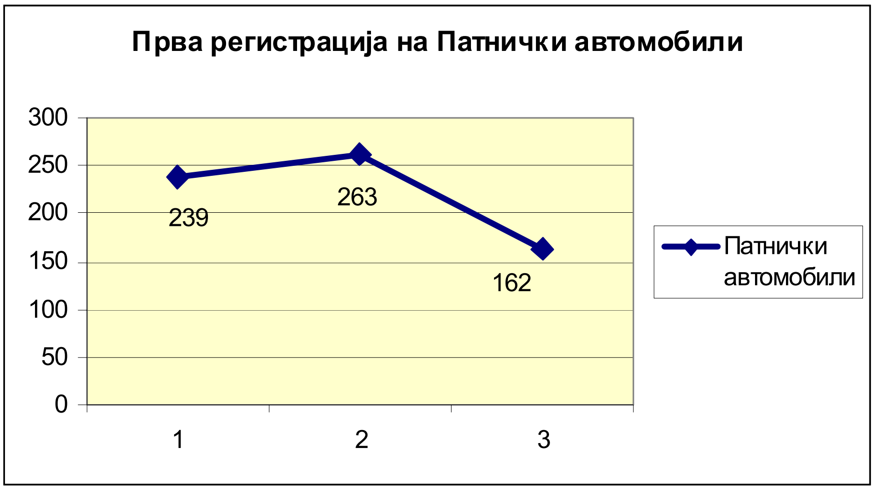
Прва регистрација на Патнички автомобили
300
250
200
150
100
50
0
239
263
162
1
2
3
Патнички автомобили

Патни моторни возила според видот на горивото

Велес 2003	вкупн о	мотоци кли	Патничк и автомоб или	автобу си	Товар ни автом обили	Специја лни возила	Работ ни возил а	Вл ечн и воз ила	трак тори
Вкупно	9170	97	8009	66	401	289	6	232	70
Бензин	6550	67	6343	5	70	51	-	10	4
Нафта	2286	4	1373	61	325	231	6	220	66
Мешавина	66	26	30	-	2	6	-	2	-
Бензин-гас	268	-	263	-	4	1	-	-	-

Велес 2005	вкупно	мото цикли	Патничк и автомо били	автобу си	Товар ни автом обили	Специј ални возила	Рабо тни возил а	Вле чни вози ла	тракт ори
Вкупно	7265	72	6360	53	328	253	5	176	18
Бензин	4452	60	4289	2	51	38	-	11	1
Нафта	2073	4	1349	51	272	210	5	165	17
Мешави	34	8	22	-	1	3	-	-	-
Бензин-	706	-	700	-	4	2	-	-	-

Велес 2006	вкупно	мотоци кли	Патничк и автомоб	автобу си	Товарн и автомо	Специја лни возила	Работ ни возил	Влечн и возила	трактори
Вкупно	7069	121	6171	51	328	262	8	142	13
Бензин	4180	107	3961	3	57	44	0	7	1
Нафта	1987	4	1307	48	265	210	8	133	12
Мешави на	29	10	15	0	0	4	0	0	0
Бензин- гас	900	0	888	0	6	4	0	2	0

3.12. 3 Градски транспорт

Број на превезени патници

годин и	`1999	`2000	`2001	`2002	`2003	`2004	`2005	`2006
	584000	566000	533000	491000	448000	442000	538000	447000

Линии, средства и потрошено гориво во градскиот превоз

Велес	Линии		Превозни средства			Потрошено гориво
Години	број	Должина во км	број	Седишта и стоење	Просечен број на возила на работа во текот на годината	Плинско масло во тони
2003	14	325	11	863	15	161
2005	15	480	11	863	10	182
2006	14	448	11	863	11	193

Некои показатели за искористеноста на средствата на деловните субјекти во градскиот превоз

Велес	2002	2003	2004	2005	2006
Просечен број на возила во паркот	11	11	11	11	11
Просечен број на употребени возила	11	10	10	11	11
Просечен пат на 1 возило годишно во илјади км	42.5	45.8	61.1	71.3	79.7
Просечен број патници со 1 возило годишно во илјади	45	41	40	49	41
Просечен број патници нс едно место годишно	1	1	1	1	1
Просечен приход на 1 место годишно во денари	29	17	21	21	22
Просечен приход од 1 патник во денари	51.28	33.48	41.73	34.18	42.07

Работа на превозните средства во градскиот превоз

Велес	Работа на превозните средства					
	Поминати км на возилата во илјади	Просечен пат на 1 возило годишно во илјади км	Превезени патници во илјади	Просечно превезени патници со 1 возило годишно	Приходи од превоз на патници во илјади	Просечен приход од 1 патник во денари
2003	504	45.8	448	40.7	14997	33.48
2005	784	71.27	538	48.91	18390	34.18
2006	877	79,73	447	40,64	18804	42,07

3.12.4 Такси транспорт

Авто Такси Превоз

Извор: Оддееление за инспекциски надзор при Општина Велес

Авто такси превозот во Велес е регулиран со Одлука на Советот на Општина Велес (Сл. гласник на Општина Велес бр.4/2005 год)

Во 2007 година регистрирани се вкупно 104 правни субјекти (фирми) преку кои 250 возила го вршат превозот на патници.

Со Одлука од 2007 година за ограничување на максималниот број на такси возила во Општина Велес, согласно измените и дополнување на Законот за превоз во патниот сообраќај во РМ

3.12.5 Телекомуникациски сообраќај

Телекомуникациската поврзаност на општината со останатите региони на Република Македонија и со странство е добра. Градот Велес располага со современа пошта која ги извршува сите поштенски работи,

фиксната елефонија ја опслужува еден оператор “Телеком“, а мобилната два оператора “Мобимак“ и “Космофон“ и VIP. Во постојната телефонска мрежа опфатени се 19 населени места (55% од населените места) и градот Велес со густина од 25,5 приклучоци на 100 жители.

Развојот на телекомуникациите во општината оди во прилог на проширување и модернизација на телекомуникациската мрежа. Во последно време масовно се користат системите на мобилната телефонија и Интернет.

3.12.6 Поштенски сообраќај

Преглед на поштенски пратки

Велес	Писмоносни пратки	Пакетни пратки	работници
2003	918721	10083	39
2005	1047495	8944	36
2006	922992	10362	46

3.13 Водоснабдување

Извор Јавно комунално претрпијатие „ Дервен“ Велес

Број на поврзани лица на мрежата за водоснабдување

	2005	2006
Приклучени жители	43 716	43 716
% на приклучени жители	79%	79%

Потрошувачка на вода за пиење	мі/ годишно	4 562 570 мі
Потрошувачка на електрична енергија во ЈП	KWh/годишно активна (А)	1 484 577 KW/h
Потрошувачка на електрична енергија во ЈП Водовод	KVArh/годишно реактивна (Р)	1 277 389 KVArh

3.14 Канализација

Во градот Велес одведувањето на комуналните отпадни води од домаќинствата и од други потрошувачи се врши заедно со атмосферските води преку постојната канализациона мрежа. Индустриските отпадни води од повеќето капацитети директно се испуштаат во реката Вардар без претходно пречистување.

За решавање на овие проблеми во тек е подготовка на проект за реконструкција и доизградба на градскиот канализационен систем, како и изградба на станица за пречистување на комунални отпадни води.

Руралните населби, освен Башино Село, Долно Караслари и делумно населбата Превалец, не располагаат со канализациони системи.

3.15 Управување со отпад

Извор Одделение за урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина , Општина Велес

Општина Велес изработи План за управување со отпад 2008-2012 . Овој план претствува продолжување на напорите за оствaрување на визијата за Општина Велес поставена во стратешките документи ЛЕАП и Агенда 21. Планот за управување со отпадот предлага практични и финансиски изводливи решенија за приоритетните проблеми во управувањето со отпадот, прилагодени кон локалните карактеристики , предности и можности.

Планот за управување со отпад ќе треба да и овозможи на Општината да отпочне со систематизирано споредување на постапни подобрувања на постојниот систем за управување со отпадот. Промените што ќе се уследат ќе се извршуваат во смисла на надградба на административните капацитети, техничката инфраструктура и подигање на јавната свест.

Комунален отпад

Бр. на жители опфатени во системот - 48 500 жители од урбаниот дел жителите на Башино село,

Вкупно создаден отпад/ден - 60 тони/ ден комунален и друг вид неопасен отпад (од домаќинства, институции, комерцијален и индустриски сектор) количина на отпад по жител - 1.2 кг/ жител/ ден.

Вкупната количина на создаден комунален отпад - 22000 тони / годишно.

Вредноста на овој индикатор споредена со вредностите за развиените земји е доста висока.

Отстранувањето на цврстиот комунален и друг вид отпад во градот Велес се врши колективно и индивидуално. Депонијата за цврст отпад се наоѓа во близина на градот и не ги задоволува санитарно-техничките услови на експлоатација.

Руралните средини се соочуваат со проблеми со собирање на отпадот, а во некои собирањето воопшто го нема. Ова резултира со создавање диви депонии кои ја загрозуваат животната средина и здравјето на населението.

Сообраќај на смет

Извор Јавно комунално претрпијатие „ Дервен“ Велес

	нафта	**Бензин**
	l/god	l/god
Потрошувачка на гориво за собирање смет	86 693	1 940

Количина на смет која се собира на ниво на општината	t/ god	22 000
Количина на огревно дрво на ниво на општина	mi/ god	25 000

Состав на комунален отпад по видови и нивна застапеност

Вид на комунален отпад	Состав на отпадот	Масени удели (%)
Органски отпад	Отпад од храна и други видови на отпад кои содржат висок процент на орански материи и синтетички материјали како што се масла,	23,84
хартија	Весници, магазини, хартија за завиткувања	24,50
Стакло	Шишиња, тегли и други видови на стакла,	6,16
Мека пластика	Било кој вид на полимерна пластика, како што се PE кесиња и фолии, PP ќесиња, PVC	4,30
Тврда пластика	Било каков вид на пластични садови, како што се PET шишиња и садови, PE шишиња,	2,18
Алуминиум	Алуминиумски лименки и други видови на	1,36
Старо железо	Било кој вид на старо железо освен алуминиумски предмети, како што се	4,70
Природен отпад	Гранки, листови и друг дрвенест материјал	8,58
Неселектиран отпад	Материјал кој е невозможно да се селектира и да се одреди неговиот состав како што се отпад создаден при рушење, неселктиран	23,77
		100.00

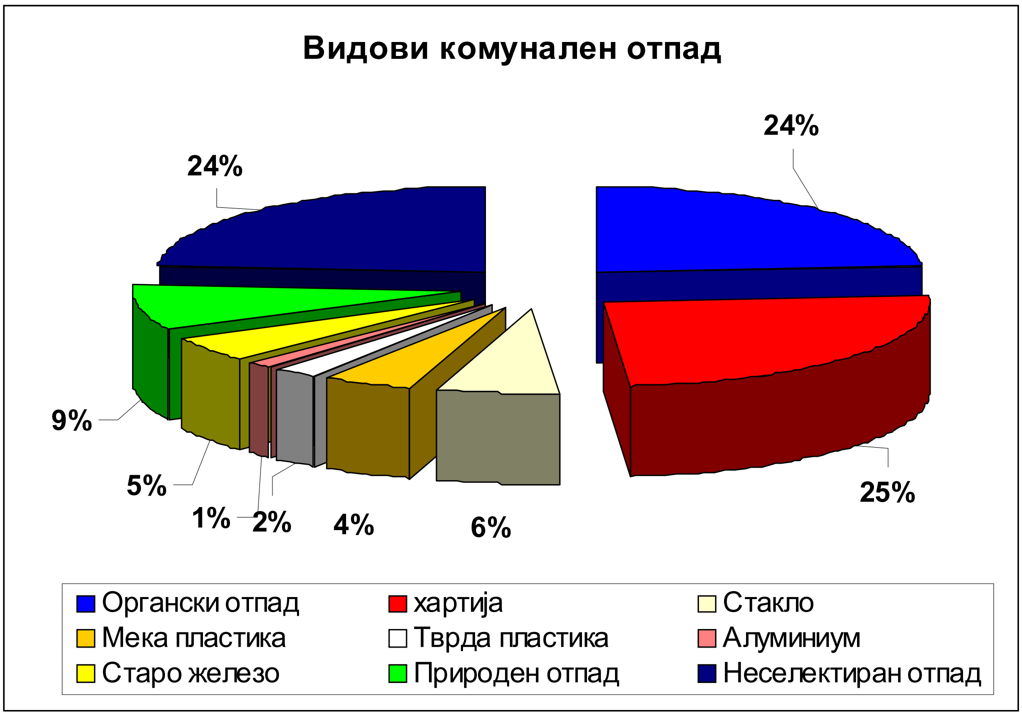

Податоци за опрема која се користи за собирање и транспортирање на КО

возила	Камиони „ Ѓубретарец“	6
	Камиони „ Автоподизач“	4
	Трактори	6
Садови за собирање	Број на контејнери од 1.1 мі	/
	Број на контејнери од 5 мі	98

Од поставените 98 контејнери, 22 контејнери односно 22.45% се под проселната старосна граница од 5 години. Останатите контејнери се постари од 5 години. Поради отслуженост 76 контејнери од 5 мі треба итно да се заменат.

Податоци за операцијата собирање КО

Број на работни денови/ година	312
Вкупно дневен капацитет за утовар(мі)	400-500
Вкупен годишен капацитет(мі)	125 000- 155 000
Комунален отпад собран во 2002 година(тони)	21 900

Комерцијален отпад

Процентуалната застапеност на комерцијалниот отпад во комуналниот отпад изнесува 27 %. Според тоа очекувааната количина комерцијален итпад кој се создава на територијата на Општина Велес би изнесувал 5130 тони годишно.

Индустриски отпад

Се состои од сите видови на отпад создадени во индустриите, како од самиот индустриски процес така и од било кој друг извор во рамките/ кругот на индустрискиот капацитет.

Во надлежност на општината е само управување со индустриски неопасен отпад , додека управувањето со опасниот индустриски отпад е надлежност на државата, односно централната власт.

Цените за сите давачки од сферата на комуналиите се исти за целата република(струја, телефон, ПТТ), додека цената на водата е повисока од другите општини како резултат на големата инвестиција на браната-хидросистемот “Лисиче“

3.16 Енергија

Сите населени места во Општина Велес се електефицирани и во истите има и улично осветлување.

Општина Велес активно работи на планот на енергетска ефикасност пред се на планот на уличното осветлување и веќе е во тек на замена на светилките од 250 и 400 W живини во светилки натритм повисок притисок од 150 W.

Општина Велес е во фаза на изготвување целосна студија за уличното осветлување во општината.

Во општината како енергент претежно се користи електроенергијата. Потребите за електрична енергија ги задоволува од енергетскиот ситем на Република Мекедонија. Локалниот електродистрибутивен систем располага со разводна мрежа од 423 km и обезбедува квалитетно и стабилно снабдување со елктрична енергија. Сите рурални населби се електрофицирани.

Развојот на телекомуникациите на подрачјето на Велес се карактеризира со интензивен степен на имплементација на адекватни техничко – организациони елементи кои одат во прилог на проширувањето и модернизацијата на телекомуникациската мрежа на национално ниво. Велес располага со современа пошта која работи на контрола и вршење на сите поштенски активности, телефонски и други видови комуникациски врски.

Со оглед на предизвиците на современиот живот, на подрачјето на општината масовно се користат системите за мобилна телефонија и интернет мрежата.

3.17 Приоритетите на општината за изградба или одржување на инфраструктурата за периодот 2007-2010:

Назив на проектот и локација	Технички информации	Пресметани трошоци во евра	Обезбедени фондови (Да/Не)	Финансиски извор(и)
Изградба на инфраструктура		190000	Да	Буџет и ЕУ
Изградба на инфраструктура		32000	Да	Буџет
Инфраструктура во сателитска населба	ДУП	310000	Не	донатори
Крајбрежен појас на езеро	ДУП	207000	Да	Буџет
Кеј на вардар	Изработка проектна до-кументација	1830000	Не	донатори
Клектор и пречистителна станица за брана лисиче	Изибилити студија	1000000	Не	донатори
Канализација и пре-цист.станица во Ори-зари	(proektna do hum. vo izrabotka			
Одводнување и трет-ман на	физибилити студија			донатори
отпадни води во Опс-тина Велес	(потребна ревизија)	14000000	Не	донатори

СОДРЖИНА

Вовед

.1 ИСТОРИСКИ ФАКТИ

1.2 Географска положба и локација

1.2.1 Поврзаност со други и клучни региони и близина на граници

1.3 Население и населени места

1.3.1Вкупно население, домаќинства и станови во Велес

1.3.2 Вкупно население според петогодишни групи на возраст, по пол- вкупно

1.3.3 Вкупно население според изјаснувањето за националната припадност

1.3.4 Население во Велес по пол и писменост

1.3.5 Образовна структура на населението

1.3.6 Миграции

1.3.7Населени места во Општина Велес

1.3.8 Урбани и месни заедници

1.4 Природни ресурси

1.4.1 Река Бабуна

1.4.2 Езеро „ Младост“

1.5 КЛИМАТСКИ УСЛОВИ

1.6 ЗАШТИТЕНО ПРИРОДНО НАСЛЕДСТВО ВО ОПШТИНА ВЕЛЕС

1.6.1 СПОМЕНИЦИ НА ПРИРОДАТА

1.7 ПРОФИЛ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА

1.7.1 Организациска поставеност во ЕЛС (сектори и одделенија)

1.7.2 Општинска администрација

1.7.3 Јавни претпријатија и услуги во општината

1.7.4 Буџети на Општина Велес

2 Локална Економија и индустрија

2.1 Деловни субјекти

2.2 Попис на капацитетите во угостителството

2.3 Продажни капацитети

2.4 Главни претпријатија (според вработувањата и профитот)

2.5 ЗАНАЕТЧИСТВО

2.6 Анализа и перспективи за развој и инвестирање во Општина Велес

2.7 Финансиски институции (Банки и осигуруители компании)

2.8 Земјоделство

2.9 Приходи и цени на земјиштето во Велес

2.10 Вработување

2.11Невработеност

3.0 ОПШТИНСКИ УСЛУГИ

3.1 Услуги за бизнис секторот

3.2 Општината е надлежна за вршење на следните работи

3.3 МЕДИУМИ

3.3.1 Комуникација на Локалната самоуправа со средствата за јавно информирање

3.3.2 Број на локални

3.3.3Јавни радиодифузни претпријатија и трговски радиодифузни друштва во Велес

3.4 Невладин сектор

3.5 УРБАНИЗАМ

3.5.1Вкупно изградени станови по видови

3.5.2 Бесправно изградено објекти

3.5.3 Велес развива 2 индустриски зони

3.6 ОБРАЗОВАНИЕ

ИЗВОРИ

Попис на населението, домаќинствата и становите во Република Македонија , 2002 книга XIII, Државен завод за статистика

Детска превентивна заштита со развојно советувалиште ЈЗУ Здравствен Дом Велес

Државен завод за статистика Република Македонија во 2006 год

Миграции 2006, Државен завод за статисктика

Деловни субјекти, Државен завод за статистика Република Македонија)

Попис на капацитетите во угостителството во Република Македонија, 2003, Државен завод за статистика Република Македонија, Скопје 2004

Туризам во Република Македонија , Државен завод за статистика Република Македонија

Попис на продажни капацитети во трговијата на мало во Велес 2003, Државен завод за статистика Република Македонија, 2004год

Регионална Занаетчиска комора Велес 2007год

Попис на земјоделството, 2007 , Основни статистички податоци за земјоделството, сточарството и рибарството во индивидуалниот сектор во Македонија, во Велес Државен завод за статистика Република Македонија

Одделение за даноци и имот при Општина Велес

Фонд за пензиско инвалидско осигурување ПЕ Велес 2007)

Според изборот на Клуб 200 најголеми во Македонија за 2007 се наоѓаат следните Велешки компании

Агенција за вработување на Република Македонија

Јавни радиодифузни претпријатија и трговски радиодифузни друштва во Република Македонија, Република Македонија Државен завод за статистика, март 2004

Фондација ФОКУС Велес

Градежништвото во Република Македонија Државен завод за статистика Република Македонија

Бесправноизградени објекти на теритоторија на РМ

Државен завод за статистика на РМ

Детска градинка „Димче Мирчев“ - Велес

Факултетот за туризам и организациони науки Велес и Технички факултет Велес

Запишани студенти на додипломски студии и Дипломирани студенти на

додипломски студии - Државен завод за статистика Република Македонија

ЈЗУ Завод за здравствена заштита Велес

Анализа на здравствената состојба и здравствената заштита на населението со анлиза на здрвствено- еколошката и епидимиолошкатта состојба на регионот на заводот за здравствена заштита Велес за 2004 год, ЈЗО Завод за здравствена заштита Велес

Анализа на здравствената состојба и здравствената заштита на населението со анлиза на здрвствено- еколошката и епидимиолошката состојба на регионот на заводот за здравствена заштита Велес за 2006 год, ЈЗО Завод за здравствена заштита Велес

Социјална заштита на деца, млади и возрасни лица во РМ, Државен завод за статистика

Култура и јавно информирање, Државен завод за статистика Република Македонија

Одделение за култура при Општина Велес

Сојуз на спортови Велес

Одделение за урбанизам, сообраќај и заштита на животна средина Општина Велес

Транспорт и други комуникации, Државен завод за статистика на Република Македонија

Транспорт и други комуникации, Државен завод за статистика на РМ- Министретсво за внатрешни работи

Оддееление за инспекциски надзор при Општина Велес

Јавно комунално претрпијатие „ Дервен“ Велес